

ثبت رکورد صنعت گاز در اجرای برنامه های سال ۹۷

حذف واژه «محال» از ادبیات پروژه ها

- آیین رونمایی از
کاتالیست SAC500
گرید لوله PE-100
پلی اتیلن سنگین
- عکس: رضا رستمی

بیست و چهارمین
نمایشگاه بین المللی
نفت، گاز، پلاستیک و پتروشیمی
۱۱ الی ۱۴ اردیبهشت ۱۳۹۸
محل دائمی نمایشگاه های بین المللی تهران

24th
Approved Event
OIL
GAS
REFINING &
PETROCHEMICAL
EXHIBITION
1 - 4 MAY 2019
TEHRAN, INTERNATIONAL PERMANENT FAIRGROUND

شنبه ۲۴ فروردین ۱۳۹۸

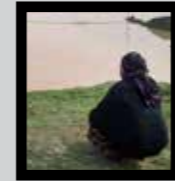
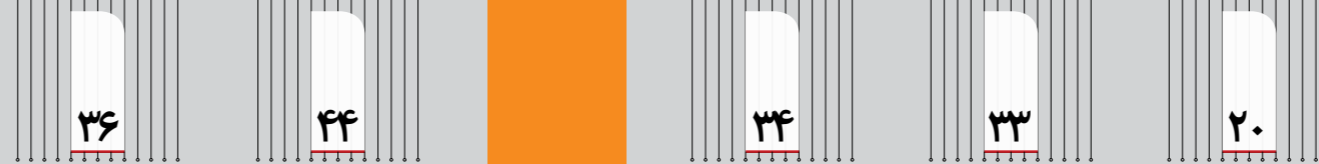
نشانی: تهران، خیابان طالقانی، رو به روی ساختمان مرکزی وزارت نفت
ساختمان شماره ۲۴ نفت-طبقه چهارم
تلفن: ۶۱۶۲۶۰۸۴
فکس: ۶۶۴۹۱۳۰۹
اداره کل روابط عمومی وزارت نفت
جمهوری اسلامی ایران

www.mashal.ir

MASHAL.MOP.IR

Email: mashal@mop.ir

از طریق اسکن بارکد «کیو آر» وارد
سایت مشعل شوید.

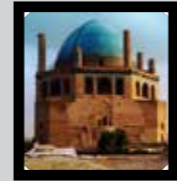
سلامت

مراقبت‌های
مهم بعد از
سیلاب

نفت و زندگی

چون گذشتی
هفت وادی
در گه است

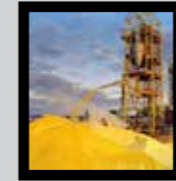
گردشگری

مشهد از زیارت
تا بازدید از آثار
باستانی

تاریخ نفت

ملی شدن نفت
و تاثیر آن
بر خوزستان

اچ اس ای

سقوط
داخل مخزن
گوگرد مذاب

تبايدهای مجازی برای کودکان

آن روی حمایتی نفت را می شناسید؟

بازسازی و نو سازی ناوگان حفاری

۴۱ نیمه نهایی لیگ برتر بسکتبال نفتی شد

نفتی ها به دنبال
حفظ تمام
سهامیه خود در
لیگ برتر فوتبال

امداد رسانی بهداشت و درمان صنعت نفت از ساعت‌های اولیه سیل

وقتی حادثه‌ای مانند سیل اتفاق می‌افتد، قبل از هر چیز سلامت تمام کسانی که درگیر این حادثه طبیعی می‌شوند، به خطر می‌افتد. از این رو باید تمهیداتی در نظر گرفته شود تا در کمترین زمان ممکن، خدمات پزشکی به این مناطق ارسال شود و تمام نهادهایی که با درمان سر و کار دارند، خدمات ارائه دهند. بهداشت و درمان صنعت نفت نیز از این موضوع مستثنا نیست و در پی وقوع سیل در برخی از استان‌های کشور و خطر احتمال سیل در دیگر مناطق کشور، کمیته مدیریت بحران در مراکز مختلف بهداشت و درمان صنعت نفت تشکیل شد. در این جلسات راهکارهای پیشگیری و مقابله با سیل مورد بررسی قرار گرفت و وضعیت آمادگی برای امداد رسانی در سیل ارزیابی شد.

امداد رسانی به مناطق سیل زده شادگان و خرمشهر

رییس جمهوری:

آماده ایم شبکه گاز
ایران را به عراق
متصل کنیم

بازدید ۳۰ هزار نفری
کاروان‌های راهیان نور
نفت از مناطق جنگی
خوزستان

حذف واژه «مجال» از
ادبیات پروژه‌ها

ثبت رکورد صنعت گاز در اجرای برنامه‌های سال ۹۷

رئیس جمهوری:

آماده‌ایم شبکه گاز ایران را به عراق متصل کنیم

کرد: ما برای برقراری این اتصالات آماده‌ایم و معتقدیم که این موضوع نه‌تنها برای دو کشور، بلکه برای سایر کشورهای منطقه در آینده نیز می‌تواند تسری یابد. روحانی روابط تجاری ایران و عراق را بسیار خوب

و همچنین اتصال شبکه‌نفت‌در آینده‌اشاره و تصریح

و قدردانی از دولت و ملت ایران به دلیل استقبال از هیئت عراقی گفت:ایران کشور مسلمان، همسایه و دوست ماست که فرهنگ و تمدنی به قدمت تاریخ دارد و فکر نمی‌کنم توانیم دو کشوری مانند ایران و عراق با این قدمت تاریخی در جهان پیدا کنیم. نخست‌وزیر عراق بااشاره به سخنان رئیس جمهوری ایران، افزود: جناب آقای روحانی به همه توافق‌ها و مسأله‌ی که در گفت‌وگوهای مشترک به‌آن پرداختیم اشاره کرد و من هم اعلام می‌کنم که باهمه مواردی که اعلام شد، هم‌نظر هستم و حرف من هم همین است. معتقدم همه توافق‌هایی که بین دو کشور صورت گرفته و همکاری‌های نزدیک ایران و عراق به سود دو کشور، منطقه و جهان خواهد بود.

وی با بیان اینکه ما به دنبال توسعه روابط دو کشور هستیم، تصریح کرد: تلاش می‌کنیم روابط ما بیش از پیش گسترش یابد. روابط تهران –بغداد می‌تواند الگویی برای روابط ما با دیگر کشورهای منطقه باشد. همه تلاش خود را به‌کار خواهیم‌بست که توافق‌هایی که بین دو کشور حاصل شده، اجرایی و عملیاتی شود.

برای پذیرش لوایح دولت آماده هستیم

قدردانی مجلس

از دستگاه‌های دولتی در حل مشکل سیل‌زدگان

نمایندگان مجلس شورای اسلامی طی بیانیه‌ای از اقدام‌های همه دستگاه‌های دولتی در حل مشکل سیل‌زدگان قدردانی کردند.

احمد امیرآبادی فراهانی، عضو هیات رئیسه مجلس شورای اسلامی در نشست علنی روز یکشنبه (۱۸ فروردین‌ماه) مشروح بیانیه یادشده را به شرح زیر قرائت کرد: «در آغازین روزهای سال جدید بارش باران رحمت‌الهی در برخی از مناطق کشور سبب سیل و خساراتی شد و جان تعدادی از هموطنان را گرفت، ضمن عرض تسلیت به

رئیس مجلس شورای اسلامی خطاب به آمریکایی‌ها گفت: تصور می‌کردید پارسال می‌توانید فروش نفت ایران را به صفر برسانید، اما موفق نشدید. تصور می‌کردید ایران چهلمین سال انقلاب را نخواهد دید، اما دیدید که ملت با شکوه‌تر در پاسداشت انقلاب خویش حضور یافتند.

علی لاریجانی در جلسه علنی روز سه‌شنبه (۲۰ فروردین‌ماه) در نطق پیش از دستور خود بیان اینکه وزیر خارجه آمریکا، پاسداران مجاهد را به اخاذی متهم می‌کند که واقعا در تاریخ چنین دولت بی‌شرمی نمونه نداشته است، گفت: آقای ترامپ با وقاحت اخاذی از سعودی و برخی کشورهای منطقه را نقطه قوت خود می‌داند و اعلام و افتخار می‌کند که برای شرکت در اجلاس ریاض بیش از ۱۰۰ میلیارد دلار اخاذی کرده است. شما یک دولت دزد هستید و این مدال را به سینه خود نصب کرده‌اید. وی افزود: آقای ترامپ می‌دانیم چرا به این روز افتاده‌اید، زیرا تصور می‌کردید با خروج از توافق هسته‌ای می‌توانید به ایران ضربه بزنید، اما موفق نشدید. تصور می‌کردید در سال گذشته می‌توانید فروش نفت ایران را به صفر برسانید، اما موفق نشدید. تصور می‌کردید ایران چهلمین سال انقلاب را نخواهد دید، اما دیدید که ملت با شکوه‌تر در پاسداشت انقلاب

رئیس مجلس شورای اسلامی:

آمریکانمی‌تواندصادرات نفت ایران را به صفر برساند

خویش حضور یافتند. تصور می‌کردید می‌توانید با کمک تروریست‌ها در شرق و غرب ایران، اشفستگی امنیتی ایجاد کنید و پول و سلاح به تروریست‌ها دادید و مستقیم یا نیابتی برای شما عمل کردند، اما موفق نشدید.

رئیس مجلس شورای اسلامی خطاب به آمریکایی‌ها تصریح کرد: بدانید اگر سپاه که در قلب ملت ایران جای دارد و عامل امنیت کشور است را متهم می‌کنید، همه ملت ایران مفتخر است که پشتیبان سپاه است و همه ما افتخار می‌کنیم که پاسدار باشیم. ما پشتیبان همه پاسداران خواهیم بود و از نظر ما دولت آمریکا و نیروهای مسلح این کشور نماد تروریسم بین‌المللی در ابعاد نظامی و اقتصادی است.

نایب رئیس کمیسیون انرژی مجلس:

توسعه پتروپالایشگاه‌ها به ثروت ملی ایران می‌افزاید

نایب رئیس کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی گفت: توسعه پتروپالایشگاه‌ها افزایش ثروت ملی کشور را به همراه دارد و بی‌شک با برنامه‌ریزی‌هایی که در این زمینه انجام شده می‌توان به رشد سریع آنها امیدوار بود. حسین امیری خامکنانی با اشاره به اینکه توسعه پتروپالایشگاه‌ها همسو با افزایش روند سرمایه‌گذاری در کشور انجام می‌شود، گفت: افزایش پتروپالایشگاه‌ها در ایجاد و افزایش ارزش افزوده موثر است، هر اندازه ارزش افزوده بیشتری ایجاد کنیم، بی‌شک ثروت کشور را افزایش داده‌ایم. وی افزود: هر پالایشگاه و یا پتروپالایشگاهی که در کشور ایجاد شود با تولید فرآورده‌های پتروشیمی و نفتی می‌تواند در ایجاد ارزش افزوده کمک کرده و مشتری فرآورده‌های نفتی ما مثل بنزین و غیره را افزایش دهد. نایب رئیس کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: در کشور ظرفیت‌های خوبی در زمینه توسعه

بین الملل

لغونشست‌ماه آوریل اوپک

نشست فوق‌العاده اوپک که قرار بود در ماه آوریل برگزار شود، لغو شد و یکصد و هفتاد و ششمین نشست عادی این سازمان ۲۵ ژوئن (سه‌شنبه، چهارم تیرماه) در وین برگزار می‌شود.سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) در یکصد و هفتاد و پنجمین نشست عادی این سازمان که هفتم دسامبر (۱۶ آذرماه ۹۷) در وین برگزار شد، تصمیم گرفته بود با هدف بررسی وضع توافق کاهش عرضه‌نفت، یک نشست فوق‌العاده در ماه آوریل ۲۰۱۹ برگزار کند.در همین حال، ششمین نشست مشترک وزیران نفت و انرژی کشورهای عضو و غیرعضو اوپک ۲۶ ژوئن (چهارشنبه، پنجم تیرماه) در دبیرخانه دائمی این سازمان در وین برگزار می‌شود. بر اساس تصمیم صدو هفتاد و پنجمین نشست عادی وزیران نفت و انرژی اوپک، تولیدنفت این سازمان باهدف ایجاد تعادل در بازار نفت از یکم ژانویه ۲۰۱۹، ۸۰۰ هزار بشکه در روز کاهش یافت.

افزایش تقاضا برای

نفت اوپک و متحدانش

پالایشگران نفت از سازمان کشورهای صادرکننده‌نفت (اوپک) و متحدانش می‌خواهند عرضه نفت را افزایش دهند. به گزارش خبرگزاری بلومبرگ، یکی از قوابینی که قرار بود به حفظ محیط زیست کمک کند، به‌زودی سبب افزایش تقاضای جهانی نفت خواهد شد. تحلیلگران بخش پالایش اعلام کردند مقررات مربوط به کاهش آلودگی گوگرد در سوخت کشتی‌ها سبب شده است برآورد نفت مورد نیاز پالایشگاه‌ها در سال آینده میلادی ۷۰۰ هزار بشکه در روز افزایش یابد. در شرایطی که اوپک و متحدانش رقم چشمگیری از عرضه‌نفت خود را کاهش داده‌اند و ممکن است این کاهش را تمدید کنند، پالایشگاه‌ها ممکن است برای تأمین نفت اضافی مورد نیاز خود به چالش کشیده شوند. الینور بادز، کارشناس مؤسسه آی‌اچ‌اس مارکیت، گفت: استفاده از نفت از سه‌ماه چهارم سال ۲۰۱۹ میلادی رو به افزایش خواهد گذاشت و در سه ماه چهارم این سال به رشد خود ادامه خواهد داد. از ماه ژانویه سال ۲۰۲۰ میلادی، کشتی‌ها موظف خواهند بود میزان گوگرد در سوخت خود را به ۰.۵ درصد کاهش دهند، در حالی که این رقم در بیشتر مناطق جهان اکنون ۳.۵ درصد است. با وجود آغاز اجرای مقررات یاد شده از ماه ژانویه سال ۲۰۲۰ میلادی، انتظار می‌رود مالکان کشتی‌ها پیشاپیش آماده‌شوند و این به‌معنای افزایش تقاضا برای سوخت جدید از ماه‌های پایانی سال ۲۰۱۹ میلادی است.

قیمت نفت به بالاترین حد

در ۵ ماه اخیر رسید

کاهش تولیدنفت اوپک و تحریم‌های آمریکاضداعضای این سازمان سبب شد قیمت نفت به بالاترین حد از ماه نوامبر سال ۲۰۱۸ میلادی تا کنون برسد. به گزارش خبرگزاری رویترز از سنگاپور، در ساعت هشت و ۱۱ دقیقه روز دوشنبه (۱۹ فروردین‌ماه) قیمت شاخص نفت خام برنت با ۳۱ سنت افزایش به ۷۰ دلار و ۶۵ سنت و قیمت شاخص دبیلوتی آی آمریکا با ۳۱ سنت افزایش به ۶۳ دلار و ۳۹ سنت رسید. در معاملات ساعات نخست امروز، قیمت هر دو شاخص نفت خام برنت و دبیلوتی آی به بالاترین حد در حدود پنج ماه اخیر رسید. بانک آمریکایی جی‌پی مورگان اعلام کرد: قیمت برنت از آغاز سال (میلادی) تا کنون ۳۰ درصد افزایش داشته، زیرا سازمان کشورهای صادرکننده‌نفت (اوپک) به کاهش تولیدنفت خود برای چهار ماه پیاپی ادامه داده و خوش‌بینی به گفت‌وگوهای تجاری آمریکا و چین به بهبود دورنمای رشد تقاضای نفت کمک کرده است. مؤسسه مشاوره اف‌جی‌ئی نیز اعلام کرد کاهش تولید نفت اوپک به این معناست که ذخیره‌سازی مازاد نفت در حال ناپدید شدن است. این مؤسسه همچنین اعلام کرد: بازار آماده این است که قیمت (برنت) به ۷۵ دلار یا بیشتر برسد

تحولات صنعت نفت در هفته ای که گذشت

وزیر نفت:

صادرات

فرآورده‌های نفتی و

پتروشیمی به‌خوبی در حال

انجام است

وزیر نفت، روند گازرسانی در سال ۹۷ را بسیار مطلوب ارزیابی کرد و گفت: صادرات فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی با وجود برخی مشکلات به‌خوبی در حال انجام است. بیژن زنگنه، روز یکشنبه (۱۸ فروردین ماه) در دیدار با نمایندگان کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی در ساختمان مرکزی شرکت ملی گاز ایران اظهار کرد: ۹۷ سال خوبی برای صنعت نفت بود. در این سال برای نخستین بار با وجود افزایش جمعیت زیر پوشش گازرسانی، هیچ محدودیتی حتی در بخش صنعتی و نیروگاهی اعمال نشده؛ کار بزرگی بود که از سوی شرکت ملی نفت ایران و شرکت ملی گاز ایران انجام شد. وی با بیان اینکه هم اکنون بیش از ۹۲ درصد جمعیت کل کشور به‌طور مستقیم از نعمت گاز بهره‌مند هستند، یادآور شد: بیش از ۹۹ درصد جمعیت شهری و ۸۰ درصد جمعیت روستایی هم اکنون از نعمت گاز برخوردارند؛ البته در این بخش شاهد نبود تعادل هستیم؛ کرمان، خراسان جنوبی، آذربایجان غربی اندکی از بقیه استان‌ها عقب هستند. وزیر نفت افزود: صادرات فرآورده‌های نفتی با تلاش شبانه‌روزی همکارانمان شرایط مطلوبی دارد، البته برخی مشکلات وجود دارد که لاینحل نیست.

مشکل کنونی صادرات نفت سیاسی و امنیتی است؛ نه عملیاتی

وزیر نفت، صادرات نفت و میعانات گازی را به دلیل تحریم آمریکا یکی از مشکلات وزارت نفت عنوان کرد و افزود: تلاش مان این است هیچ رقمی از صادرات نفت و میعانات گازی عنوان نشود و تاکنون نیز در این زمینه موفق بوده‌ایم؛ اعلام رقم صادرات نفت، سبب سوء استفاده دشمنان می‌شود. وی تاکید کرد: ما زیر پوشش گازرسانی، هیچ محدودیتی حتی در بخش صنعتی و نیروگاهی اعمال نشده؛ کار بزرگی بود که از سوی شرکت ملی نفت ایران و شرکت ملی گاز ایران انجام شد. وی با بیان اینکه هم اکنون بیش از ۹۲ درصد جمعیت کل کشور به‌طور مستقیم از نعمت گاز بهره‌مند هستند، یادآور شد: بیش از ۹۹ درصد جمعیت شهری و ۸۰ درصد جمعیت روستایی هم اکنون از نعمت گاز برخوردارند؛ البته در این بخش شاهد نبود تعادل هستیم؛ کرمان، خراسان جنوبی، آذربایجان غربی اندکی از بقیه استان‌ها عقب هستند. وزیر نفت افزود: صادرات فرآورده‌های نفتی با تلاش شبانه‌روزی همکارانمان شرایط مطلوبی دارد، البته برخی مشکلات وجود دارد که لاینحل نیست.

نشده است. دریافت پول نفت برای ما بسیار مهم است و باید نسبت به پرداخت آن مطمئن شویم. تاملات همانند بلوک زنجانی بار دیگر تکرار نشود؛ زنگنه درباره سیل هم که نگرانی برخی نمایندگان بوده، با بیان اینکه بخش زیادی از سیل مربوط به مناطق نفت‌خیز خوزستان است، افزود: توصیه خود را در این زمینه به همه شرکتهای تابعه وزارت نفت اعلام و تاکید کرد آسیب هموطنان عزیز در مناطق سیل‌زده ایجاب می‌کند که همه نیروها و تجهیزات صنعت نفت همچنان با هماهنگی کامل با ستاد فرماندهی مدیریت بحران، برای یاری‌رسانی و ارائه خدمات به مردم، حضوری فعال داشته باشند تا مردم هرچه سریع‌تر به خانه و زندگی‌شان برگردند.

سال سختی داریم؛ با همدلی آن را پشت سر می‌گذاریم

وزیر نفت به شعار امسال (رونق تولید) اشاره کرد و افزود: امسال می‌توان بخش عمده‌ای از سفره پارس جنوبی را جمع کرد؛ مشکلاتی را که در پالایشگاه فآ ۱۴ است، باید حل کنیم و بقیه نیز امسال جمع می‌شود. افزون بر این، در زمینه طرح‌های نفتی نیز

ما نخستین اوراق مشارکت را به ارزش ۳ هزار میلیارد تومان فروختیم که با هدف آغاز به کار سریع تر پیمانکاران است و این اقدام در مناطقی که سیل رخ نداده، با سرعت بیشتری انجام می‌شود. وی با تاکید بر اینکه شرکت ملی گاز ایران نیز امسال باید گازرسانی به‌ویژه در بخش روستایی را با قدرت و شدت بیشتری ادامه دهد، از تحول بزرگی در صنعت پتروشیمی کشور در دو سال آینده خبر داد و گفت: بر اساس این تحول، تولید صنایع پتروشیمی ایران از لحاظ وزنی نزدیک به دو برابر خواهد شد که در میان طرح‌های نیمه‌تمام خوراک پتروشیمی‌ها، کار بسیار بزرگی است؛ از امسال مقدار خوراک از مصرف بیشتر می‌شود. زنگنه با ارائه توضیحاتی درباره صنعت پالایش نفت، به توسعه فازهای پالایشگاه میعانات گازی ستاره خلیج فارس در سال ۹۷ اشاره کرد و گفت: امسال نیز در پی افزایش ظرفیت پالایشگاه ستاره خلیج فارس هستیم. وزیر نفت در پایان گفت: پارسال، سال سختی برای کشور بود که به خوبی گذشت؛ امسال هم سال سختی است و ان‌شاء الله بتوانیم به‌خوبی از آن عبور کنیم.

ر کورد بی سابقه در سوخت‌رسانی هوایی کشور ثبت شد

عرضه ۵۶۰ هزار لیتر سوخت رایگان در مناطق سیل‌زده

مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران گفت: تاکنون ۵۶۰ هزار لیتر سوخت رایگان به بالگردهای امداد و نجات فعال در مناطق سیل‌زده عرضه شده است که این رقم رکوردی بی‌سابقه در سوخت‌رسانی هوایی کشور به‌شمار می‌آید. سیدمحمد رضاموسوی خواه افزود: در مناطق سیل‌زده تعداد زیادی بالگرد در حال امداد‌رسانی به سیل‌زدگان است که شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران تاکنون نسبت به عرضه ۵۶۰ هزار لیتر سوخت هوایی رایگان به این بالگردها اقدام کرده است. وی درباره نحوه سوخت‌رسانی به مناطق سیل‌زده نیز گفت: با تمهیدات اندیشیده شده پیش از وقوع سیل، آمادگی کامل در همه تاسیسات توزیع سوخت در سراسر کشور اعم از انبارهای نفت، واحدهای سوخت‌رسانی به هواپیماها، جایگاه‌ها و مجاری عرضه وجود داشت و با وجود مشکلاتی که سیل در زمینه توزیع و عرضه سوخت ایجاد کرد، هیچ‌گونه کمبودی در این زمینه احساس نشد.

مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران با اشاره به اینکه پیش از بروز سیل، ذخیره‌سازی‌های مطمئنی در کلون‌های خطر انجام شد، افزود: با این تمهیدات سوخت‌رسانی مطمئن و به‌موقع در همه مناطق سیل زده در اسرع وقت انجام شد. موسوی خواه، سوخت‌رسانی به تجهیزات و وسایل امدادی را از دیگر وظایف شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی در مناطق سیل‌زده عنوان کرد و افزود: به همه ادوات و تجهیزات راه‌سازی که به‌صورت شبانه‌روزی در مناطق سیل‌زده در حال فعالیت بودند سوخت رایگان و در محل فعالیت تحویل شد، همچنین بیش از ۱۲ هزار ظرف ۲۰ لیتری انواع سوخت اعم از بنزین، نفت‌گاز و نفت سفید در مناطق سیل‌زده توزیع شده است.

وی افزود: اگرچه برخی تاسیسات و مجاری عرضه سوخت در مناطق لرستان، پلدختر، معمولان و بابلزید به‌مدت طولانی در محاصره سیلاب بودند، اما هیچ کمبود سوختی در این مناطق دیده نشد و با احیای جایگاه‌های زیر آب رفته و همچنین استقرار جایگاه‌های سیار در کوتاه‌ترین زمان ممکن عملیات سوخت‌رسانی انجام شد. مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران از دیگر تمهیدات اندیشیده شده در مناطق سیل‌زده را عرضه نفت سفید عنوان کرد و افزود: تاکنون ۱۰ میلیون لیتر نفت سفید در چهار استانی که دچار سیل

و بهره‌برداری، بیشترین تلاش خود را می‌کنند؛ این اقدام‌ها بسیار تحسین‌برانگیز است و من برایشان آرزوی موفقیت می‌کنم. وزیر نفت عراق با اشاره به سفر اخیر حسن روحانی، رئیس جمهوری ایران به عراق گفت: ما برای بررسی روش‌ها و ابزارهای همکاری دو کشور به تهران سفر کرده‌ایم؛ این نخستین بار نیست که با هم کار می‌کنیم و ایده و افکار مان را رد و بدل می‌کنیم. غضبان گفت: ما هم مؤسسه‌ای مشابه این (EIED) داریم. در گام اول ماهیتهی می‌فرستیم تا بنشینند و ایده‌ها و افکار را تبادل کنند و روش‌ها و ابزار همکاری با هم را بررسی کنند، چه در زمینه طراحی، ساخت و حتی بهره‌برداری و این می‌تواند در شکل‌های مختلف، چه نهاد انفرادی و چه پروژه مشترک باشد. وی افزود: این بخشی از همکاری مبتنی بر حسن نیت میان دو کشور است. امیدواریم جلوتر برویم و ضمن تبادل ایده‌ها، برای منافع مردم ایران و عراق همکاری کنیم.

تشریح کلیات سند همکاری نفتی ایران و عراق

معاون امور بین‌الملل و بازرگانی وزیر نفت، کلیات سند همکاری نفتی ایران و عراق را که نمایندگان دو طرف چندی پیش امضا کردند، تشریح کرد و صادرات خدمات فنی و مهندسی ایران به عراق، توسعه مشترک میدان‌ها، بازسازی پالایشگاه‌های قدیمی عراق و ایجاد شبکه گازرسانی در این کشور را از مهم‌ترین تفاهم‌های دو طرف برشمرد. امیرحسین زمانی‌نیا در حاشیه بازدید نامر غضبان، وزیر نفت عراق از شرکت طراحی و مهندسی صنایع انرژی (EIED) وابسته به شرکت مهندسی و ساختمان صنایع نفت، اویک، با اشاره به مرادوات ایران و عراق در زمینه نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی و مذاکراتی که در جریان سفر مهندس زنگنه و چندی بعد در سفر دکتر روحانی به عراق مطرح شد، عنوان کرد: پیرو مذاکرات انجام شده، با تازگی سند همکاری ایران و عراق امضا شد که بر مبنای آن، صادرات خدمات فنی و مهندسی ایران به عراق، توسعه مشترک میدان‌ها، بازسازی پالایشگاه‌های قدیمی عراق و ایجاد شبکه

توزیع رایگان گاز مایع

در پلدختر و معمولان

هماهنگی‌های لازم برای ارسال رایگان گاز مایع در شهرستان‌های پلدختر و معمولان تا پایان فروردین ماه از سوی شرکت‌های توزیع کننده در پلدختر و معمولان نشست کمیته بحران شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی، انجام شد. اعضای کمیته بحران شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی، ضمن بررسی وضع توزیع سوخت در مناطق لرستان، اهواز، ایلام، گلستان و آبادان، مسیرهای مختلف توزیع سوخت در صورت شدت گرفتن بارش‌ها و تغییر شرایط سوخت‌رسانی را بررسی و شناسایی کردند. براساس گزارش‌های مدیریت تامین و توزیع، هم اکنون موجودی ذخیره‌سازی‌های فرآورده‌های نفتی در مناطق درگیر سیل به‌ویژه استان‌های لرستان، اهواز و ایلام مطلوب است و نگرانی در این باره وجود ندارد. با توجه به آبرگفتگی بعضی از محورهای مواصلاتی و سه جایگاه سوخت در شوش و سیدعباس خوزستان، تمهیدات لازم برای تامین سوخت هموطنان در این نواحی در نظر گرفته شد. مقاومت‌سازی بیش از پیش تاسیسات و انبارهای نفت در برابر طغیان احتمالی و بارش‌های پیش رو، توزیع سوخت در مناطق روستایی و سخت‌گذر به‌وسیله تانکر و مظروف و ارسال دو جایگاه سیار به خوزستان در صورت نیاز، از دیگر مواردی بود که در این جلسه در دستور کار قرار گرفت. افزون بر این مقرر شد محموله ۱۹ هزار لیتری نفت سفید به منظور توزیع سوخت در مناطق روستایی ایلام در اختیار ستاد مدیریت بحران قرار گیرد. نشست‌های کمیته بحران این شرکت تا عادی شدن شرایط در استان‌های در معرض خطر سیلاب به صورت روزانه و در صورت نیاز در دو نوبت، تشکیل می‌شود.

گازرسانی در این کشور مدنظر قرار گرفته است. وی با بیان اینکه اکنون از حیث فضای سیاسی، بهترین موقعیت برای توسعه همکاری‌های صنعت نفت ایران و عراق است، ادامه داد: با توجه به ظرفیت‌های سرشار فنی و مهندسی صنعت نفت ایران، امکان صادرات خدمات فنی و مهندسی کشورمان به عراق وجود دارد، همچنین با توجه به منحصربه‌فرد بودن ایران در توسعه حد اکثری شبکه گازرسانی، استفاده از تجارب و ظرفیت‌های ایران برای ایجاد شبکه گازرسانی در عراق نیز مورد تاکید قرار گرفته است. به گفته معاون وزیر نفت، بازسازی و نوسازی پالایشگاه‌های قدیمی عراق و توسعه دو میدان مشترک نفت‌شهر و خرمشهر به‌صورت مشترک، از دیگر مواردی است که دوطرف برای اجرایی شدن آن به تفاهم رسیده‌اند. زمانی‌نیا ابراز امیدواری کرد که خط لوله فرآورده‌های نفتی بین آبادان و بصره هم که سال‌های درازی است در مذاکرات بین ایران و عراق مطرح می‌شود، در آینده نزدیک اجرایی شود. وی به محورهای آموزشی نیز در توافق‌های دو طرف اشاره کرد و گفت: در این زمینه مقرر شده است گروهی از دانشجویان عراقی به تحصیل در رشته مهندسی نفت در دانشگاه تهران مشغول شوند؛ زمانی‌نیا دلایل بازدید امروز وزیر نفت عراق از یکی از زیرمجموعه‌های گروه اویک (EIED)، آشنایی با نمونه‌های از ظرفیت‌های شرکت‌های فعال در صنعت نفت ایران عنوان کرد و افزود: پیش از این نیز لوی خطیب، وزیر برق عراق، از مینا بازدیدی داشت که شنیدم پس از آن بازدید، ایشان از شرکت مینا به عنوان «آلمان کوچک» در حوزه توربین و نیروگاه‌های حرارتی تعمیر کرده است، بنابراین دیدارها و بازدیدهایی از این دست اگرچه شاید آثار فوری به دنبال نداشته باشد، اما بدون تردید در معرفی مهارت‌ها، امکانات و خدمات قابل ارائه صنایع ایران نقش اثرگذاری دارد. معاون وزیر نفت در امور بین‌الملل و بازرگانی در پاسخ به پرسشی مبنی بر پیش‌بینی تمدید شدن یا نشدن معافیت کشورهای واردکننده نفت ایران عنوان کرد: الان در این زمینه اظهار نظر نمی‌کنم، اما همه می‌دانند که بازار نفت، بازاری ثابت و راکد نیست، بلکه بسیار متلاطم است و قیمت بنزین در پمپ بنزین‌های آمریکاست که تعیین می‌کند این معافیت‌ها تمدید شود یا خیر.

ثبت رکورد شرکت مهندسی و توسعه گاز در اجرای برنامه‌های سال ۹۷

حذف واژه «محال» از ادبیات پروژه‌ها

« در سال ۹۷ چند کیلومتر خط لوله و چند ایستگاه تقویت فشار گاز وارد مدار شد؟

سال ۹۷، در مجموع یکهزار کیلومتر خط لوله انتقال گاز از سوی شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران اجرا شد. بهره‌برداری از این خطوط، تاثیر بسزایی در افزایش پایداری انتقال گاز مناطق مختلف کشور داشت. با احداث این خطوط، زمستان سال گذشته را بدون کوچک‌ترین افت فشار سپری کردیم. علاوه بر خطوط لوله، شاهد بهره‌برداری از چند تاسیسات تقویت فشار گاز نیز بودیم.

« افزون بر خط لوله و تاسیسات تقویت فشار گاز، چه پروژه‌هایی در سال ۹۷ به بهره‌برداری رسید؟

شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران به عنوان بازوی اجرایی شرکت ملی گاز ایران، وظیفه تحقق اهداف برنامه‌ریزی شده این شرکت را به عهده دارد.

در این مسیر، برنامه‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت تعریف شده است و به نوعی پروژه‌های کلان صنعت گاز در بخش‌های مختلف از سوی شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران اجرا می‌شود.

در سال ۹۷، پروژه‌های متعدد و راهبردی از سوی مجموعه شرکت اجرایی و به بهره‌برداری رسید که واحد بودار کننده گاز با ظرفیت ۸۰۰ تن، نصب سامانه اندازه‌گیری خروجی پالایشگاه‌های پارس جنوبی، پروژه پست برق پشتیبان ۱۳۲KV شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی، پروژه خط انتقال اتان، بخشی از خط نهم سراسری، ۹۲۰ کیلومتر مخابرات خط انتقال گاز سوم آذربایجان، اجرای ۲۰۰ کیلومتر فیبر نوری، بازسازی و نوسازی ابنیه بندر طاهری، ایستگاه‌های کنترل فشار

و... از جمله این پروژه‌ها به شمار می‌آیند.

« چند درصد از برنامه‌های سال ۹۷ محقق شد؟

در سال ۹۷ با وجود تغییرات نرخ ارز خوشبختانه توانستیم پروژه‌هایمان را براساس برنامه زمان بندی تعریف شده عملیاتی کنیم. نکته جالب توجه این‌که با مدیریت بهینه و همراهی همکاران بخش‌های مختلف شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران، در چند پروژه نیز موفق به ثبت رکورد شدیم.

براین اساس با مدیریت مناسب چند پروژه چندماه زودتر از برنامه تعریف شده وارد مدار شد و شاهد ثبت رکورد در اجرای پروژه خطوط لوله انتقال گاز بودیم.

« لطفا درباره ثبت رکورد اجرای پروژه‌ها بیشتر توضیح دهید.

اجرای پروژه تربت حیدریه - کاشمر به طول ۷۷ کیلومتر و قطر ۱۶ اینچ بر اساس برنامه زمان بندی قرارداد، باید در مدت ۱۵ ماه به مرحله افتتاح می‌رسید، اما تأمین به موقع کالاهای مورد نیاز سبب شد تا ۶ ماه زودتر از موعد مقرر آن را افتتاح کنیم.

همزمان با افتتاح این خط لوله، عملیات اجرایی ساخت خط لوله انتقال گاز دیزباد - تربت حیدریه و عملیات اجرایی گازرسانی به ۹۲ روستا، گازرسانی به ۹۳۴ واحد صنعتی و تولیدی و ۱۲ ایستگاه تقلیل فشار نیز آغاز شد. خط لوله انتقال گاز کهنوج - جیرفت نیز پیش از زمان تعریف شده وارد مدار شد.

این خط لوله ۲۰ اینچی از نیروگاه کهنوج آغاز می‌شود و تا جیرفت به طول تقریبی ۷۱ کیلومتر ادامه دارد.

« توسعه گازرسانی در استان سیستان و بلوچستان از جمله اهداف دولت به‌شمار می‌آید. سال ۹۷ چه فعالیت‌هایی برای توسعه زیرساخت‌های گازرسانی در این استان انجام شده است؟

سال گذشته شاهد آغاز چند پروژه در سطح استان سیستان و بلوچستان بودیم که با بهره‌برداری از آنها ضرب نفوذ گاز در بخش‌های مختلف شاهد افزایش خواهد بود. اجرای خط لوله انتقال گاز ابرانشهر - چابهار که در تأمین خوراک واحدهای صنعتی و پتروشیمی سواحل مکران تاثیر خواهد داشت، اوایل پارسال آغاز شد و ساخت آن براساس برنامه در جریان است. علاوه بر این خط لوله و همزمان با گازرسانی به زابل به روش سی‌ان‌جی، عملیات

اجرای ساخت خطوط لوله گازرسانی به زابل نیز در دستور کار قرار گرفت که هم‌اکنون بخش اول آن از زاهدان تا دوراهی دشتک (حدود ۱۰۷ کیلومتر) شروع شده که حدود ۸۰ کیلومتر زیرسازی و ۶۵ کیلومتر کانال آماده لوله‌گذاری است. مناقصه خط لوله انتقال گاز ابرانشهر - خاش نیز در آستانه انجام است. در خصوص قسمت دوم پروژه دشتک تا زابل، مناقصه انجام و پیش‌بینی می‌شود از اواخر اردیبهشت

امسال، عملیات اجرایی آغاز شود. با بهره‌برداری از این پروژه‌ها سهم گاز در سید انرژي استان سیستان و بلوچستان افزایش می‌یابد و در آینده شاهد توسعه اقتصادی، اجتماعی و رفاهی این مناطق خواهیم بود.

« چه پروژه‌هایی در دستور کار سال ۹۸ شرکت قرار دارد؟

سال ۹۷ برای مجموعه شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران، سالی پر بار و پر کار بود و این روند در سال ۹۸ نیز تداوم خواهد داشت. براساس برنامه‌های تعریف شده، امسال نیز حدود ۸۳۰ تا یکهزار کیلومتر خط لوله انتقال گاز اجرا خواهد شد. همچنین آغاز عملیات اجرایی ۵ تاسیسات تقویت فشار گاز اصلی جدید، تکمیل یک تاسیسات تقویت فشار گاز اصلی موجود و ۶ واحد تکمیلی نیز در برنامه قرار دارد. در بخش پروژه‌های پالایشگاهی نیز احداث مخزن ذخیره سازی میعانات گازی و F&G پالایشگاه پارسین را در دستور کار خواهیم داد. در بخش مخابرات، راه، ابنیه، مراکز بهره‌برداری و ایستگاه‌های کنترل فشار نیز پروژه‌هایی در دستور کار دارند که بخشی از آنها امسال آغاز و در تا پایان سال افتتاح می‌شوند.

« در پایان اگر نکته‌ای باقی‌مانده، بیان بفرمایید.

از همراهی همکاران شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران در همه بخش‌ها قدر دانی می‌کنم که با تلاش شبانه‌روزی، زمینه ساز تحقق برنامه‌های شرکت و سربلندی آن شده و در ادامه، زمینه ساز آبادانی و رفاه برای مردم ایران عزیز شدند. همچنین از خانواده محترم همکاران که در موفقیت‌های شرکت سهمیم بوده‌اند، قدر دانی می‌کنم و امیدوارم سالی پربرکت پیش رو داشته باشند.

عبور بی‌دغدغه منطقه ۸ عملیات انتقال گاز از زمستانی سخت

آبی‌گاز در اقلیم سپید

مشعل | شمال غرب کشور با توجه به شرایط اقلیمی همواره سفیدپوش است و کاهش شدید دما در فصل زمستان، حساسیت و اهمیت تامین پایدار گاز را آشکارتر می‌کند. در سال‌های گذشته، این منطقه با بهره‌گیری از نیروی انسانی توانمند و تجهیزات آماده به کار، انرژی مورد نیاز بخش‌های مختلف مصرف را تامین کرده است. منطقه ۸ عملیات انتقال گاز به عنوان یکی از مناطق مهم کشور، مسؤلیت انتقال گاز در استان‌های آذربایجان شرقی و غربی، اردبیل و بخشی از استان‌های گیلان، کردستان و زنجان را به عهده دارد.

نگهداری (IPCMMS) در حال تغییر به سیستم GIS، نظام مشارکت، بایگانی پرونده پرسنلی کارکنان و حقوقی (FILERWIN) فهرست بهای تک صورت وضعیت، پیشنهاد و برآورد.

بایبوردی تاکید می‌کند: واحد پژوهش و شورای پژوهش منطقه با برگزاری جلسات متعدد با شرکت‌های دانش بنیان و پارک‌های علم و فناوری و دانشگاه‌ها همکاری دارند. مهم‌ترین اقدام‌های انجام شده به شرح زیر است:

بررسی پیشنهادهای پژوهشی دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی براساس نیاز منطقه از جمله اجرای پروژه پژوهشی به منظور رفع مشکل عملیاتی ارت تاسیسات تبریز، فراخوان پژوهشی با دانشگاه‌های منطقه، نیازسنجی پروژه‌های پژوهشی به منظور استفاده از توان مراکز تحقیقاتی و دانشگاه‌ها و پارک‌های علم و فناوری و شرکت در جلسات پروژه توسعه خوشه صنعتی تجهیزات نفت و گاز تبریز.

کنترل‌های لازم را به عمل می‌آورد و از ساخت و سازهای غیرمجاز جلوگیری می‌کند. در مواردی هم که حریم رعایت نمی‌شود، با اخذ دستور دادستان و همکاری نیروی انتظامی به تخریب اعیانی‌های احداثی غیر مجاز اقدام می‌کند؛ با فرهنگ سازی و توزیع مقررات حریم در قالب بروشور، تقویم و دفتر در روستاهای مجاور نسبت به آگاه سازی روستاهای همجوار در مورد رعایت مقررات حریم اقدام می‌کند، همچنین مکاتبات لازم را با سازمان‌های مختلف برای رعایت حریم در مجوزهای صادره به عمل می‌آورد.

تجهیزات روزآمد

مدیر منطقه ۸ عملیات انتقال گاز با اشاره به روزآمد کردن تجهیزات و نرم افزارهای کاربردی منطقه می‌گوید: تجهیزات و نرم افزارهای کاربردی با توجه به نیازهای منطقه در مقاطع مختلف به روزرسانی می‌شوند نرم افزارهای به روز شده به شرح زیر است: اتوماسیون اداری برید، حضور و غیاب کارکنان، سیستم تعمیر و

اساسی اشاره می‌کند و می‌گوید: پارسال، برای افزایش قابلیت اطمینان توربوکمپرسورهای منطقه، تعداد قابل توجهی دستور کار تعمیراتی صادر شد که همه این موارد براساس برنامه انجام شده است. تعمیرات اساسی در دیگر بخش‌ها نیز به طور کامل و براساس برنامه اجرایی شد.

حمایت تمام‌قد از تولید داخلی

بایبوردی تاکید می‌کند: خوشبختانه برای تامین و ساخت قطعات مربوط به توربوکمپرسورها، شرکت‌های خوبی ورود و دانش لازم و تجهیزات مورد نیاز برای داخلی سازی قطعات را فراهم کرده اند و این منطقه و مناطق دیگر همکاری خوبی در جهت داخلی سازی قطعات با آنها دارند و انواع قطعات را برای بررسی و آنالیز متریال و الگوبرداری را در اختیار آنها قرار می‌دهیم. به گفته وی، حفظ حریم ایمنی خطوط انتقال گاز برای تامین ایمنی آحاد مردم از اهمیت بالایی برخوردار است و این منطقه در محدوده عملیاتی خود توسط مراکز بهره‌برداری خطوط لوله و نفراست گشت حریم حراست،

یدالله بایبوردی، مدیر منطقه ۸ عملیات انتقال گاز با اشاره به حوزه فعالیت این منطقه می‌گوید: این منطقه، یکی از مناطق ده‌گانه شرکت انتقال گاز ایران به شمار می‌آید و استان‌های آذربایجان شرقی و غربی، اردبیل و قسمتی از استان‌های گیلان، زنجان و کردستان را تحت پوشش دارد. طول خطوط لوله انتقال در سطح منطقه بیش از سه هزار و ۹۰۰ کیلومتر و دارای ۹ ایستگاه تقویت فشار گاز، چهار ایستگاه اندازه‌گیری و ۶ مرکز بهره‌برداری است.

وی می‌افزاید: در طول ۱۰ ماه پارسال (منتهی به دی‌ماه)، مقدار گاز ورودی منطقه بیش از ۲۰ میلیارد مترمکعب بوده که از این مقدار ۱۳ میلیارد و ۵۰۰ میلیون مترمکعب تحویل شرکت‌های گاز استانی شده و مابقی نیز به دیگر مصارف اختصاص یافته است، همچنین در بازه زمانی یادشده، چهار هزار و ۳۶۵ کیلومتر از خطوط نشت یابی شده و با توجه به وضعیت مناسب خطوط و کیفیت گاز در سال گذشته پیگرانی تمیزکننده انجام نشد. مدیر منطقه ۸ عملیات انتقال گاز ایران در ادامه به فعالیت‌های این منطقه در حوزه تعمیرات

نظر سنجی از مراجعه کنندگان برون سازمانی مورد بررسی و تحلیل قرار می‌گیرد.

رییس روابط عمومی منطقه ۸ عملیات انتقال گاز با اشاره به فعالیت‌های شاخص انجام شده در حوزه اطلاع رسانی، فرهنگ سازی، برگزاری همایش‌ها و کنفرانس‌ها و... می‌گوید: یکی از مسئولیت‌های روابط عمومی، فرهنگ سازی و برجسته سازی ارزش‌های اجتماعی و سازمانی است که سعی می‌کنیم در مناسبت‌ها مراسم خاصی را برگزار کنیم. همچنین در برگزاری همایش‌ها و کنفرانس‌ها با استفاده از فناوری‌های نوین و استفاده از نوآوری، ضمن ایجاد جذابیت، تنوع سازی را در دستور کار قرار داده‌ایم.

به گفته وی، روابط عمومی منطقه ۸ عملیات انتقال گاز، موفقیت، همسویی و وحدت در بین کارکنان و مدیریت را مرسوم به استفاده بهینه از کانال‌های ارتباطی نوین، یکساله پیش می‌رود، به طوری که به منظور بازخورد فعالیت‌های مربوطه و عدم تغییرات مدیریتی در واحد روابط عمومی می‌داند. اکثر فعالیت‌های این روابط عمومی استانداردهای سازی شده و مطابق برنامه یکساله پیش می‌رود، به طوری که به منظور تسهیل و تسریع فعالیت‌ها، روش‌های اجرایی مناسبی، متناسب با ساختار سازمانی و آیین‌نامه‌ها تعریف شده است. اصلاح فرآیند و برون سپاری، بخشی از فعالیت‌های این منطقه است که موجب چابک‌سازی در انجام فعالیت‌ها شده است.

این‌به اشاره کرد که روستاییان بتوانند به نزدیک‌ترین مرکز بهره‌برداری مراجعه و با اخذ مجوز از ساخت و سازهای غیرمجاز خودداری کنند و از میزان تخریب در امان باشند.

رییس روابط عمومی منطقه ۸ عملیات انتقال گاز تأکید می‌کند: به منظور آگاهی از دیدگاه‌های کارکنان و به کارگیری آنها در پیشبرد امور، نظر سنجی از کارکنان به عنوان یک فعالیت جدی به طور مستمر در این منطقه جریان داشته تا انتظارات کارکنان از جنبه‌های مختلف شناسایی،

تامین و برآورده شود. بخش‌علی‌زاده ادامه می‌دهد: روابط عمومی منطقه به منظور شناسایی نقاط ضعف و قوت و تأمین نظرات همکاران، اقدام به انجام نظر سنجی از واحدهای خدماتی می‌کند تا براساس این نظر سنجی، عوامل موثر بر رضایت مندی کارکنان را شناسایی کنند و با بازتاب نتایج آن به واحدهای ذیربط، گامی اساسی در جهت اصلاح فرآیند کاری داشته باشند. به

همچنین کوشیده‌ایم از ظرفیت‌های قبوض گاز، توزیع اقلام فرهنگی، بیل‌بورد و بخصوص فضای مجازی نهایت استفاده را در جلوگیری از تجاوزات به حریم خطوط و انتقال گاز ببریم. از دیگر فعالیت‌های موثر در جهت تکریم ساکنان همجوار خطوط لوله گاز می‌توان به معرفی محل دریافت مجوز

استفاده بهینه از کانال‌های ارتباط نوین

در ادامه، محمدرضا بخش‌علی‌زاده، رییس روابط عمومی منطقه ۸ عملیات انتقال گاز با اشاره به فعالیت‌های این منطقه در حوزه فرهنگ سازی حفظ حریم می‌گوید: به منظور اطلاع رسانی، فرهنگ سازی و آگاهی افکار عمومی از خطر ساخت و ساز در حریم خطوط لوله فشار قوی گاز، اقدام‌های موثری از سوی این روابط عمومی انجام شده است که از جمله آنها می‌توان به پیام‌های ایمنی و هشداردهنده به صورت زیرنویس از طریق سیمای محلی، ایجاد پل اطلاع رسانی در سایت‌های معتبر اشاره کرد.

همچنین کوشیده‌ایم از ظرفیت‌های قبوض گاز، توزیع اقلام فرهنگی، بیل‌بورد و بخصوص فضای مجازی نهایت استفاده را در جلوگیری از تجاوزات به حریم خطوط و انتقال گاز ببریم. از دیگر فعالیت‌های موثر در جهت تکریم ساکنان همجوار خطوط لوله گاز می‌توان به معرفی محل دریافت مجوز

منطقه ۸ عملیات انتقال گاز، از سال‌ها پیش شرکت‌های داخلی حمایت‌های دولتی تلاش خود را در تأمین قطعات یدکی و ساخت توربین و کمپرسورهای مورد نیاز صنعت آغاز کردند. در شرایط فعلی با توجه به حمایت‌هایی که مصرف کنندگان از این شرکت‌ها به عمل می‌آورند، می‌توان اذعان کرد که خوشبختانه تولیدکنندگان داخلی به موفقیت‌های چشمگیری دست یافته و توانمندی و قابلیت‌های خود را در زمینه تأمین قطعات مورد نیاز صنعت نفت و گاز بسیار بالا برده‌اند و در حالت کلی، شرایط موجود ما بسیار بهتر از شرایط در زمان وضع تحریم‌های چند سال پیش است.

وی ادامه می‌دهد: این منطقه نیز از تولید داخل به صورت ویژه حمایت کرده و با همکاری‌های به عمل آمده، هم اکنون شرکت‌های قابل توجهی به فناوری ساخت قطعات حساس و پر مصرف توربین‌های ما دست یافته‌اند. به جرات می‌توان گفت که این شرکت‌ها به عنوان رقیبی سرسخت برای تولیدکنندگان اصلی این قطعات تبدیل شده‌اند؛ از این رو نگرانی ما از این نظر تا حدود بسیاری برطرف شده است.

میر صفی میر شجاعی با بیان اینکه همکاری خوبی با شرکت‌های توانمند داخلی داریم، تأکید می‌کند: برای رفع عیوب و بالا بردن کیفیت در ساخت قطعات از جمله ساخت ولوها و درب لانچر رسیور با شرکت‌های سازنده همکاری نزدیک داریم.

گام‌های بلند در ساخت توربین

سید جواد موسوی با اشاره به برنامه تعمیرات اساسی این منطقه اعلام می‌کند: براساس برنامه‌های تدوین شده، همه فعالیت‌های تعمیراتی این منطقه در سال ۹۷ به طور کامل انجام شده است. به گفته معاون عملیات ایستگاه‌های منطقه ۸ عملیات انتقال گاز می‌گوید: این منطقه دارای ۹ تاسیسات تقویت فشار گاز و چهار تاسیسات اندازه‌گیری و صادرات گاز است. منطقه ۸ عملیات انتقال گاز با استفاده از ۳۳ دستگاه توربوکمپرسور و سه دستگاه الکترو کمپرسور و وظیفه انتقال گاز به مبادی مصرف را به عهده دارد.

مکانیک، ابزار دقیق، برق و فیلتر روغن برنامه‌هایی در دستور کار قرار گرفته است. بر این اساس با پیگیری‌های انجام شده، برنامه‌های ارتباط با مراکز دانشگاهی و دانش بنیان، شرکت‌های دانش بنیان سطح منطقه و کشور و برنامه‌هایی به منظور حضور گسترده در همایش‌های معرفی شرکت‌های داخلی و پارک‌های علم و فناوری به منظور شناسایی سازندگان توانمند داخلی برای خوداتکایی قطعات در دست اجراست که در این زمینه تاکنون ۲۶ جلسه از سوی کمیته خودکفایی برگزار شده است.

بهره‌گیری از شرکت‌های داخلی

معاون عملیات خطوط لوله منطقه ۸ عملیات انتقال گاز نیز می‌گوید: انجام عملیات «هات‌تپ» در شرکت‌های گاز استانی در منطقه شمال غرب کشور، نشست یابی همه خطوط لوله، انجام تعمیرات لازم روی سر جوش‌های معیوب از جمله نصب اسلیو، تزریق گاز به انشعابات تحویل شده از شرکت‌های گاز استانی، رفع نشتی‌ها از بلودان‌ها و درهای لانچر و رسیور، احداث ابنیه‌های مختلف، تسطیح و مرمت مسیرهای خطوط انتقال گاز، انجام گریس کاری و تنظیمات عملکرد شیرهای خودکار بین راهی و بازرسی‌های مکرر از آنها، انجام تعمیرات لازم روی خودروهای سنگین و عملیاتی و آماده به کار کردن آنها، بازدیدهای مستمر و ولتاژگیری از ترانس‌های حفاظت از زنگ به طور مرتب و دوره‌ای، تعویض پوشش قسمتی از خطوط انتقال و... تنها بخشی از فعالیت‌های این معاونت در ۱۰ ماه سال گذشته بوده است. در مجموع همه برنامه‌ها و اهداف تعیین شده، محقق

منطقه ای خوداتکا

در ادامه، معاون مهندسی و خدمات فنی منطقه ۸ عملیات انتقال گاز می‌گوید: سال ۹۷ با تلاش همکاران در عملیات و پیگیری واحدهای برنامه‌ریزی، برنامه‌های تعمیرات اساسی در بخش بازرسی فنی سالانه کل ایستگاه‌های تقویت فشار، اندازه‌گیری و خطوط لوله مورد نظر، به صورت ۱۰۰ درصدی انجام شد.

علی صفر علیزاده ادامه می‌دهد: در فرآیندهای تعمیرات اساسی و اقدام‌های نگهداری با حسن نظر مدیرعامل و مدیران ستادی، حرکت شرکت انتقال گاز ایران رو به استفاده از سیستم‌های مدیریتی جدید و کارا در جهت روان‌سازی اقدام‌ها و افزایش اثر بخشی و در نهایت بهره‌ور کردن سیستم است. این منطقه به عنوان پایلوت در زمینه سیستم‌های مدیریتی از جمله IPCMMS، مدیریت خوردگی بوده و در حال حاضر نیز موضوع IMS در برنامه کاری قرار دارد.

معاون مهندسی و خدمات فنی منطقه ۸ عملیات انتقال گاز می‌گوید: مدیریت فرآیند و

گفت‌وگوی «مشعل» با مدیر برنامه‌ریزی تلفیقی شرکت ملی حفاری ایران

بازسازی و نوسازی ناوگان حفاری

مشعل | مرور فرایند حفاری در صنعت نفت ایران با قدمتی بالغ بر ۱۰۰ سال، کارنامه افتخار آمیزی را پیش رو قرار می‌دهد؛ اگر چه فعالیت شرکت ملی حفاری ایران از سال ۵۸ آغاز شد و از بدو تأسیس تنها از ۶ دستگاه حفاری برخوردار بود؛ اما به یمن بهره‌گیری از توان فنی مهندسی و نیروی انسانی کارآزموده، در حال حاضر راهبری بیش از ۷۲ دستگاه حفاری را عهده‌دار است. شرکت ملی حفاری ایران از لحاظ حوزه فعالیت، یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های تابعه شرکت ملی نفت ایران محسوب می‌شود که گستره جغرافیایی آن از شمالی‌ترین منطقه سرخس و خانگیران، مناطق مرکزی، غرب و جنوب غربی ایران تا جنوبی‌ترین نقاط خلیج فارس، میدان پارس جنوبی و حتی میدان مشترک با کشورهای همسایه را در بر می‌گیرد. از نظر تنوع خدمات، این شرکت در تمامی استان‌هایی که امکان استحصال نفت و گاز در آنها وجود دارد، قادر به ارائه خدمات حفاری انواع جاههای اکتشافی، توصیفی، توسعه‌ای، تعمیراتی و کلیه خدمات جانبی حفاری است. درباره جایگاه، توان و عملکرد شرکت ملی حفاری ایران در سال ۹۷ با بابک زنگنه، مدیر برنامه‌ریزی تلفیقی شرکت ملی حفاری ایران گفت‌وگو کردیم. طبق اعلام او، این شرکت در سال ۹۷ بیش از ۱۳۰ حلقه چاه توصیفی و توسعه‌ای و ۷۰ حلقه چاه تعمیری را تکمیل کرده که برای اجرای این حجم از عملیات، بیش از ۱۹۰ هزار متر حفاری در خشکی و دریا انجام شده است. صحبت از بازسازی و نوسازی ناوگان حفاری که می‌شود، می‌گوید: بودجه سرمایه‌ای برای بازسازی دستگاه‌های حفاری در سال ۹۸، حدود ۲ برابر نسبت به سال ۹۷ پیش‌بینی شده است. زنگنه همچنین از برنامه‌ریزی برای افزایش ناوگان دستگاه‌های دریایی شرکت ملی حفاری ایران خبر می‌دهد.

متن کامل این گفت‌وگو در ادامه می‌آید:

درد

در حال حاضر وضعیت سهم شرکت ملی حفاری ایران در بازار صنعت حفاری چگونه است؟

شرکت ملی حفاری ایران با مالکیت ۷۲ دستگاه حفاری بالغ بر ۶۰ درصد سهم بازار صنعت را در دو بخش خشکی و دریایی در اختیار دارد.

رقبای خارجی و سهم دکل‌های فعال داخلی در بازار صنعت به چه ترتیب است؟

تعداد دکل‌های حفاری شرکت ملی حفاری ایران و سایر رقبای داخلی در حوزه خشکی، کفایت مورد نیاز بازار این صنعت را دارد؛ اما ظرفیت موجود در بخش حفاری دریایی، زمینه ساز ورود رقبای خارجی به این صنعت شده است، به همین منظور شرکت ملی حفاری ایران در نظر دارد با برنامه‌ریزی دقیق، اقدام به افزایش ناوگان دستگاه‌های دریایی خود کند.

کارفرمایان عمده شرکت ملی حفاری ایران چه شرکت‌هایی هستند؟

همه کارفرمایان حوزه نفت و گاز از خدمات شرکت ملی حفاری ایران بهره می‌برند. در این زمینه شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب به عنوان بزرگ‌ترین کارفرمای بخش خشکی بیش از ۵۰ درصد از دکل‌های شرکت ملی حفاری ایران را به کار گرفته و شرکت مهندسی و توسعه نفت (متن) با بهره‌گیری از ۱۰ درصد از دکل‌های این شرکت، در رتبه دوم کارفرمایان مقرر قرار دارد.

عملکرد شرکت ملی

حفاری ایران در سال ۹۷ از نظر عملیاتی چگونه بوده است؟ شرکت ملی حفاری ایران در سال ۹۷ بیش از ۱۳۰ حلقه چاه توصیفی و توسعه‌ای و بیش از ۷۰ حلقه چاه تعمیری را تکمیل کرده که عمده این چاه‌ها متعلق به شرکت‌های ملی مناطق نفت‌خیز جنوب، شرکت مهندسی و توسعه نفت و شرکت نفت مناطق مرکزی بوده است. این شرکت برای اجرای عملیات چاه‌های یاد شده، بیش از ۱۹۰ هزار متر حفاری در خشکی و دریا انجام داده و در بیش از ۱۰۰ حفره، عملیات حفاری افقی انحرافی استفاده شده است.

شرکت ملی حفاری ایران از نظر ارائه خدمات جانبی حفاری با حدود ۲۰ سرویس متنوع در کشور انحصاری است، خدمات قابل ارائه این شرکت در بخش سرویس‌های جانبی عبارتند از: از سیمانکاری، اسیدکاری، لوله‌گذاری چاه، نصب اویزه، لوله مغزی سیار، حفاری با هوا، حفاری زیر فشار تعادل مخزن و... که در قالب ۷۰ گروه همزمان به کارفرمایان خدمات ارائه می‌دهند.

باتوجه به اینکه شرکت ملی حفاری ایران اولین تجربه حضور خود در پروژه‌های میدان محور را پیش رو دارد، جزئیات این فعالیت از چه قرار است؟

شرکت ملی حفاری ایران طی ۲۰ سال اخیر، تجربه حضور در مناقصات و پروژه‌های متعددی را داشته است. باتوجه به سیاست شرکت ملی نفت ایران در خصوص توسعه میدان نفتی در قالب پروژه‌های میدان محور، از آنجا که این پروژه‌ها عموماً دارای دو بخش تحت الارضی و سطح الارض هستند و این شرکت تجربه ارائه خدمات سطح‌الارضی را نداشته است، براین اساس تمهیدهای مورد نیاز برای حضور قدرتمند در این مناقصات را اندیشیده است. در حال حاضر از بین مناقصات برگزار شده، پروژه‌های مربوط به میدان گچساران از شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب و میدان نفت شهر از شرکت ملی مناطق نفت مرکزی را برنده شده‌ایم و به طور جدی اقدام‌های مربوطه برای برنامه‌ریزی، تأمین کالا و مواد و تجهیز کارگاه در حال پیگیری و اجراست.

دستگاه‌های حفاری در خشکی در دوره ای ۷ تا ۱۰ ساله و دستگاه‌های حفاری دریایی به صورت ۵ ساله مورد بازسازی، نوسازی و ارتقای کیفی قرار می‌گیرند. به منظور تسهیل در اجرای این فرایند، بودجه سرمایه‌ای برای بازسازی دستگاه‌های حفاری در سال ۹۸، حدود ۲ برابر نسبت به سال ۹۷ پیش‌بینی شده است

از آنجا که میادین مشترک از اهمیت ویژه‌ای برخوردار هستند، شرکت ملی حفاری ایران چه نقشی در حفاری میادین مشترک دارد؟ در حال حاضر در میادین مشترک خشکی، شامل میدان آزادگان جنوبی و آذر، ۷ دستگاه حفاری از ناوگان شرکت ملی حفاری ایران در حال فعالیت است و در میدان مشترک دریایی پارس جنوبی در فازهای ۱۷ و ۱۸ با یک دستگاه حفاری خدمات ارائه می‌دهیم. امیدواریم که با تمدید قراردادهای جاری و عقد قراردادهای جدید، سهم خود را در توسعه میادین مشترک افزایش دهیم.

عملکرد شرکت ملی حفاری ایران در اجرای پروژه‌ها چگونه بوده است؟

در حال حاضر علاوه بر پروژه‌های میدان محور گچساران و نفت شهر که بتازگی برنده شده‌ایم، در ۵ پروژه در حال ارائه خدمات هستیم. پروژه آذر در مراحل پایانی است. پروژه کیش در مرحله رانش رشته تکمیلی قرار دارد و پیش‌بینی می‌شود بزودی خاتمه یابد. پروژه اروندان از ۱۴ حلقه چاه برنامه ریزی شده، ۶ حلقه آن تکمیل شده، ۲ حلقه چاه در مرحله انجام عملیات است، ۳ حلقه چاه تعلیق شده و ۲ حلقه چاه در برنامه قرار دارد. پیش‌بینی می‌شود، این پروژه‌ها در سال جاری خاتمه یابد.

دیگر پروژه مهم شرکت ملی حفاری ایران، پروژه آزادگان با ۲۰۴ حلقه چاه است که ۱۶ حلقه آن تکمیل، یک حلقه چاه تعلیق شده و ۵ حلقه در دست عملیات حفاری و یک حلقه چاه باقیمانده است که پیش‌بینی می‌شود، در نیمه اول امسال خاتمه یابد.

پروژه فاز ۱۴ پارس جنوبی در بخش عملیات حفاری در دریا از ۲۲ حلقه چاه برنامه‌ریزی شده، ۱۵ حلقه تکمیل شده و ۷ حلقه منتظر کالا و مواد برای تکمیل چاه است. به هر رو، شرکت ملی حفاری ایران، همواره تمام توان فنی و تجهیزاتی خود را برای اجرای بهینه پروژه‌های حفاری به کار می‌گیرد.

کشور ایران از نظر دانش و توان فنی در صنعت حفاری

شرکت ملی حفاری ایران در سال ۹۷ بیش از ۱۳۰ حلقه چاه توصیفی و توسعه‌ای و بالغ بر ۷۰ حلقه چاه تعمیری را تکمیل کرده که عمده این چاه‌ها متعلق به شرکت‌های ملی مناطق نفت‌خیز جنوب، متن و شرکت نفت مناطق مرکزی بوده است

در چه سطحی قرار دارد؟ از نظر دانش فنی نیروی انسانی برای اجرای عملیات متنوع حفاری و خدمات جانبی مربوط، به خود کفایی کامل رسیده‌ایم، چه بسا برای متخصصان کشورهای دیگر دوره آموزشی برگزار می‌کنیم، از سوی دیگر به دانش و تخصص مورد نیاز برای کنترل فوران چاه‌های خشکی و دریا که یکی از پیچیده‌ترین عملیات‌های درون چاهی است، دست یافته ایم.

در مقاطعی از ارائه خدمات شرکت ملی حفاری ایران به سایر کشورهای خیریهایی شنیده شده است. آیا این موضوع همچنان مطرح است؟

طبیعی است که باتوجه به توان تخصصی و تجهیزاتی و ظرفیت و دانش فنی نیروی انسانی این شرکت، کشورهای زیادی متقاضی دریافت خدمات از شرکت ملی حفاری ایران هستند؛ اما این موضوع مستلزم مذاکرات همه جانبه و ارزیابی‌های کارشناسی است که با کشورهایی نظیر عراق و عمان مذاکرات اولیه‌ای انجام شده است؛ ولی هنوز به نتیجه قطعی نرسیده‌ایم.

شرکت ملی حفاری ایران چه برنامه‌ای برای نوسازی و آماده به کار نگه‌داشتن دستگاه‌ها و تجهیزات حفاری خود دارد؟ از آنجا که بخشی از دستگاه‌ها و تجهیزات شرکت ملی حفاری ایران دارای عمر بالایی هستند، این شرکت با هدف حفظ توان تجهیزاتی و بهبود کیفیت ارائه خدمات، سیستم نگهداری تعمیرات و بازسازی دستگاه‌های حفاری را با جدیت دنبال می‌کند، براین اساس دستگاه‌های حفاری در خشکی در دوره ای ۷ تا ۱۰ ساله و دستگاه‌های حفاری دریایی به صورت ۵ ساله مورد بازسازی، نوسازی و ارتقای کیفی قرار می‌گیرند، همچنین به منظور تسهیل در اجرای فرایند مذکور، بودجه سرمایه‌ای برای بازسازی دستگاه‌های حفاری در سال ۹۸، حدود ۲ برابر نسبت به سال ۹۷ پیش‌بینی شده است.

گفت‌وگویی مشعل با رئیس واحد روابط کار و مددکاری اجتماعی شرکت ملی نفت ایران

آن روی حمایتی نفت را می‌شناسید؟

مشعل | پیگیری مطالبات و نیازهای کارکنان و نگاهی حمایتی به شرایط خاص نیروی کار، یکی از الزامات صنعت نفت به عنوان یکی از سخت‌ترین و حساس‌ترین صنایع بوده است. در همین راستا بیش از نیم قرن قبل و همزمان با شروع بررسی‌های مددکاری اجتماعی در ایران، این مسئله به عنوان یک ضرورت در صنعت نفت شناخته شد و واحدهایی به عنوان مددکاری اجتماعی در شرکت ملی نفت ایران برای پیگیری مسائل کارکنان در حوزه‌های مختلف شکل گرفت. پیگیری روابط کارکنان و کارفرما با مجموعه‌های ستادی و در عملکرد پیمانکاران، یکی از مهم‌ترین مطالبات کارکنان است که به شکل همیشگی دنبال می‌شود، اما لازم است در این صنعت سخت، پیگیری شرایط خاص، بیماری‌ها، حوادث غیرمترقبه با چاشنی ارتباطات انسانی، به این روابط اضافه شود. از این رو است که شرکت ملی نفت واحدهای روابط کار و مددکاری اجتماعی را برای چنددهه‌ها از نیروی رسمی، مدت معین، مدت موقت و پیمانی خود پیش‌بینی کرده است.

می‌شود تا کیفیت خدمات ارتقا پیدا کند. او یکی از موضوعات مهم در واحد روابط کار و مددکاری اجتماعی را محدودیت‌های ساختار سازمانی مطرح می‌کند و می‌گوید: لازم است برای حفظ نیروهای باتجربه و کیفی موجود که با تعهد حرفه‌ای مشغول به ارائه خدمت هستند، بازنگری سازمانی مورد توجه قرار گیرد.

مشغول تحصیل باشد، مبلغی به عنوان کمک هزینه ایاب و ذهاب برای ۹ ماه سال تحصیلی بر اساس گواهی اشتغال به تحصیل و ضوابط دستورعمل مرتبط پرداخت می‌کنیم. چلووشی فر ادامه می‌دهد: دستورعملی هم برای کارکنانی است که دچار بیماری هستند و بیماری آنها منجر به ناتوانی و معلولیت شده است. در این مورد این افراد می‌توانند از دستورعمل مربوط به معلولان استفاده کنند. شورای عالی پزشکی ضمن بررسی مستندات بیماری و ناتوانی فرد را با معلولیت معادل سازی و رای صادر می‌کند. به گفته رئیس واحد روابط کار و مددکاری اجتماعی شرکت ملی نفت ایران، مبالغ پرداختی به معلولان بر اساس مصوبه مربوطه هر دو سال یکبار مورد بازنگری قرار می‌گیرد.

حمایت مالی در قالب وام‌های اضطراری

او حمایت‌های مالی را شامل وام‌های اضطراری و مساعدت مددکاری اعلام می‌کند و می‌گوید: سقف وام اضطراری که به دلیل حوادث غیرمترقبه، از دواج و فوت پرداخت می‌شود، ۸ میلیون است. در مورد حوادث غیرمترقبه متناسب با شرایط مبلغ وام مشخص و پرداخت می‌شود. در مورد ضمانت این وام‌ها هم در حال حاضر برای کارکنان با سابقه بیشتر از ۱۰ سال، سابقه به عنوان ضمانت محسوب می‌شود. در مورد مساعدت‌های مددکاری هم در قالب اختیارات، ضوابط و مقررات و شرایطی که احراز شده، اقدامات لازم صورت می‌پذیرد. هم‌اکنون مساعدت‌های مددکاری مربوط به بیماری‌های خاص و صعب‌العلاج و سرطان است. رئیس واحد روابط کار و مددکاری اجتماعی شرکت ملی نفت ایران می‌گوید: در طول سال واحدهای مددکاری علاوه بر پیگیری همه موارد فوق دوره‌های آموزشی متعدد و متفاوتی را برای کارکنان و خانواده‌های آنها برگزار می‌کند. به عنوان نمونه در روز جهانی سرطان دوره‌ای آموزشی برگزار شد و سه اسناد این حوزه درباره پیشگیری و درمان سرطان مباحثی را مطرح کردند. افزایش سواد سلامت کارکنان، خودمراقبتی و اصلاح سبک زندگی هدف اصلی مادر این آموزش‌هاست که با همکاری سازمان بهداشت و درمان و آموزش مرکزی برگزار شد و در سال‌های آتی نیز در حوزه معلولیت، خانواده و سلامت روانی این روند ادامه خواهد داشت. او با اشاره به تغییراتی که برای خدمات مشاوره کارکنان به وجود آمده است، می‌افزاید: قبلا این خدمات را مرکز مشاوره نفت به صورت مستقیم و با قرارداد با مشاوران ارائه می‌داد، اما با تغییر رویکردهای این‌اثره مستقیم خدمات از پتانسیل مراکز مشاوره معتبر خارج از نفت استفاده

بررسی مشکلات شخصی و خانوادگی متقاضیان
رئیس واحد روابط کار و مددکاری اجتماعی شرکت ملی نفت ایران با اشاره به اقداماتی که در حوزه مددکاری اجتماعی شرکت ملی نفت ایران صورت می‌پذیرد، یادآور می‌شود: در این حوزه بخشی از پیگیری‌ها معمول و مستمر است. مواردی مثل موضوع بازنشستگی پیش از موعد که شرایط فرد بر اساس مقررات بررسی می‌شود، یکی دیگر از موضوعات قابل پیگیری در این حوزه، بررسی مسائل و مشکلات شخصی و خانوادگی متقاضیان انتقال به کلاشهر تهران است که انجام می‌شود. البته او بر این نکته تأکید دارد که انتقال و جابه‌جایی به کلاشهر تهران دارای محدودیت و ممنوعیت‌های مقرراتی است. چلووشی فر یکی دیگر از موضوعات کاری این مجموعه را بررسی مرخصی‌های بدون حقوق مرتبط با مشکلات شخصی و خانوادگی کارکنان رسمی اعلام می‌کند و ادامه می‌دهد: در این مورد، مستندات معتبر و شرایط فرد بررسی و گزارش‌های مددکاری برای دریافت مجوزهای لازم تهیه می‌شود. او با بیان اینکه پیگیری کسر ساعت کار بانوان رسمی، قرارداد مدت معین و مدت موقت که شرایط خاص دارند هم در همین واحد مددکاری پیگیری می‌شود، می‌افزود: بانوانی که سرپرست خانوار هستند، شامل این موضوع می‌شوند. در این زمینه مستندات و مدارک مثبتی در همه مراحل از سوی یکی از کارشناسان خاتم به شکل کامل و محرمانه بررسی می‌شود تا حریم شخصی افراد حفظ شود. او با تأکید بر اینکه حفظ اطلاعات و رازداری، یکی از ویژگی‌های بارز و بدیهی مددکاران است، می‌گوید: تمرکز ما بر این است که اطلاعات فرد محرمانه باقی بماند و در همین راستا در شرکت ملی نفت ایران «سامانه مددکاری اجتماعی» طراحی شده است. چلووشی فر درباره اقدامات واحد مددکاری برای کارکنان معلول و یا کارکنانی که فرد معلول تحت تکفل در خانواده دارند هم توضیح می‌دهد و می‌گوید: معلولانی که در منزل نگهداری می‌شوند، پس از تأیید شورای عالی پزشکی و بر اساس دستورعمل مربوطه، مبلغی را به عنوان کمک معاش دریافت می‌کنند. معلولانی که در مراکز نگهداری شبانه‌روزی و تحت تکفل هستند، کمک هزینه نگهداری را بر اساس تعرفه سازمان بهزیستی کشور و دستورالعمل ذی‌ربط ملاحظه دریافت می‌کنند. اگر معلولان در مراکز نگهداری روزانه باشند، ۸۰ درصد مبلغ تعرفه را پرداخت می‌کنیم. در همه این موارد مرجع تأیید معلولیت و شرایط آن شورای عالی پزشکی سازمان بهداشت و درمان است و اقدامات ما بعد از رای این شورا شروع می‌شود. او می‌افزاید: اگر درجه معلولیت «شدید» یا «خیلی شدید» اعلام شود و فرد معلول در مدارس عادی، استثنایی یا دانشگاه

در حوزه روابط کار متناسب با تعداد کارکنان و گستردگی وظایف در برخی شرکت‌ها بر حسب ضرورت و شرایط امور دیگری علاوه بر وظایف معین و مشخص تعریف شده و به آنها محول می‌شود. به عنوان نمونه در جایی که منازل سازمانی وجود دارد، پیگیری برخی مسائل و مشکلات به واحدهای روابط کار محول می‌شود و در برخی شرکت‌ها عنوان روابط کار به واحد «بهبود روابط کار» تغییر کرده است. چلووشی فر اعلام می‌کند: شرکت‌های زیرمجموعه شرکت ملی نفت در چارت سازمانی خود با واحدی در زیرمجموعه معاونت منابع انسانی برای روابط کار و مددکاری اجتماعی دارند یا در قالب یک سمت زیرمجموعه مدیریت مذکور امور روابط کار و مددکاری اجتماعی پیگیری می‌شود.

فراهم کردن فضا برای احساس امنیت روانی

او با تأکید بر اینکه در ستاد شرکت ملی نفت یا شرکت‌های تابعه و فرعی کارشناسانی که خدمات مددکاری ارائه می‌دهند، عموماً خاتم هستند و تلاش شده که فضا برای احساس امنیت روانی و اعتماد کارکنان فراهم شود، می‌گوید: در ستاد شرکت ملی نفت حداقل ۶۵ درصد نیروهای واحد روابط کار و مددکاری اجتماعی خاتم‌ها هستند و این نسبت در برخی شرکت‌های فرعی مثل فلات قاره ایران هم همین اندازه و حتی بیشتر است، چراکه در شرکت‌های با ماهیت عملیاتی و اقماری، خدمات به خانواده‌ها کارکنان از اهمیت زیادی برخوردار است. چلووشی فر می‌گوید: علاوه بر پیگیری‌ها و اقدامات واحدهای روابط کار شرکت‌ها، کارشناسان واحد روابط کار شرکت‌های فرعی و ستاد وظیفه بازدید از مناطق عملیاتی را به شکل دوره‌ای دارند و بازدیدهای میدانی و ارتباط مستقیم و گفت‌وگو با کارکنان و اطلاع‌رسانی‌های رودررو انجام می‌دهند، چراکه ممکن است بسیاری از کارکنان به سبب شرایط کار و موقعیتی که دارند (مناطق دورافتاده یا سکوها و...) امکان و فرصتی برای مراجعه حضوری نداشته باشند. او در پاسخ به این سوال که بخشی از نیروهای شاغل در مناطق عملیاتی نیروهای رسمی نیستند و زیر نظر پیمانکاران فعالیت‌آیاری عملکرد پیمانکاران نظارت می‌شود یا نه، می‌گوید: در جریان بازدیدهای دوره‌ای که نیروهای واحد روابط کار و مددکاری در مناطق دارند، اتفاقی می‌افتد که مسائل و مشکلات نیروهای پیمانکاری هم در گزارش به مدیریت ارشد به منظور رفع مسائل و مشکلات در چارچوب قوانین و مقررات ارائه شود. هر چند در مفاد پیمان پیمانکاران پیش‌بینی‌های لازم برای نظارت بر اجرای دقیق قوانین انجام شده است.

جلال چلووشی فر، رئیس واحد روابط کار و مددکاری اجتماعی شرکت ملی نفت ایران در گفت‌وگو با نشریه «مشعل» با اشاره به سابقه تشکیل واحد مددکاری در شرکت ملی نفت ایران به عنوان اولین مجموعه فعال مددکاری عنوان می‌کند: حدود یک سال بعد از آن که در سال ۱۳۳۷ مددکاری اجتماعی در آموزشگاه عالی رفاه به عنوان یک رشته تحصیلی تدریس شد، واحد مددکاری اجتماعی در شرکت ملی نفت هم ایجاد شد. این واحد پس از تغییر عنوان و جایگاه سازمانی در سالیان گذشته در نهایت به عنوان «واحد روابط کار و مددکاری اجتماعی» در زیرمجموعه مدیریت توسعه منابع انسانی شکل گرفت و امروز در شرکت‌های فرعی این واحد تشکیل شده و فعالیت می‌کند. البته در برخی شرکت‌ها وظایف امور ایثارگران هم به آنها اضافه شده است. وی در ادامه به تشریح عملکرد واحد روابط کار در شرکت ملی نفت می‌پردازد و می‌گوید: در بخش روابط کار، اجرای دستورعمل صندوق تأمین آتیه کارکنان، بازدیدهای دوره‌ای از مناطق عملیاتی و موارد مرتبط با تنظیم روابط کارکنان و کارفرما پیگیری می‌شود. البته تا چند سال قبل بخش انتخاب کارکنان نمونه هم در این واحد فعال بود. صندوق تأمین آتیه تنها مربوط به کارکنان رسمی، پیمانی و قراردادی است که در برابر سمت سازمانی استخدام می‌شوند است و موارد مرتبط با فوت، از کار افتادگی کلی و کاهش کارایی ناشی از حوادث را پوشش می‌دهد. چلووشی فر با بیان اینکه همه کارکنان صنعت نفت ملزم به عضویت در این صندوق هستند، می‌افزاید: اگر فردی این تمایل را نداشته باشد، باید به طور رسمی درخواست انصراف بدهد اما عموماً با توجه به حمایت‌های خوبی که این صندوق دارد، کارکنان تمایل به حضور در این صندوق دارند.

سکته قلبی، بیشترین مورد فوتی کارکنان

وی با اشاره به اینکه اکثریت کارکنان واجد شرایط صنعت نفت عضو این صندوق هستند، گفت: بیشتر موارد فوت کارکنان مربوط به سکته قلبی، سرطان و تصادفات موتوری است. خوشبختانه تعداد محدودی فوت ناشی از کار داریم و در سال ۹۷ تنها یک نفر فوت ناشی از حوادث کار داشتیم و امیدواریم همین موارد هم در سال‌های آینده رخ ندهد. دلایل فوت در شرکت ملی نفت تقریباً مشابه شرایط فوت در جامعه ایران است و باید تلاش شود این آمار کمتر باشد. رئیس واحد روابط کار و مددکاری اجتماعی شرکت ملی نفت ایران در ادامه تأکید می‌کند:

حفظ اطلاعات و رازداری، یکی از ویژگی‌های بارز و بدیهی مددکاران است، تمرکز ما بر این است که اطلاعات فرد محرمانه باقی بماند و در همین راستا در شرکت ملی نفت ایران «سامانه مددکاری اجتماعی» طراحی شده است

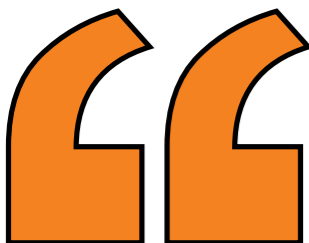
امداد رسانی بهداشت و درمان صنعت
نشت از سازه های اویستا سبیل

مرهمی بر دردها

مشعل | وقتی حادثه‌ای مانند سیل اتفاق می‌افتد، قبل از هر چیز سلامت تمام کسانی که درگیر این حادثه طبیعی می‌شوند، به خطر می‌افتد. از این رو باید تمهیداتی در نظر گرفته شود تا در کمترین زمان ممکن، خدمات پزشکی به این مناطق ارسال شود و تمام نهادهایی که با درمان سر و کار دارند، خدمات ارائه دهند. بهداشت و درمان صنعت نفت نیز از این موضوع مستثنا نیست و در پی وقوع سیل در برخی از استان‌های کشور و خطر احتمال سیل در دیگر مناطق کشور، کمیته مدیریت بحران در مراکز مختلف بهداشت و درمان صنعت نفت تشکیل شد. در این جلسات، راهکارهای پیشگیری و مقابله با سیل مورد بررسی قرار گرفت و وضعیت آمادگی برای امداد رسانی در سیل ارزیابی شد.

طبق هماهنگی انجام شده با واحد بسیج وزارت نفت و همچنین بهداشت و درمان صنعت نفت استان لرستان و مرکزی، تیم امدادی با تجهیزات کامل و به همراه وسایل و اقلام اهدایی کارکنان بهداشت و درمان صنعت نفت بوشهر، به شهرستان پلدختر اعزام شد. در این تیم امدادی، پزشک متخصص، پزشک عمومی، پرستار، امدادگر و کادر پشتیبانی حضور دارند

آماده باش کامل است تا بتوانند به موقع وارد کار امداد رسانی شوند. رئیس خدمات پشتیبانی بهداشت و درمان آغاچاری به امکانات و تجهیزات مورد نیاز اشاره می‌کند و می‌گوید: «خوشبختانه در روزهای پایانی سال ۹۷ تمامی تجهیزات مورد نیاز تهیه و در دسترس قرار گرفت تا در موقع بحران دچار کمبود نشویم. به روز بودن فهرست کشیک شبانه روزی، آمادگی بخش‌های اورژانس، اتاق عمل، سی سی یو و دیالیز، آمادگی آمبولانس‌ها و تجهیزات سخت افزاری و سایر موارد مرتبط با بحران باعث می‌شود تا بحران را با آرامش و آسودگی خاطر و با کمترین عوارض پشت سر بگذاریم.»

اردوی جهادی این بار در مناطق سیل زده
بسیج سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت با همکاری واحد سلامت و روابط عمومی نیز به منظور کمک به هموطنان سیل زده جلسه‌ای ویژه تشکیل داد. این جلسه پیر و هماهنگی قبلی فرمانده حوزه بسیج سازمان با فرمانده مرکز بسیج وزارت نفت و مدیرعامل سازمان برای کمک به هموطنان سیل زده و با حضور رئیس امور ایثارگران و بازرسی و رسیدگی به شکایات، فرمانده بسیج، رئیس سلامت کار و اچ اس ای، رئیس روابط عمومی و همکاران واحد بسیج برگزار و مقرر شد، «هر منطقه یک نماینده رابط با هماهنگی بسیج، روابط عمومی و ریاست بهداشت و درمان مشخص کند و کمک‌های نقدی و غیر نقدی از سوی بسیج و باهمکاری روابط عمومی جمع آوری و ارسال شود.»

خانم و آقا، یک ماما و ۵ نیروی پشتیبانی به همراه یک دستگاه آمبولانس بود که به منطقه مذکور اعزام شد. تا اتمام وضعیت بحرانی و اعلام وضعیت سفید در منطقه، استقرار این تیم برای خدمت‌رسانی ادامه دارد.»

آمادگی درمانگاه منطقه چنار
همکاران پزشک و پرستار بهداشت و درمان صنعت نفت مرکزی و لرستان مستقر در منطقه، علاوه بر خدمت‌رسانی به کارکنان صنعت نفت و خانواده‌ها، به مردم منطقه و روستاها هم به صورت ۲۴ ساعته خدمات پزشکی و درمانی ارائه کردند. همچنین ارتباط مراکز پزشکیاری که پرستاران و کارشناسان فوریت‌های سازمان در آن مستقر هستند، برقرار شده است که به سیل زدگان روستاهای نزدیک خدمت‌رسانی می‌کنند و ۱۷ فروردین امسال دو ماشین کمک‌های غیر نقدی همکاران بهداشت و درمان منطقه شامل مواد غذایی، آب معدنی، خرم‌پنیر، نان، کنسرو و پوشاک به همراه تیم پزشکی و آمبولانس به درمانگاه منطقه لرستان اعزام شد تا با هماهنگی مدیران استانی در خدمت‌رسانی مشارکت کنند.

امداد رسانی بهداشت و درمان آغاچاری
با توجه به عملیاتی بودن منطقه آغاچاری و ریزش باران‌های شدید و جاری شدن سیل در شمال و شمال غرب استان خوزستان، تمامی بخش‌ها و واحدهای بهداشت و درمان صنعت نفت آغاچاری در

بهداشت و درمان صنعت نفت آبادان، در روزهای چهارشنبه ۷ فروردین، شنبه و یکشنبه ۱۰ و ۱۱ فروردین سال جاری، در محل هیات رئیسه جلسه‌ای با حضور حمید سلیمانی، جانشین رئیس بهداشت و درمان و تمامی معاونان و مسؤولان ذی‌ربط به منظور هماهنگی بیشتر و ایجاد آمادگی و اقدامات لازم برای حفظ زیرساخت‌های آب، برق و محافظت از دستگاه‌های حیاتی بیمارستان و جلوگیری از ورود آب‌های احتمالی به بخش‌ها و واحدهای این مرکز، برگزار شد. در طی ۲۴ ساعت اولیه، تمامی واحدها با تلاش کارکنان خدمات عمومی و نیروهای فضای سبز با کیسه‌های شن یا دیوارهای بتنی کوتاه، محافظت شده است. به منظور ارائه خدمات بهتر و کاهش سختی برای جمعیت تحت پوشش، درمانگاه قدس، یار دیرین بهداشت و درمان صنعت نفت آبادان در زمان جنگ و دفاع مقدس، دوباره به عنوان پایگاه دوم امداد رسانی بهداشت و درمان صنعت نفت آبادان در هنگام سیل احتمالی انتخاب شد.

اعزام تیم پزشکی به مناطق سیل زده دشت آزادگان
در پی اعلام وضعیت بحرانی، تیم پزشکی از سوی بیمارستان صنایع پتروشیمی ماهشهر در روز ۱۳ فروردین برای امداد به منطقه سیل زده دشت آزادگان اعزام شد. ناصر امیرپور، سرپرست بیمارستان صنایع پتروشیمی و مراکز بهداشتی و درمانی ماهشهر در این زمینه می‌گوید: «این تیم امدادی شامل ۹ نفر متشکل از یک پزشک عمومی، دو پرستار

خاور شامل پتو و مواد غذایی و مواد بهداشتی (اهدایی از سوی کارکنان بهداشت و درمان بوشهر) به همراه دو پزشک و پنج پرستار و سه نیروی تدارکاتی، به جنوب استان خوزستان اعزام و در یکی از مناطق روستایی درگیر بحران سیل مستقر شد.

تیم امداد پزشکی ۱۷ نفره بهداشت و درمان صنعت نفت بوشهر در قالب یک دستگاه اتوبوس آمبولانسی و یک دستگاه آمبولانس و به همراه کمک‌های اهدایی کارکنان این بهداشت و درمان (شامل یک دستگاه کامیون و ۲ دستگاه وانت بار و با حمل مواد غذایی، بهداشتی، پتو و لباس گرم) به مناطق سیل زده استان لرستان اعزام شد. مهدی کشاورزی، دبیر ستاد بحران بیمارستان توحید جم در این باره می‌گوید: «طبق هماهنگی انجام شده با واحد بسیج وزارت نفت و همچنین بهداشت و درمان صنعت نفت استان لرستان و مرکزی، این تیم امدادی با تجهیزات کامل و به همراه وسایل و اقلام اهدایی کارکنان بهداشت و درمان صنعت نفت بوشهر، به شهرستان پلدختر اعزام شد. در این تیم امدادی، پزشک متخصص، پزشک عمومی، پرستار، امدادگر و کادر پشتیبانی حضور دارند.»

اعلام وضعیت فوق‌العاده در بهداشت و درمان آبادان
در پی وضعیت اقلیمی و شرایط موجود در حوضچه‌های آبی سد‌ها در استان خوزستان، به درخواست غلامرضا شریعتی، استاندار خوزستان، وضعیت فوق‌العاده اعلام شد. پس از آن، کمیته مدیریت بحران

وسایل ضروری، اسناد و اشیای قیمتی را در طبقات بالاتر منزل قرار دهد. دیوارهای زیر زمین را با عایق‌های ضد آب بپوشاند تا جلوی نفوذ آب و آسیب‌های بعدی سیل گرفته شود. هشدار سیل در رسانه‌ها، به معنای آن است که سیل، به وجود آمده یا جاری خواهد شد، بنابراین از قبل آماده باشید.

اعلام آمادگی باش در اهواز
به دنبال اعلام حالت فوق‌العاده در استان خوزستان در پی بارندگی‌ها و افزایش آب رودخانه‌های کارون و کرخه، بهداشت و درمان اهواز نیز در حالت آمادگی قرار گرفت و تمهیدات لازم برای ارائه خدمات درمانی پایدار در شرایط اضطراری از جمله تأمین آب شرب، مواد غذایی و سوخت اندیشیده شد. فرهاد کلاتری، رئیس بهداشت و درمان صنعت نفت اهواز و ماهشهر در حاشیه بازدید از مراکز بهداشتی و درمانی صنعت نفت اهواز، با تأکید بر اینکه شرایط جوی تأثیری بر روند ارائه خدمات درمانی نداشته، از نزدیک بر روند آماده‌سازی‌ها نظارت داشت.

آماده‌سازی تیم امداد پزشکی در بوشهر
همچنین با هماهنگی انجام شده با رئیس بسیج وزارت نفت، اولین تیم امدادی بهداشت و درمان صنعت نفت بوشهر نیز با امکانات یک دستگاه اتوبوس آمبولانسی، یک دستگاه وانت تدارکات، یک دستگاه

بهداشت و درمان صنعت نفت فارس و هرمزگان یک روز پس از سیل در شیراز با هماهنگی ستاد بحران استانداری فارس، همزمان با ایجاد وضعیت فوق‌العاده بر اثر سیل و برای کمک به مصدومان، یک دستگاه آمبولانس و پزشک‌یار به ستاد بحران استانداری فارس اعزام کرد. این تیم امداد رسانی، طی برنامه‌ریزی به عمل آمده در حرم شاهچراغ (ع) مستقر و نسبت به ارائه خدمات درمانی اقدام کردند. این اکیپ تا بامداد روز سه شنبه ۶ فروردین ۹۸ در این مکان مستقر بودند.

کمیته مدیریت بحران بهداشت و درمان شمال شرق
در پی وقوع سیل در برخی استان‌های کشور و اخطار احتمال سیل در استان خراسان رضوی، کمیته مدیریت بحران بهداشت و درمان صنعت نفت شمال شرق جلسه اضطراری تشکیل داد. در این جلسه مصوب شد که دو عدد پمپ آب کف کش واحد تأسیسات و کمیته بحران اچ اس ای فعال و ملحق آن کنترل شوند و آماده به کار باشند. تعداد ۵۰ عدد کیسه شن (ماسه بادی) آماده و تهیه شد تا در صورت لزوم بلافاصله در مسیر ورودی رمپ‌های هر دو ساختمان مشهد دپو و مانع ورود آب به داخل ساختمان شود، همچنین برای اطلاع کارکنان این مرکز، اقدامات ایمنی قبل از وقوع سیل و مقابله با سیل به این شرح اطلاع‌رسانی شد: به منظور مقابله با سیل برای زمان‌های اضطراری در ظرف‌های مطمئن، آب سالم ذخیره کنید و در دسترس داشته باشید.

سقوط داخل مخزن گوگرد مذاب

علل ریشه‌ای حادثه

بخش پیمانکار بر کارکنان تحت سرپرستی خود (ضعف در اجرای پرمیت صادر شده، به گونه‌ای که افراد تعیین شده در مجوز، برای انجام کار تا اتمام کار بدقت زیر نظر گرفته نشدند).

• نبود دستور عمل‌های عملیاتی برای هدایت کارها از جمله کارهای انجام شده تحت مجوز کار در بخش‌های حساسی مثل واحد گوگردسازی که کار در آن ریسک بالایی دارد و می‌تواند خسارت‌های زیادی برای پالایشگاه به همراه داشته باشد.

• وجود ارتباط ضعیف بین واحدهای بهره‌برداری و تعمیرات، به گونه‌ای که برای درخواست بهره‌بردار به منظور تعمیر در پنجم مخزن (دارای ریسک بالا) چند روز قبل از حادثه هیچ کاری از سوی واحد تعمیرات صورت نگرفته بود.

• شناسایی نشدن خطرات و ارزیابی ریسک مخزن زیر زمینی یا وجود ریسک بالایی که این بخش دارد.

علل زمینه‌ای حادثه

• طراحی ضعیف درهای درجه مخزن، به گونه‌ای که این طراحی ضعیف، ریسک خیلی زیادی به همراه دارد.

• شناسایی نشدن خطرات حوزه تحت پوشش مجوز کار صادر شده (داربست دور تادور مخزن به گونه‌ای است که فاصله داربست تا مخزن زیر زمینی خیلی کم است، با این وجود هیچ توجهی نسبت به خطرات مخزن زیر زمینی در مجوز صادر شده دیده نمی‌شود).

• بی‌توجهی اچ اس ای پیمانکار نسبت به تعداد نفراتی که در مجوز کار برای انجام کار تعیین شدند و تعداد نفراتی که در جلسه روزانه ایمنی حضور داشتند.

• توجه نداشتن سرپرست پیمانکار به کارگران تحت سرپرستی خود.

علل غیرمستقیم حادثه:

• نامناسب بودن طراحی درهای مخزن زیر زمینی

• نداشتن آگاهی فرد نسبت به خطرات اطراف حوزه کاری و ورود به ناحیه خطر ناک

• نبود حفاظ‌هایی برای جلوگیری از ورود افراد به روی مخزن که دارای ریسک بالایی است.

• قرارگیری نامناسب درهای مخزن (شواهد حاکی از قراگیری کج در مخزن است).

علت مستقیم حادثه

دلیل اصلی حادثه تا حدودی نامعلوم بوده؛ ولی فرضیه‌ای که احتمال وقوع آن زیاد است، سقوط به داخل مخزن گوگرد مذاب زیر زمینی بر اثر وارونه شدن در بچه روی مخزن در عبور فرد از روی آن است.

شرح حادثه

واحد گوگردسازی، یکی از بخش‌های مهم پالایشگاه است. در این واحد، گازهای هیدروژن سولفور که در واحد تصفیه گازهای اسیدی با محلول آمین از گازهای پالایشگاه تصفیه شده‌اند، با روش کلاوس (سوختن مقابری از گاز هیدروژن سولفور با هوا) به گوگرد تبدیل می‌شوند. گوگرد به عنوان محصول فرعی پالایشگاهی به بازار عرضه می‌شود. منظور از طراحی و نصب این دستگاه در مجتمع پالایشی در مرحله اول، جلوگیری از آلودگی‌های هوا و حفاظت از محیط زیست است. در این واحد علاوه بر خطر وجود گاز هیدروژن سولفور، خطرات دیگری از جمله خطر گوگرد مذاب و سقوط از ارتفاع و دیگر خطرات می‌تواند وجود داشته باشد و همانند سایر بخش‌های پالایشگاهی دارای مناطق با ریسک بالاست، از این رو نیازمند آندیشیدن تدابیری برای کاهش ریسک‌های موجود و جلوگیری از بروز حوادث می‌شود.

در واحد گوگردسازی یکی از شرکت‌های نفتی پس از پایان تعمیرات اساسی روی مخزن ذخیره گوگرد مایع روزمینی، مجوز کار گرم (به مدت یک هفته) برای باز کردن داربست‌های اطراف مخزن مذکور صادر می‌شود. برای انجام این کار چهار نفر به منظور باز کردن داربست‌ها و دو نفر دیگر به عنوان عایق کار (فرد متوفی و همکار او) برای ترمیم عایق قسمت‌هایی از مخزن که اجازه عایق کاری آن قسمت‌ها داده نشده بود، همزمان با باز کردن داربست‌ها، فرستاده می‌شوند. در روز حادثه بر اساس قانون مجوز کار، گاز سنجی از محل صورت می‌گیرد و کار شروع می‌شود. در ساعت ۸:۳۰ دقیقه صبح یکی از عایق کارها (فرد متوفی) محل کار را ترک می‌کند و تا پایان ساعت کار شیفت صبح، به محل کار مراجعه نمی‌کند. در ساعت ۱۱:۳۰ دقیقه به دلیل نبود ایشان در محل استراحت، خارج از فنس عملیاتی، مسؤل و سایر همکاران شروع به جست‌وجو کرده و پس از اطمینان از عدم حضور او در محل استراحت، در ساعت ۱۲:۳۰ دقیقه به واحد ایمنی و سپس از سوی واحد ایمنی به حراست اطلاع داده می‌شود. پس از چک کردن دوربین و سیستم ورود و خروج کارکنان به فنس صنعتی مشخص می‌شود که او در ساعت ۸ صبح به فنس صنعتی وارد شده؛ ولی هنوز خارج نشده است. جست‌وجوی دوباره از سوی تیم‌های حراست، ایمنی، بهره‌برداری و پیمانکار در اطراف محل کار ادامه می‌یابد تا اینکه در ساعت ۱۴:۳۰ دقیقه در حوضچه گوگرد مذاب پیکر بی‌جان او پیدا می‌شود.

1 اقدام‌های کنترلی موجود

- برگزاری جلسه‌های روزانه قبل از شروع کار (به صورت ناقص)
- شناسایی خطرات قبل از صدور مجوز کار (به صورت ناقص)

درس از حادثه

در محیط‌های حساسی مانند واحد گوگردسازی، بویژه مکان‌هایی که مجوز کار برای آنها صادر می‌شود، باید محدوده انجام مجوز کار بدقت تعیین شود و سرپرست آن کار تا اتمام زمان مجوز کار، افراد تحت سرپرستی خود را بدقت زیر نظر داشته باشد. همچنین در ارزیابی ریسک، نباید بر اساس یک عادت فقط بخش‌های خاصی مدنظر قرار گیرد. ضمن اینکه باید افراد مختلف این ارزیابی را انجام دهند تا ریسک‌هایی که از سوی نفرات قبلی دیده نشده، نمایان شود.

2 راهکارهای فنی پیشنهادی برای پیشگیری از تکرار حادثه

- تعیین حفاظ‌هایی برای جلوگیری از ورود افراد به روی مخزن
- دقت در درخواست، صدور و اجرای مجوزهای کاری، به گونه‌ای که خطرات موجود در محیط اجرای مجوز و محیط‌های نزدیک آن بخوبی شناسایی شود و محدوده کاری افراد بدقت تعیین شده و افراد نسبت به خطرات موجود در آن محدوده، آگاه و مسیرهای رفت و آمد آنها تعیین شود.
- نصب تابلو یا اعلام هشدار دهنده برای ورود به بخش‌های با ریسک بالا از جمله مخزن زیر زمینی
- بازنگری در ارزیابی ریسک مخزن زیر زمینی و ریسک سایر بخش‌های پالایشگاه (استفاده از متخصصان شرکت‌های دیگر می‌تواند باعث شناسایی ریسک‌های جدید شود).
- انجام اقدام‌هایی در خصوص درس آموزی از حادثه و انتشار آن به سایر بخش‌ها برای جلوگیری از حوادث مشابه (از جمله تهیه فیلم حادثه و تجزیه و تحلیل دقیق آن)
- بررسی تمامی در بچه‌های مخزن‌های مشابه مخزن مذکور و انجام اقدام‌های اصلاحی مبنی بر اصلاح مهندسی طراحی‌های ضعیف در بچه‌های مخزن یا وجود ریسک بالایی که این بخش‌ها می‌توانند در پی داشته باشند. (برای این کار باید طراحی‌های مهندسی از جمله لولادار کردن درها، قرار دادن زائده‌های کناری برای جلوگیری از سقوط درها به داخل مخزن و سایر اقدام‌های مهندسی صورت گیرد)
- نظارت مناسب و اثر بخش پیمانکار بر کارکنان تحت سرپرستی خود، بویژه در اجرای کارهای انجام شده تحت پرمیت، به گونه‌ای که افراد تعیین شده در مجوز برای انجام کار، تا اتمام کار بدقت زیر نظر گرفته شوند.
- بهبود ارتباطات بین واحدهای بهره‌برداری و تعمیرات

رئیس روابط کار و مددکاری اجتماعی وزارت نفت تاکید کرد:

پیگیری مشکلات چندوجهی کارکنان

مشعل | واحد روابط کار و مددکاری اجتماعی ستاد وزارت نفت ؛ زیرمجموعه‌ای از صنعت بزرگ نفت است که تلاش کرده در کنار شرایط سخت و محدودیت ها نیازهای کارکنان را با نگاهی متفاوت درک و جبران و زمینه توانمندی آنها را فراهم کند. همسو با اهتمام وزارت نفت به موضوع ارائه خدمات به کارکنان صنعت نفت و ارزیابی از آنچه در این سالها در این واحد گذشته است، با مرتضی نوروزی، رئیس روابط کار و مددکاری اجتماعی وزارت نفت گفت‌وگو کردیم و او بخشی از اقدام های این واحد را تشریح کرد که در ادامه می آید:

* واحد روابط کار و مددکاری اجتماعی در صنعت نفت چه اهدافی را دنبال می کند؟
واحد روابط کار و مددکاری اجتماعی در بهبود محیط و شرایط کار با هدف افزایش بهره‌وری و حفظ و ارتقای سلامت جسمی و روانی کارکنان و خانواده‌های آنان نقشی محوری به عهده دارد. مددکاران اجتماعی حلیان کارکنان صنعت نفت هستند که بر اساس وظایف محوله و گاه فراتر از آن به خدمات رسانی مستقیم و غیر مستقیم به مراجعان می‌پردازند. نیروی انسانی، سرمایه‌ارزشمند صنعت نفت است و رسالت مددکاران اجتماعی، صیانت از این سرمایه است. واحد روابط کار و مددکاری اجتماعی به عنوان بازوی مدیریت در جهت تنظیم روابط بین کارکنان با سطوح مدیریت به منظور ارتقای روحیه کاری کارکنان و متعاقباً، بهبود و افزایش کیفیت و کمیت کارایی نقش می‌کند و وظیفه پیگیری و محقق کردن بخش قابل توجهی از اهداف مرتبط با مدیریت منابع انسانی را در این خصوص به عهده دارد. این واحد برای دستیابی به اهداف تعریف شده، به حمایت‌های مادی و معنوی در راستای رسیدگی به مسائل و مشکلات کارکنان و خانواده‌های بلافصل آنها می‌پردازد تا با رفع نگرانی‌ها و دغدغه‌مندی‌های فردی و سازمانی، حداکثر توانمندی شغلی کارکنان همچنین رشد و بهره‌وری سازمانی حاصل شود. مددکاران اجتماعی در این واحد با التزام به ارزش‌های اخلاقی در این حرفه تلاش می‌کنند به منظور پیشرفت و توسعه ظرفیت‌های مراجعین، برای مواجهه با مسائل موجود در محیط اجتماعی خویش، با ایشان همدلی، همراهی و مساعدت کنند.

* مسؤولیت‌های مددکاران اجتماعی در صنعت نفت چیست؟
هدف اصلی مددکاری اجتماعی صنعتی، شناسایی و پیشگیری از بحران‌های فردی و خانوادگی و انجام مداخلات حرفه‌ای در جهت مرتفع کردن و یا تقلیل اثرات منفی آن است. اشراف به ظرفیت‌های سازمانی و شناخت ارزش‌ها و فرهنگ سازمانی به منظور بررسی مشکلات کارکنان با اولویت پیشگیری از بروز آنها، مداخله موثر در چالش‌های شغلی و سازمانی کارکنان، ارجاع کارکنان به سایر موسسات اجتماعی برای دریافت خدمات گسترده‌تر، ارائه مشاوره فردی، گروهی، خانوادگی و بهره‌گیری از ابزارهای حرفه‌ای همچون بازدید از منزل با هدف شناسایی مسئله و توانمندسازی فرد در افزایش تطابق با محیط کار، از جمله مسؤولیت‌های محوری مددکاران اجتماعی صنعت نفت است.

* مخاطبان شما در واحد روابط کار و مددکاری اجتماعی ستاد وزارت نفت چه کسانی هستند؟
مخاطبان اصلی این واحد کارکنانی هستند که با انواع مشکلات شخصی و شغلی مواجه هستند؛ به نحوی که این مشکلات شرایط کاری آنان را تحت‌الشعاع قرار داده و به منظور برطرف کردن این مشکلات به واحد روابط کار و مددکاری اجتماعی مراجعه می‌کنند و یا از طریق مسئولان ذیربط ارجاع داده می‌شوند.

این دسته از کارکنان به دلیل مسائلی با زمینه فردی یا سازمانی و تعارضات ناشی از تعاملات ناکارآمد با همکاران یا مسئولان، دچار عدم سازگاری با محیط شده و نیازمند توجه حرفه‌ای و دریافت خدمات تخصصی هستند. با توجه به چند وجهی بودن مشکلات و درهم تنیدگی مسائل فردی و سازمانی با ابعاد گسترده تر خانوادگی و محیطی، مددکاران اجتماعی مناسبترین افراد برای بررسی و رسیدگی به این موارد هستند. در عین حال بهره‌گیری از خدمات سایر متخصصان در صنعت یا منابع خدماتی خارج از صنعت همچون روان‌شناسان، پزشکان و کلانیز، نقش موثری در فرآیند خدمت‌رسانی به مراجعان خواهد داشت.

* وظایف کلیدی تعیین شده برای روابط کار و مددکاری اجتماعی ستاد وزارت نفت چه هستند؟

ساماندهی، نظارت و انجام فعالیت‌ها در سه بخش روابط کار، مددکاری اجتماعی و امور ایثارگران در راستای اجرای سیاست‌ها و برنامه‌های ابلاغی، اصلی‌ترین وظیفه مددکاران اجتماعی شاغل در صنعت نفت است. خدمات روابط کار و مددکاری اجتماعی ستاد که منتج از وظایف تدوین شده است در چهار سطح شامل حمایت‌های اجتماعی، اقتصادی، مراقبتی، آموزشی و فرهنگی ارائه می‌شود. در سطح حمایت‌های اقتصادی، بررسی و رسیدگی به مشکلات اقتصادی - معیشتی در قالب وام‌های تعیین شده و پرداخت کمک هزینه توبیخشی و معاش به کارکنان و خانواده تحت تکفل معلول، در دستور کار قرار دارد. سطح حمایت‌های اجتماعی، مواردی همچون رسیدگی به مسائل شغلی کارکنان، رسیدگی به تخلفات و گله‌مندی‌های کارکنان، بررسی درخواست‌های مرخصی بدون حقوق و بازنشستگی پیش از موعد و انجام امور مرتبط با ایثارگران ستاد وزارت نفت را در بر می‌گیرد. در سطح حمایت‌های مراقبتی نیز، انجام فرآیند طرح تأمین آتیه و پیگیری فرآیند پیشگیری از بروز و تشدید آسیب‌های شغلی از طریق تسهیل‌گری در خصوص تقلیل ساعات کار، جابه‌جایی و خاتمه خدمت از کار افتادگی، در زمره وظایف تعیین شده است. برگزاری جلسات عمومی و کارگهی ارتقاء بهداشت روان و سلامت اجتماعی همچنین ارائه خدمات مشاوره حضوری و غیر حضوری نیز از جمله اقدام‌های این واحد در سطوح حمایت‌های آموزشی و فرهنگی است. در همین ارتباط، واحد روابط کار و مددکاری اجتماعی ستاد وزارت نفت از آذر ماه سال ۹۶ اقدام به راه‌اندازی کانال تلگرامی در فضای مجازی کرده که حاوی مطالب مرتبط با حوزه کودک و نوجوان، خانواده، خودشناسی و ارتباطات موثر همچنین ارائه خدمات مشاوره تلگرامی است که با توجه به عدم محدودیت برای عضویت در این کانال، در حال حاضر علاوه بر جمعی از کارکنان ستاد وزارت نفت و شرکت‌های زیرمجموعه، افراد خارج از صنعت نیز به عضویت این کانال در آمده‌اند و به این ترتیب بخشی از مسؤولیت‌های اجتماعی شرکت در بعد اجتماعی و بعد دولتی‌ها به شکلی فراتر از الزامات و وظایف محوله سازمانی از سوی این واحد انجام می‌شود.

بازدید

هزار نفری کاروان‌های راهیان نور نفت از مناطق جنگی خوزستان

حسین آزادی | خوزستان در نیمه دوم اسفند و بهار هر سال، میزبان زائران سرزمین نور است که از اقصانقاط کشور برای تجدید بیعت با شهدای گرانقدر سرزمین ملن، سختی سفر را به جان می‌خورند. شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب به عنوان بزرگ‌ترین شرکت زیرمجموعه وزارت نفت در خوزستان مسؤولیت اسکان و پذیرایی از کاروان‌های راهیان نور این وزارتخانه را به عهده دارد. معاون هماهنگ‌کننده ستاد اجرایی کاروان‌های راهیان نور وزارت نفت درباره تعداد کارکنان وزارت نفت که در بهار ۹۸ به خوزستان سفر کرده‌اند، گفت: در نوروز امسال ۳۰ هزار نفر از کاروان‌های راهیان نور این وزارتخانه از مناطق عملیاتی دفاع مقدس در استان خوزستان بازدید کردند مرتضی باغبانی اظهار کرد: این کاروان‌ها از ۱۹ اسفند سال گذشته تا ۱۳ فروردین امسال از یادمان‌های طلاییه، شلمچه، اروندکنار، معراج شهدا، چنابه، فکه، فتح‌المبین و دوکوهه بازدید کردند.

وی در ادامه با تشریح اعزام کاروان‌های راهیان نور وزارت نفت به یادمان‌های دفاع مقدس استان خوزستان، گفت: برنامه‌ریزی‌های لازم در این زمینه از دی سال گذشته با مدیریت محمد علی فلاح، فرمانده مرکز بسیج وزارت نفت و سایر دست‌درکاران انجام و به همین منظور کمیته‌های مختلفی از جمله فرهنگی، فوا، بازرسی و پشتیبانی دایر شد. باغبانی با بیان اینکه کاروان‌های راهیان نور وزارت نفت در دوره‌های چهار روزه به استان خوزستان عزیمت کرده‌اند، گفت: نخستین کاروان در ۱۹ اسفند و به همت شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب در مجتمع آموزش فنون اهواز مستقر و سایر زائران نیز علاوه بر این مجتمع، در ملی راه اهواز و آذر پیکان آبادان ساکن شدند.

معاون هماهنگ‌کننده ستاد اجرایی کاروان‌های راهیان نور وزارت نفت همچنین با بیان اینکه ۱۵۰ نفر به طور ثابت خدمات‌رسانی به این کاروان‌ها را به عهده داشتند، یادآور شد: یک کودک ۶ ماهه به عنوان کم سن و سال‌ترین و پدر یکی از شهدای دفاع مقدس با ۸۰ سال سن، به عنوان مسن‌ترین زائران راهیان نور امسال وزارت نفت محسوب می‌شوند. باغبانی در ادامه این گفت‌وگو به جانفشانی رزمندگان در ۸ سال دفاع مقدس اشاره کرد و گفت: در دوران قبل از انقلاب، طی عهدنامه‌های مختلف، بخش‌های متعددی از کشور به تاراج رفت؛ اما در طول جنگ تحمیلی رزمندگان و شهدای جنگ تحمیلی، با ایثار و رشادت‌هایی که از خود نشان دادند، اجازه ندادند حتی یک وجب از خاک ایران اسلامی به بیغما برود.

وی در خصوص مهمترین اهداف برگزاری اردوهای راهیان نور وزارت نفت اظهار کرد: تجدید بیعت با ازمان‌های امام‌راحل و شهدا، آشنایی با فرهنگ

ایثار و شهادت و نقش بی‌بدیل فرماندهان و رزمندگان در جنگ تحمیلی در شرایط سخت و نابرابر در مقابل دشمن تا بن دندان مسلح، از مهمترین اهداف برگزاری اردوهای راهیان نور محسوب می‌شود که این امر تحول عمده‌ای در بین زائران این کاروان‌ها داشته‌است. باغبانی از تلاش‌ها و مساعدت‌های احمد محمدی‌مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب، سرهنگ عباس ممبینی، فرمانده عباس ایران، جانشین حوزه مقاومت بسیج شهید تندگویان (وزارت نفت - جنوب) و سایر دست‌درکارانی که در سال جاری نهایت همکاری و مساعدت را با کاروان‌های راهیان نور وزارت نفت داشتند، تشکر و قدردانی کرد.

بازدید ۹۰ هزار نفر از یادمان هور

فرمانده حوزه مقاومت بسیج شهید تندگویان نیز در این زمینه گفت: از آغاز ورود کاروان‌های راهیان نور به مناطق عملیاتی دفاع مقدس ۹۰ هزار نفر از یادمان شهدای هور بازدید کردند. سرهنگ عباس ممبینی افزود: از اسفند سال گذشته تا ۱۳ فروردین امسال ۹۰ هزار نفر از کاروان‌های راهیان نور سراسر کشور از یادمان شهدای هور (محل شهادت سردار علی‌هاشمی و پارتاش) بازدید کردند و وی با بیان اینکه خدمات‌رسانی به زائران در یادمان هور از سوی ۵۰ نفر از بسیجیان این حوزه در حال اجراست، یادآور شد: ایجاد ایستگاه صلواتی و توزیع روزانه ۵ هزار بسته پذیرایی، استقرار سه دستگاه آمبولانس، نصب پرچم جمهوری اسلامی ایران، ارسال تانکر آب‌رسانی و ماشین و ادوات سنگین از مهمترین اقدام‌های انجام شده در زمینه خدمات‌رسانی به کاروان‌های راهیان نور در یادمان هور محسوب می‌شود.

یادمان هور (محل شهادت سردار علی‌هاشمی و پارتاش) در ۱۰۰ کیلومتری کلاشهر اهواز قرار دارد و کار ساخت و تجهیز این یادمان از سوی شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب انجام شده است.

برای ایستگاه صلواتی در یادمان هور

فرمانده حوزه مقاومت بسیج شهید تندگویان در ادامه گفت: در نوروز امسال، این حوزه برای استقبال از کاروان‌های راهیان نور سراسر کشور، ایستگاه صلواتی در یادمان شهدای هور دایر کرد.

سرهنگ ممبینی اظهار کرد: در این ایستگاه صلواتی که تا ۱۲ فروردین

شهید
حاتم احمدی

شهید حاتم احمدی، یکی از قدیمی ترین کارمندان شرکت نفت بود که از سال ۱۳۳۹ وارد شرکت ملی نفت شد. علاقه مندی به خدمت و حضور مستمر در محل کار در بحرانی ترین وضعیت های شرکت نفت مسجد سلیمان، از ویژگی های آن شهید بود. شهید احمدی سرانجام در دوران جنگ تحمیلی که مراکز نفتی یکی از اهداف دشمن بعثی در بمباران های هوایی بود، لباس شهادت را در دی ماه سال ۶۵ بر اثر بمباران هوایی تاسیسات نفتی مسجد سلیمان بر تن کرد و نامش جاودانه شد. فرزند شهید درباره پدر می گوید: «ما همیشه از پدر به عنوان فردی که هیچ گاه نماز و روزه اش تحت هیچ شرایطی فراموش نمی شد، یاد می کنیم. شرکت در کارهای خیر و دلسوزی نسبت به اطرافیان، دوستان و فامیل نیز از جمله خصوصیات ممتاز او به شمار می رفت.»

شعبانیه

معرفی کتاب

«پندهای رسول اعظم(ص)»

نرم افزار اندرویدی کتاب «پندهای رسول اعظم(ص)» (نوار اخلاقی) به قلم حضرت آیت الله العظمی علوی گرگانی، از سوی مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی با قابلیت های متنوع به صورت رایگان در اختیار کاربران قرار گرفته است.

یک شبهه و یک پاسخ

پرسش: اختلاف قرائت در قرآن یعنی چه؟ آیا اختلاف قرائت به عدم تحریف قرآن آسیب نمی زند؟

همانند آن عاجز و ناتوانند؛ زیرا اگر شخصی (و لو پیغمبر) می توانست چند آیه یا یک سوره مانند قرآن را بیورد و بر آن اضافه نماید، قهراً قرآن دیگر نمی توانست تحدی نماید و باشد. تحریف به نقیصه که قرآن فعلی کمتر از ۳- آن قرآن واقعی باشد که بر پیامبر (ص) نازل شده بود. یعنی بخشی از آیات و سوره و یا کلمات قرآن حذف و ساقط شده باشد.

اکثر علمای شیعه و سنی منکر این نوع تحریف در قرآن هستند جز عده اندکی که با توجه به دلایل نارسا و باطل قائل به این نوع تحریف شده اند؛ با توجه به توضیحات مذکور باید بگوییم که منظور از مصونیت قرآن شریف از تحریف این نیست که هر جا کتبی به نام قرآن یافت شود، قرآن کامل و محفوظ از اشتباه کتبی یا قرائتی باشد و یا هیچ گونه تفسیر غلط و تحریف معنوی درباره آن، امکان نداشته باشد و یا آیات و سوره های آن به ترتیب نزول تنظیم شده باشد؛ بلکه منظور این است که قرآن کریم چنان در میان بشر باقی بماند که طالبان حقیقت، امکان دسترسی به همه آیات آن بدان گونه که نازل شده است، داشته باشند؛ بنابراین، ناقص بودن یا غلط داشتن بعضی از نسخه های قرآن، یا اختلاف قرائت ها، یا تنظیم آیات و سوره های آن برخلاف ترتیب نزول، یا وجود تحریف های معنوی و انواع تفسیر به رای، منافاتی با مصونیت قرآن کریم از تحریف مورد بحث ندارد. زیرا تحریف مورد بحث تحریف به زیاده یا نقیصه در آیات و سوره قرآن است و اینگونه تحریف نفی شده است.

یوم الدّین» و در: «بطّه رن و بطهرن» در واقع و لوح محفوظ یکی از این دو قرائت صحیح است، اگر «مالک یوم الدّین» صحیح باشد، پس در قرائت «ملک یوم الدّین» نقص وارد شده و اگر به عکس باشد، در «مالک یوم الدّین» زیاده وارد شده است.

البته ناگفته نماند اینکه همه قرائت، قرآن باشند، طبق حدیث نزول قرآن «علی سبعة أحراف» (یعنی قرآن تا هفت لغت و زبان هم بخولند صحیح باشد) است و طبق نظر شیعه باطل است و شیعه خلاف آن را از ائمه اهل بیت (ع) نقل کرده که قرآن بر حرف واحد و از طرف شخص واحد نازل شده است و لذا و تفسیر و توجیه سخن، بر خلاف مقصود گوینده است؛ این نوع تحریف قطعاً در قرآن رخ داده است. حضرت علی (ع) از وقوع چنین تحریفی در زمان خویش، به خدا شکوه می برد و از وقوع آن در آینده نیز خبر می دهد. قرآن مجید نیز از وقوع این نوع تحریف در کتاب های آسمانی گذشته یاد کرده است.

نقطه مقابل تحریف معنوی، تحریف لفظی آن است؛ تحریف لفظی خود اقسامی دارد که عبارتند از:

۱- تحریف به زیاده و نقیصه در اعراب و بنا و حروف که این نوع تحریف نیز یقیناً در قرآن واقع شده است، زیرا با توجه به اختلاف قرائت قاریان و پذیرش این جهت که قرائت همه صحیح و قرآن است، چاره ای جز این نیست؛ مگر اینکه بپذیریم تحریف در اعراب و بنا و حروف بر قرآن وارد شده است؛ چون به عنوان مثال در «مالک یوم الدّین» و «ملک

یوم الدّین» و در: «بطّه رن و بطهرن» در واقع و لوح محفوظ یکی از این دو قرائت صحیح است، اگر «مالک یوم الدّین» صحیح باشد، پس در قرائت «ملک یوم الدّین» نقص وارد شده و اگر به عکس باشد، در «مالک یوم الدّین» زیاده وارد شده است.

در یک تقسیف بندی کلی، تحریف هر سخنی از جمله تحریف قرآن را می توان به دو نوع تحریف معنوی و تحریف لفظی تقسیم کرد. مقصود از تحریف معنوی، برداشت انحرافی و تفسیر و توجیه سخن، بر خلاف مقصود گوینده است؛ این نوع تحریف قطعاً در قرآن رخ داده است. حضرت علی (ع) از وقوع چنین تحریفی در زمان خویش، به خدا شکوه می برد و از وقوع آن در آینده نیز خبر می دهد. قرآن مجید نیز از وقوع این نوع تحریف در کتاب های آسمانی گذشته یاد کرده است.

نقطه مقابل تحریف معنوی، تحریف لفظی آن است؛ تحریف لفظی خود اقسامی دارد که عبارتند از:

۱- تحریف به زیاده و نقیصه در اعراب و بنا و حروف که این نوع تحریف نیز یقیناً در قرآن واقع شده است، زیرا با توجه به اختلاف قرائت قاریان و پذیرش این جهت که قرائت همه صحیح و قرآن است، چاره ای جز این نیست؛ مگر اینکه بپذیریم تحریف در اعراب و بنا و حروف بر قرآن وارد شده است؛ چون به عنوان مثال در «مالک یوم الدّین» و «ملک

درس های زندگی از امام نخست شیعیان

اصلاح خود را از کجا آغاز کنیم؟

«مَنْ أَصْلَحَ مَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ اللَّهِ أَصْلَحَ اللَّهُ مَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ النَّاسِ، وَمَنْ أَصْلَحَ لِمَا آخِرَتِهِ أَصْلَحَ اللَّهُ لَهُ لِمَا دُنْيَا». نهج البلاغه، حکمت ۸۶
آن که رابطه میان خود و خدا را اصلاح کند، خدا، رابطه میان او و مردم را سامان دهد و هر آن که در اصلاح امر آخرت خود بکوشد، خداوند جریان دنیایش را اصلاح کند.

نکته ها و پیام ها

۱- تقوا و دینداری موجب محبوبیت انسان در میان مردم می شود.

زیرا، جاذبه و کشش انسان مؤمن از ناحیه اعتقاد اوست که در گفتار و کردار وی به صورت اخلاق عالیله انسانی بروز می کند و همچون مغناطیسی دل های مردم را که فطر تا زبیا پسند هستند و گرایش به نیکی دارند، به خود مجذوب می سازد. چه بسا شخصی خود، انسان صالح نباشد، اما افراد صالح را دوست بداند.

قرآن کریم می فرماید: کسانی که ایمان آورده و عمل صالح انجام داده اند، خداوند رحمان محبت آنها را در دل ها می افکند. گرچه

روایات بسیاری به این نکته اشاره دارد که این آیه در شأن امیرالمؤمنین (ع) نازل شده است، اما مفهوم آیه کلیت و عمومیت خود را از دست نمی دهد و در تأیید آن روایات فراوانی موجود است، چنان که از پیامبر اکرم (ص) نقل شده است: چون خدای بزرگ بنده ای را دوست بدارد، نداکننده ای از آسمان ندا کند: آگاه باشید! خدای بزرگ فالانی را دوست می دارد شما نیز او را دوست بدارید «دل ها او را در میان خود جای می دهند».

مفاهیم دینی

نماز، زیباترین بزم حضور

سخن گفته است.

نماز، پرستش فردی و اجتماعی است و در سازندگی فرد و اجتماع دارای اثری ارزشمند است. روابط فرهنگی، سیاسی، اجتماعی، اقتصادی بر محور نماز جلوه حق می گیرد و موجب تکامل فرد و جامعه می شود. حاکمیت فرهنگ نماز، عدالت، امنیت و تربیت و آزادی و آزادی را به دنبال دارد. برخلاف پندارهای واهی، صنعت و فناوری جدید نیز، محصول دینداران و معتقدان به خداست. بطوری که در طول تاریخ امثال ابن سینا، ابوریحان و انبشثن و نیوتون از معتقدان به خدا و عبادت کنندگان بودند. پاسکال، دانشمند بزرگ ریاضی نیاپشاهی زیبایی دارد و نیوتون، یک میلیون و ۳۰۰ هزار کلمه در رابطه با دین

شرح احادیث اخلاقی درس خارج فقه مقام معظم رهبری

سماحت چیست؟

عن ابی عبدالله جعفر بن محمد (ع) خیار کم سمحوا و کم و شرار کم بخلوا و کم و من صالح العمال البر بالاخوان والسعی فی حوائجهم امام صادق (ع) فرمود: برترین شما بخشنده گان شمایند و بدترین شما بخیلانند. نیکی به برادران و تلاش برای نیازمندی های آنان از جمله اعمال صالح است.

سماحت یعنی روان و آسان بودن و انسان سمح کسی است که در برخورد با دیگران با آسانی و بدون سختگیری رفتار می کند که مظهر عمدتاً بخشنده گان مالی است. در مقابل بخل یعنی چیزی به کسی نمی دهد و نمی بخشد و اگر به آن کس از طریق دیگری هم چیزی برسد، این فرد احساس ناخشنودی می کند.

سعی به معنای دویدن و تلاش کردن است و سعی در حوائج برادران دینی به این معناست که برای رفع حاجات دیگران دوندگی و تلاش کند.

هزار و یک نکته

رفع مشکل با نماز

این خلکان در شی حال شیخ الرئیس چنین نقل کرده است: هر گاه مسأله ای بر روی دشوار می شد، وضو می گرفت و به مسجد جامع می رفت و نماز می گزارد و خدای عزوجل را می خواند که آن را بر وی آسان گرداند و آن در بسته را به روی او بگشاید.

بافرزانگان

چه کنم تا وقتی مُردم، راحت باشم؟

آیت الله سیدرضا فیروزآبادی ضمن خاطرهای از دوران کودکی می گوید: چهار ساله بودم و همسایه ای به نام غلامحسین داشتیم که از دنیا رفت. همراه پدرم در تشییع جنازه او شرکت کردم. جنازه را در گورستان دفن کردند. هنگام برگشت، از پدرم پرسیدم:

چرا همسایه مان را زیر خاک بردند؟ در پاسخ گفت: مُرد و خاکش کردند. گفتیم: دیگری به خشمش نمی آید؟ گفت: نه. گفتیم: ماهم همین طور می شویم؟ گفت: بله. از آن زمان تا کنون، در دنیا راحت نبودم. همیشه حادثه مرگ همسایه مان به یاد می آمد و ناراحت می کردم. برای گریز از این ناراحتی، از پدر و مادرم پرسیدم: چه کنم تا وقتی مُردم، راحت باشم؟ گفتند: انسان باید دروغ نگوید، کسی را اذیت نکند، مال کسی را نخورد، نمازش را بخواند. روزه اش را بگیرد و...

موزه پمپ بنزین دروازه دولت را بهتر بشناسیم

یک موزه نفتی در قلب تهران

پمپ بنزین دروازه دولت، تنها پمپ بنزین قدیمی از نسل اول پمپ بنزین هاست که در تهران ساخته شده و ساختمان و نمای آن حفظ شده است. اکنون در محل این پمپ بنزین، سومین موزه از جمله موزه‌های صنعت نفت (بعداز موزه‌های بنزین خانه و کارآموزان در آبان) آخرین مراحل طراحی و اجرایی خود را پشت سر می‌گذارد. مطلبی که در ادامه می‌خوانید، گزارشی است از مراحل آماده‌سازی این موزه از زبان محمدرضا جوهری، ناظر و مجری راهاندازی موزه پمپ بنزین دروازه دولت که از نظر شما می‌گذرد. دروازه شمیران، روزگاری دروازه خروج از تهران به سمت حومه شمالی و منطقه شمیرانات در این شهر بود. جایگاه پمپ بنزین دروازه دولت نیز بین سال‌های ۱۳۱۷ تا ۱۳۳۳ از سوی شرکت نفت انگلیس و ایران در این محل ساخته شد. در ابتدای ورود به موزه پمپ بنزین دروازه دولت که در دست آماده‌سازی است، کتیبه‌ای در مقابل در ورودی قرار دارد که تاریخ ساخت این جایگاه را دهه ۱۳۲۰ ذکر می‌کند. جوهری در این باره می‌گوید: متأسفانه تاریخ دقیق ساخت این جایگاه را پیدا نکردیم؛ اما در بررسی‌ها، سندی یافت شده که مربوط به خریداری زمین این جایگاه از سوی شرکت نفت انگلیس و ایران در آذر سال ۱۳۱۷ خورشیدی است. از سوی دیگر، قدیمی‌ترین نقشه‌ای که پمپ بنزین دروازه دولت را نشان می‌دهد، نقشه‌ای از تهران متعلق به سال ۱۳۲۳ است. احتمال می‌دهیم که این بنا اوایل دهه ۱۳۲۰ ساخته شده باشد.

تبدیل جایگاه به موزه

جایگاه پمپ بنزین دروازه دولت در واقع یکی از ۱۰ جایگاهی است که بین سال‌های ۱۳۱۰ و ۱۳۳۰ خورشیدی، با سبک معماری خاصی از سوی شرکت نفت انگلیس و ایران در تهران ساخته شد؛ ساختمانی که متأسفانه بناهای مشابه آن اغلب باز میان رفته یا تغییر کاربری پیدا کرده‌اند. خوشبختانه این بنا که با عنوان جایگاه شماره ۶ تهران شناخته می‌شود در حال حاضر در تقاطع خیابان سعدی و انقلاب قرار دارد، باقی مانده و اکنون با تلاش مدیریت موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت، پس از ثبت در سازمان میراث فرهنگی، به یکی از موزه‌های نفت تبدیل شده است.

اصلی این موزه بوده که در محوطه باز و محوطه بسته موزه مورد توجه قرار گرفته است. محوطه باز موزه دستگاه‌های دیسپنسر که روایت گر روند تاریخی تولید و تحول این دستگاه‌ها از گذشته تا به امروز هستند، در معرض دید عموم قرار گرفته‌اند. به عبارتی این دستگاه‌ها، نه روی سکوهای قدیمی که روی پایه‌های اختصاصی که به همین منظور طراحی و نصب شده است، در قسمت جنوبی موزه به نمایش گذاشته شده‌اند. تعدادی خودروی قدیمی نیز در محوطه به نمایش گذاشته‌اند، از جمله یک دستگاه فولکس فورباغ‌های که تفاوت آن با دیگر خودروها در محل قرار گرفتن باک آن است، به این معنی که موتور فولکس در عقب خودرو قرار دارد و باک بنزین آن زیر کاپوت جلوی ماشین است. تفاوتی که می‌تواند با مفهوم موزه مرتبط باشد. سومین خودروی به نمایش درآمده، یک دستگاه بنز ۱۹۰ است که تاکسی‌های قدیم تهران به دو رنگ سفید و مشکی از این مدل بودند. بنز ۱۹۰ هم از معدود خودروهایی است که در تهران قدیم هم بنزینی و هم گازوییلی بوده و به سبب گازوییلی بودن، به عنوان تاکسی شهری مجوز تخریب آن صادر شد.

روایتگری اشیاء

جوهری در ادامه در خصوص رویکرد موزه پمپ بنزین دروازه دولت می‌گوید: تمرکز و تأکید این موزه، موضوع پمپ بنزین است و تلاش کردیم که از موضوعات متفرقه حتی نفت پرهیز کنیم. جایگاه‌های پمپ بنزین از همه ابعاد و بخصوص جایگاه پمپ بنزین دروازه دولت، موضوع می‌شود برخی لوازم متعلق به تندگویان که در خودرو بوده، مانند مهر و نمادهای مذهبی، حفظ شود.

خودروی وزیر شهید

خودروی دیگری که در این موزه به نمایش درآمه، خودروی متعلق به محمد جواد تندگویان، نخستین وزیر نفت بعد از انقلاب اسلامی است. به گفته جوهری این خودرو هم اکنون در دست مرمت و بازسازی است و تلاش می‌شود برخی لوازم متعلق به تندگویان که در خودرو بوده، مانند مهر و نمادهای مذهبی، حفظ شود.

و بالاخره وسیله دیگر یک موتورسیکلت است که به طور معمول در پمپ بنزین‌ها بنزین می‌زده است.

مخزن و تانکر سوخت لیلاند در ضلع جنوب غربی موزه از موارد دیگر به نمایش درآمده در موزه پمپ بنزین دروازه دولت است. این تانکر شاید از نمونه‌های خیلی قدیمی تانکرهای سوخت‌رسانی باشد که در موزه مستقر شده است. در کنار این نفتکش، مخزن‌های سه گانه‌ای که نفت سفید، بنزین و گازوییل در آنها پر می‌شده، از بخش‌های دیگر نمایشی موزه است. بخش دیگر فضای باز، نمایش چگونگی سوخت رسانی از مخزن به خودرو در جایگاه است که با نشان دادن مسیر حرکت بنزین، گازوییل و نفت سفید در ویت‌رین‌های کفی جایگاه نمایش داده می‌شود. بازدید کنندگان به کمک این ویت‌رین می‌توانند رفت و برگشت لوله‌ها را به مخزن برای تغذیه دیسپنسر‌ها مشاهده کنند. اما یک نکته جالب دیگر در

مورد موزه پمپ بنزین دروازه دولت وجود شعبه یا فروشندگی نفت در ضلع شمال غربی محوطه است. امری که در جایگاه‌های سوخت قدیمی مسبق به سابقه بوده و در پمپ بنزین‌های امروزی اثری از آن دیده نمی‌شود. در واقع مردم به این شعبه مراجعه و نفت سفید دریافت می‌کردند.

برای به دست آوردن نسخه‌ای از آن هستند در اتاق دوم، معرفی مقوله جایگاه پمپ بنزین به معنی عام و کلان است. سقف این اتاق یک سقف بالاتری دارد که در آن، آسمان آبی پاک طراحی شده است. این سقف که در وسط قرار دارد، آسمان آبی را به بیننده القامی کند. پایین تر سقفی کذب قرار دارد که آسمان آلوده و ناپاک است؛ آسمان دود گرفته ناشی از مصرف بی‌رویه بنزین و فرآورده‌های نفتی

ماجرای سه اتاق

اما حکایت فضای بسته موزه، داستان دیگری است. این بخش از سه اتاق تشکیل شده که اتاق اول معرف خود جایگاه دروازه دولت است. در این اتاق اهمیت مکانی و جغرافیایی پمپ بنزین دروازه دولت، نشان داده می‌شود. همچنین روند تبدیل این جایگاه به موزه در این اتاق به نمایش درآمده است. این موزه تا سال ۱۳۷۲ کار می‌کرده است. این موقعیت از طریق یک تابلوی مفهومی نقاشی و نقشه‌هایی که از قدیمی‌ترین نقشه‌ها، از مقاطع مختلف، به دست آمده، همه در این اتاق عرضه شده است. علاوه بر اینها یک ماکت در این اتاق کار انتقال و جابه جایی فرآورده‌های نفتی را از تانکر به مخزن و از مخزن‌ها به دیسپنسر‌ها و از دیسپنسر‌ها به خودرو نشان می‌دهد.

در این بخش اطلاعات تاریخی دیگر به نمایش گذاشته شده است، مثل سندی که نشان می‌دهد مردم در جریان ملی شدن صنعت نفت، تابلوی شرکت نفت انگلیس و ایران را در این جایگاه پایین می‌کشند و تابلوی شرکت ملی نفت این جایگاه. جوهری همچنین از فیلم کوتاهی می‌گوید که در گذشته از مقابل این جایگاه تهیه شده و هم اکنون دست‌درکاران موزه پمپ بنزین دروازه دولت در تلاش برای به دست آوردن نسخه‌ای از آن هستند. در اتاق دوم، معرفی مقوله جایگاه پمپ بنزین به معنی عام و کلان است. سقف این اتاق یک سقف بالاتری دارد که در آن، آسمان آبی پاک طراحی شده است. این سقف که در وسط قرار دارد، آسمان آبی را به بیننده القامی کند. پایین تر سقفی کذب قرار دارد که آسمان آلوده و ناپاک است؛ آسمان دود گرفته ناشی از مصرف بی‌رویه بنزین و فرآورده‌های نفتی

آشنایی با آرشیو مسجد سلیمان (بخش دوم)

گنجینه‌ای از اسناد تاریخی نفت

علی‌اله جانی | اسناد و مدارک گردآوری شده از مسجد سلیمان در مرکز اسناد موزه‌های نفت، علاوه بر اسناد مربوط به اکتشاف نفت در خاستگاه نفت ایران، اسنادی از شرکای شرکت نفت ایران و انگلیس، یعنی شرک ت‌های نفت عراق، کویت و برمه را نیز شامل می‌شود. آرشیو اسناد مسجد سلیمان در مرکز اسناد موزه‌های صنعت نفت، از ۱۰۳۸ پرونده تشکیل می‌شود که حدود ۹۵ درصد آنها به زبان انگلیسی و مابقی به زبان فارسی است. تاریخ این اسناد نیز دوره زمانی ۱۹۰۸ میلادی تا اوایل دهه ۱۹۸۰ میلادی را دربرمی‌گیرد. مطلب پیش رو بخش دوم و پایانی این گزارش است.

بخش دیگری از اسناد شرکت نفت عراق که در آرشیو مسجد سلیمان نگهداری می‌شود، گزارشات و مکاتبات فنی و اداری شرکت نفت خانتقین است که زیر مجموعه شرکت نفت عراق بود. در ابتدای این گزارش آمد که درسی در چیاسرخ، اولین چاه نفت خود را حفر کرد. چیاسرخ، منطقه‌ای کردنشین است که در گذشته همواره بر سر مالکیت آن بین ایران و عثمانی منازعه وجود داشت و در نهایت در سال ۱۹۱۲ بر اساس پیمان اسلامبول، این مناطق به عثمانی واگذار شد. شرکت نفت عراق که نیمی از سهام آن به کمپانی نفت انگلیس و ایران متعلق بود، در چیاسرخ، نفت‌خانه و نفت شاه شروع به حفاری و اکتشاف کرد و در نهایت به نفت قابل استحصال دست یافت. نفت این مناطق به شهر خانتقین که در نزدیکی مناطق نفتی قرار داشت، فرستاده می‌شد. شرکت نفت عراق در خانتقین، پالایشگاهی به نام الوند ساخت. این نام از رودخانه الوند که از شهر خانتقین عبور می‌کند، گرفته شده بود. تعداد قابل توجهی از اسناد فنی و اداری چیاسرخ، نفت‌خانه و نفت شاه و شرک نفت خانتقین در آرشیو مسجد سلیمان نگهداری می‌شود.

شرکت نفت کویت

در میان آرشیو اسناد مسجد سلیمان، بخشی از اسناد فنی و اداری شرکت نفت کویت نیز نگهداری می‌شود. عمده این اسناد، مکاتبات و گزارشات فنی و اداری بین شرکت نفت کویت و شرکت نفت انگلیس و ایران است. هم‌فکرند شرکت نفت عراق، شرکت نفت انگلیس و ایران، سهام‌دار عمده و اصلی شرکت نفت کویت بود. این اسناد بیشتر متعلق به دهه ۱۳۴۰ میلادی است.

شرکت نفت آسام- برمه

شرکت نفت برمه که سال‌ها قبل از تأسیس شرکت دارسی، فعالیت‌های اکتشافی و استخراج نفت را در کشور برمه (میانمار) آغاز کرده بود، یکی از شرکای شرکت نفت انگلیس و ایران بود. این شرکت بعدها شرکت نفت آسام هندوستان را تأسیس کرد که مناطق که جلگه‌ای آنها به پیش از جنگ دوم جهانی متعلق است. همچنین اسنادی از کنفرانس‌های تولید و توسعه و برنامه‌های آتی شرکت در ایران که آسام هندوستان با شرکت نفت انگلیس و ایران که متعلق به دهه ۱۹۴۰ میلادی است، در آرشیو مسجد سلیمان نگهداری می‌شود.

اسناد صادرات نفت ایران از بندر ماهشهر و پروژه چم

در دهه ۱۹۳۰ میلادی شرکت نفت انگلیس و

مدرسه

عباسقلی خان

یکی از بناهای تاریخی کمتر شناخته شده مشهد، مدرسه عباسقلی خان است. این بنای تاریخی تنها مدرسه به جامانده از دوره صفویه است. بنای این اثر تاریخی در دو طبقه و در چهار ضلع، دارای چهار ایوان به سبک معماری دوره صفویه ساخته شده و بیش از ۱۰۰ حجره دارد. این مدرسه که تمام آن با آجر ساخته شده، دارای تزییناتی از کاشی کاری و مقرنس کاری سردر ورودی ایوان‌ها، حجرات و رواق‌هاست که در نوع خود بسیار جالب توجه است. نشانی: ضلع جنوبی حرم مطهر - ابتدای خیابان نواب صفوی (بازدید رایگان)

کلیسای مسروپ مقدس

این کلیسا که مربوط به دوره پهلوی است، قدمتی ۷۶ ساله دارد. کلیسای مسروپ به دلیل ارزش معماری اش در ۲۵ مرداد ۱۳۸۴ در فهرست آثار تاریخی فرهنگی کشور به ثبت رسیده است. مشهدی‌ها آن را به نام کلیسای میدان ۱۰۰ می‌شناسند. این بنا تنها و مهم‌ترین کلیسای ارمنه مشهد است که متأسفانه با وجود تاریخی بودن آن به حال خود رها شده و تنها گنبد سفید و سنگی آن با صلیبی در نوک کلیسا قابل دیدن است. نشانی: خیابان امام خمینی (ارگ سابق) - میدان ۱۰۰ (بازدید رایگان)

حمام مهدی قلی بیگ

این بنا یکی از بزرگ‌ترین حمام‌های ایران است که با قدم گذاشتن به آن، محو معماری بسیار زیبای آن می‌شویم. این حمام، بنایی قدیمی با سقفی زیبارنگین و منحصر به فرد دارد که مربوط به دوره صفویان است. حمام مهدی قلی بیگ در کنار یکی از مساجد قدیمی مشهد به نام مسجد شاه جا خوش کرده، به همین دلیل تا مدت‌ها به نام حمام شاه نیز شناخته می‌شد، اما پس از انقلاب نام حمام رضوی روی آن نهاده شد. این حمام زیبا که در سال ۱۳۰۰ خورشیدی بنا به خواسته فردی به نام مهدی قلی بیگ ساخته و وقف مردم شد، در ۵ اردیبهشت سال ۱۳۵۶ در فهرست آثار تاریخی کشور به ثبت رسید. حمام چشم‌نواز مهدی قلی بیگ که پس از لوله‌کشی از رونق افتاده بود و چند سالی مورد بی توجهی قرار گرفته بود، با همکاری مشترک سازمان میراث فرهنگی و آستان قدس در سال ۱۳۷۸ بازسازی شد و طی این بازسازی، فضاهایی چون سردر حمام، هشتی ورودی، سرپینته یا رختکن، گرمخانه، میانه (فضای ارتباطی بین دو فضای گرمخانه و سرپینته)، خزینه و فضای گریه رو، تون (کلخن)، نظافت‌خانه و چال حوض (استخر آب سرد) آن مرمت شدند. همچنین در سال ۱۳۸۵ و همزمان با ولادت امام هشتم شعبان، درهای حمام مهدی قلی بیگ با عنوان موزه تخصصی مردم‌شناسی به روی عموم مردم گشوده شد.

نشانی: خروجی ضلع غربی صحن جامع رضوی - انتهای خیابان اندرزگو (خسروی نو) - اندرزگوی ۱۳ - انتهای بازار فرش در کنار بازدید از این اثر بی نظیر می‌توانید از مقبره امیر غیاث‌الدین ملک شاه (مسجد شاه)، بازار رضا، موزه آستان قدس و آرامگاه پیرایان دوز نیز دیدن کنید.

مشهد

از زیارت تا بازدید از آثار باستانی

(بخش اول)

مصلی

این بنا که به دوره صفویه و معرف سبک معماری اسلامی آن دوره مربوط است، قدمتی بیش از ۲۵۰ سال دارد. طبق کتیبه موجود در بدنه بنا، این اثر تاریخی در عهد شاه سلیمان صفوی ساخته شده است. مصلی از چند قسمت تشکیل شده که ایوانی مرتفع و دو ایوانچه منتهی به فضاهای چهارضلعی در طرفین به صورت قرینه دارد. ایوان این ساختمان بر فراز فضاهای مربع و رو به قبله ساخته شده و یک محراب در دیوار انتهایی ایوان خودنمایی می‌کند. این بنا با محوطه بزرگ سنگ‌فرش آجری، کاشی‌های آبی، سفید و سرمه‌ای اثری بی‌بدیل را پیش روی بازدیدکنندگان قرار می‌دهد که هنر دست هنرمندان و صنعتگران اصفهانی است. در بازدید از این بنای تاریخی، کتیبه‌هایی در حاشیه محراب و اطراف ایوان دیده می‌شود که به زبان فارسی و با خط نستعلیق نوشته شده، نگاره‌هایی که نظر هر بیننده‌ای را به خود جلب می‌کند. این اثر ارزشمند تاریخی - فرهنگی، جزو اولین مراکزی است که در تاریخ ۵ دی سال ۱۳۱۰ در مشهد به ثبت ملی رسید.

نشانی: ابتدای خیابان مصلی، نبش مصلی ۴ (بازدید رایگان)

گنبد خشتی

یکی دیگر از اماکن دیدنی مشهد که نزدیک حرم مطهر رضوی قرار گرفته، گنبد خشتی است؛ جایی که مقبره امامزاده سیدمحمد از نوادگان امام موسی بن جعفر (ع) واقع شده است. این اثر تاریخی که در زمان تیموریان ساخته شده و در دوره صفویان و قاجاریان مرمت و تزیین شده، در ۱۶ دی ۱۳۴۵ به‌عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است. نشانی: خیابان طبرسی مشهد - کوچه گنبد خشتی - کنار کوچه سیاه آب (بازدید رایگان)

هتل تاریخی پارس

این هتل، یکی از قدیمی‌ترین هتل‌های مشهد است که معماری خاصی دارد. تزیینات نمای اضلاع جانبی این بنا در نوع خود بسیار جالب توجه است. هتل پارس در سال ۱۳۱۶ هجری از سوی یک معمار روس ساخته شد. این بنای تاریخی پس از مرمت‌های صورت گرفته، همچنان فعال و پذیرای مهمانان زیادی است. نشانی: خیابان امام خمینی (ارگ سابق)

شبنم اعماری - مشهد مقدس
را که یکی از شهرهای قدیمی و مهم ایران است، همه با حرم مطهر امام رضا (ع) می‌شناسند. امام غریبی که سالانه زائران زیادی را از گوشه و کنار ایران و سراسر جهان به سوی خود می‌کشاند و آرامشی وصف‌ناشدنی نصیب‌شان می‌کند. این نقطه از ایران که بیشتر از نظر زیارتی مورد توجه است، جاذبه‌های تاریخی زیادی در خود جای داده که مطمئناً از دید بسیاری از مسافران دور مانده است. مکان‌های دیدنی که در کنار زیارت حرم ثامن‌الحجج (ع) می‌تواند سفری متفاوت و خاطره‌انگیز را در ذهن هر مسافری ثبت کند. در این مطلب قصد داریم مشهد را از زاویه‌ای دیگر معرفی کنیم تا آن دسته از افرادی که علاوه بر زیارت، به دیدن آثار تاریخی هم علاقه‌مند هستند، دیدن این مکان‌ها را در برنامه سفر خود بگنجانند. مطمئناً بیشتر کسانی که علاوه بر زیارت به آثار تاریخی مشهد هم علاقه‌مند بوده‌اند، از آرامگاه فردوسی، آرامگاه نادرشاه افشار، گنبد هارونیه، کوهسنگی، باغ وکیل آباد، طوقیه، شاندریز، جالیدره و... دیدن کرده‌اند، اما این شهر زیارتی جاذبه‌های دیگری هم دارد که شاید کمتر شناخته شده باشند و قطعاً بازدید از آنها می‌تواند حسی فوق‌العاده به انسان منتقل کند.

باغ خونی

این باغ ۶/۵ هکتاری که به‌اولیل دوره قاجار مربوط می‌شود، نمادی از باغ ایرانی و نمونه‌ای زنده از باغ‌های ۲۰۰ ساله است. باغ خونی مشهد که ۲۵ اسفند ۱۳۷۹ به ثبت ملی رسیده، یک چشمه دارد که به باغ چشمه نیز مشهور است. این باغ در گذشته دارای سه عمارت بود که دو عمارت آن تخریب شده است. باغ خونی، مدتی به عنوان کنسولگری روسیه در مشهد و سپس مدتی به نام دفتر بازرگانی دولت روسیه، در اختیار روس‌ها قرار گرفت. با فروپاشی کمونیسم، روس‌ها در سال ۱۳۶۹ شمسی این باغ را برای همیشه ترک کردند. اولین سند باغ خونی در سال ۱۳۱۷ به نام اداره مالیه زده شد، پس از انقلاب در اختیار بانک کشاورزی بود و بعد از آن نیز به نیروی انتظامی تعلق گرفت. این باغ با وجود طرح‌های عمرانی و توسعه شهر مشهد در گذر زمان همچنان بایر جاست. نکته قابل اشاره در خصوص این باغ اینست که در سال ۱۳۲۰، روس‌ها مسجد گوهرشاد را از باغ خونی به توپ بستند. نشانی: خیابان هفده شهر یور - خیابان عنصری عنصری ۹

پس از سیلاب مارها و جانورهای گزنده در مناطق سرگردان می‌شوند. اگر به هر دلیلی در این مناطق دچار گزیدگی شدید، سریعاً به اولین مرکز درمانی مراجعه و از مکیدن محل گزیدگی خودداری کنید و با پارچه یا هر چیزی که در دسترس دارید، بالای محل گزیدگی را ببندید تا توکسین بالا نرود. البته نباید به قدری هم محکم محل گزیدگی را ببندید که خون‌رسانی به اندام گزیده شده دچار مشکل شود، همچنین محل گزیدگی را باید با آب و صابون بشویید و بلافاصله به مراکز درمانی مراجعه کنید.

مشعل: نوروز امسال سیلابی ویران کننده، زندگی هموطنانمان را از استان های گلستان، مازندران و خراسان شمالی تا خوزستان و لرستان به تلخ‌کامی کشاند و خسارت‌های جانی و مالی بسیار بر جای گذاشت. اما این سیلاب به جز آسیب‌هایی که تاکنون داشته است، در زمان فروکش کردن می‌تواند همچنان بر آسیب باشد و سلامت مردم آسیب دیده را به خطر بیندازد چرا که معمولاً پس از سیلاب، بیماری‌های زیادی در اثر آلودگی آب شایع می‌شود. سیلاب‌ها با توجه به خسارتی که به تاسیسات زیرساختی همچون شبکه‌های آبرسانی و فاضلاب وارد می‌کنند و تاسیسات انتقال آب را از بین می‌برند، امکان دسترسی به آب سالم و خوراکی را از بین می‌برد و همین موضوع می‌تواند زمینه بروز انواع بیماری و آلودگی را فراهم کند. بر اساس اعلام سازمان بهداشت جهانی بیماری‌هایی مانند تب تیفوئید یا حصیه، وبا، لیتوسپیروز و هپاتیت A که منشأ آبی دارند، از جمله بیماری‌های جهانی هستند. تب تیفوئید یا حصیه، وبا، که می‌توانند مواردی مانند مالاریا، تب دنگی و تب هموراژیک دنگی، تب زرد و تب نیل غربی باشند؛ بنابراین لازم است ساکنان شهرها و روستاها برای در امان ماندن از انواع بیماری‌های واگیردار معمولاً چند روز پس از وقوع سیلاب مراقبتی را ایدانند و در صورت نیاز رعایت کنند. بیماری‌های واگیردار معمولاً چند روز پس از وقوع سیلاب و بلائای طبیعی در مناطق ایجاد می‌شود و بروز بسیاری از این بیماری‌ها به دلیل نبود دسترسی آسان به آب آشامیدنی پاکیزه و مواد غذایی سالم است. یکی از مهم‌ترین نکاتی که در این شرایط برای جلوگیری از ایجاد این نوع بیماری‌ها باید در نظر گرفت، در دسترس قرار دادن آب آشامیدنی سالم در اختیار مردم آسیب‌دیده است، همچنین در این شرایط باید آموزش‌های لازم به مردم داده شود.

اگر آسیب‌دیدگان به هر دلیل به آب پاک دسترسی نداشتند، توصیه می‌شود حداقل آب آشامیدنی را قبل از مصرف بجوشانند و چند دقیقه‌ای بگذارند سرد شود و بعد آن را مصرف کنند، چون جوشاندن آب، بسیاری از عوامل بیماری‌زا را از بین می‌برد. پس از وقوع بلائای طبیعی ممکن است به دستشویی استاندارد دسترسی نباشد و با نتوانند پس از اجابت مزاج خود را با آب و صابون بشویند. در این شرایط اپیدمی‌های بیماری‌های رودهای مانند بیماری حصیه و شبه‌حصیه شایع می‌شود و لازم است افراد از صابون و شوینده‌ها تا حد امکان استفاده کنند. در دمای بالا و گرم ممکن است بیماری‌ها و شایع شود. البته با توجه به برودت هوا در مناطق سیل زده کمتر احتمال بروز آن وجود دارد؛ با این حال نباید به این دلیل از آن غافل شد.

مصرف مواد غذایی آلوده می‌تواند باعث انواع مسمومیت‌های غذایی شود. به ویژه اگر از سلامت غذاها، میوه و سبزیجاتی که به دست آسیب‌دیده می‌رسد، اطلاع نداشته باشیم بهتر است استفاده سیل و کودهای ایجاد شده از سیلاب و مانده آب‌های حاصل از آن، محل و شرایط زیستی مطلوبی را برای زندگی حشرات ایجاد می‌کند، برای حفظ سلامت خود روی در و پنجره منزل توری نصب کنید. سیلاب در بسیاری از محیط‌های روستایی، دام‌ها را هم قربانی می‌کند. پس از سیلاب لاشه این حیوانات می‌تواند عامل مهمی برای ایجاد بیماری باشند. به همین دلیل لازم است تلفات دامی جمع آوری و در ادامه دفن بهداشتی و با سوزانده شوند و محیط مربوطه شست‌وشو و با ترکیبات مناسب ضد عفونی شود. همه این موارد را به کودکان خود آموزش دهید و به آنها یاد آوری کنید و تا جایی که امکان دارد مراقب کودکان باشید چرا که آنها در این شرایط، آستانه تحمل کمتری دارند و بیشتر در معرض تهدید هستند.

مراقبت‌های مهم بعد از سیلابی؟ رامی‌دانید

وسایل خود را که در اثر سیل خیس شده و به گل و لای آغشته‌اند، حتماً تمیز و ضد عفونی و لوازم برقی را قبل از استفاده کنترل و خشک کنید. برای حفظ سلامتی و به دلیل احتمال آلودگی مواد غذایی، از مواد غذایی در سیلاب مانده استفاده نکنید و از غذاهای کنسرو شده و آب معدنی بازر آب جوشیده سرد شده استفاده کنید. پس از وقوع سیل برخی بیماری‌های عفونی ممکن است شیوع پیدا کند. احتمال بروز بیماری‌های عفونی چون وبا و هپاتیت، پس از وقوع سیل وجود دارد؛ برای پیشگیری از ابتلا به این بیماری‌ها مواد خوراکی و غذایی را که به آب سیل آلوده شده‌اند، حتماً دور بریزید. پس از وقوع سیل احتمال شیوع بیماری‌های عفونی مانند عفونت‌های دستگاه گوارش از انواع میکروب و ویروس‌ها نیز وجود دارد که باید مراقبت‌های بهداشتی فردی و عمومی و بهداشت آب و غذا به عمل آید و دست‌ها را با آب و صابون بشویند. نشانه‌های وبا (استراخ، اسهال، تب، دفع آب زیاد، نشانه‌های تب حصیه) تب، خستگی و سرگیجه، درد بدن (اسهال) از نشانه‌های هپاتیت، تب، خستگی، استفراغ و اسهال و زردی پوست است که باید در این نشانه‌ها باید حتماً به پزشک مراجعه کنید. پس از پایان سیلاب و خارج کردن گل و لای وسایل منزل و فروشگاه باید شسته شود و در صورت نیاز مورد گندزدایی قرار گیرد؛ اگر سیلاب وارد یخچال، اتیاز یا محل نگهداری مواد غذایی شده است، این مواد غذایی آلوده و قابل مصرف نیستند بنابراین از خوردن، آشامیدن یا خریدن و فروش آنها باید خودداری کرد.

از منطقه سیل زده دور شوید، مگر آنکه از شما درخواست کمک شده باشد یا اینکه بتوانید کمک کنید. در جریان سیلاب گودال و فضاهای خالی در محل ایجاد می‌شود که ممکن است شما متوجه آنها نشوید و خسارت بار باشند. بسیاری از لوازم خطرناک مثل خرده شیشه و براده‌های فلزی و تیز ممکن است در گل و لای جمع و پنهان شده باشند. از راه رفتن روی زمین بدون کفش یا هر پابوشی خودداری کنید.

■ ریزه کاری های خانه داری

از گوش ماهی تاسبزی

کدبانوهای همیشه در صحنه آشپزخانه همواره از آموزش نکات مهم و کاربردی خانه داری استقبال می کنند، از این رو در ادامه به برخی نکات مهم خانه داری اشاره کرده ایم که می تواند به کارشان بیاید.

۱) استفاده از گوش ماهی

چند دانه گوش ماهی را در کتری یا سماور بیندازید تا آهک موجود در آب را جذب کند.

۲) جوش آمدن سریع آب

اگر می خواهید آب سریع جوش بیاید، به آب درون قابلمه نمک اضافه کنید

۳) بوگیر گیاهی

به جای استفاده از بوگیرهایی که در بازار موجود هستند، می توانید چند برش لیمو را همراه با چند برگ رزماری داخل قابلمه بریزید و مقداری آب به آن اضافه کنید و بگذارید بجوشد تا محیط خانه خوشبو و عطر آگین شود.

۴) تازه نگه داشتن نان

یکی از راههایی که می تواند به تازه نگه داشتن نان کمک و از بیات شدن آن جلوگیری کند، استفاده از ساقه کرفس درون کیسه نان است. برای این کار یک ساقه کرفس را یک شب کامل درون کیسه نان قرار دهید تا رطوبت و طعم تازه نان حفظ شود.

۵) جلوگیری از چسبیدن یک به یک قالب

برای اینکه مایه کیک تان به قالب نجسید، می توانید مقداری از مخلوط روغن مایع، کره و آرد را ته قالب بریزید.

۶) آبگیری لیموی تازه

برای اینکه بتوانید از یک لیموی تازه آب بیشتری بگیرید و نهایت استفاده را نمایید قبل از برش آن، لیمو را مقداری فشار دهید و روی سطح میز بغلتانید.

۷) پیشگیری از فاسد شدن سبزی

برای جلوگیری از خراب شدن سبزی، حوله کاغذی در روی سبزی ها قرار دهید تا آب اضافه را جذب و از فاسد شدن آن جلوگیری کند.

■ دانش زندگی

ترفندهای خیاطی

- با دانستن ترفندهای خیاطی کارتان را راحت کنید.
- با پاشیدن اسپری مو سر نخ به راحتی سوزن چرختان را نخ کنید.
- برای تیز کردن سوزن چرخ از کاغذ سنباده استفاده کنید.
- برای نگهداری سوزن های بلند و نازک می توانید از قالب دماسنج شکسته استفاده کنید.
- زیپهای کهنه را قبل از استفاده به محلول نشاسته و آب آغشته کنید تا زمان دوختن آن مشکلی نداشته باشید.
- برای دیرتر جدا شدن دکمه از لباس وسط آنها را لاک بی رنگ بزنید.

دست بالا بگیرد و اعتماد داشته باشید که از پس حل تمام مشکلات برمی آید.

از دیگران کمک بخواهید: بسیاری از مردم وقتی با چالش های زندگی مواجه می شوند، پیش خودشان تصور می کنند که برای حل مشکلات و رهایی از اتفاقات ناگوار زندگی به تنهایی باید وارد عمل شوند، در حالی که کمک گرفتن از دیگران در شرایط سخت می تواند مشکل گشا باشد. وقتی با خودتان فکر می کنید که در زمان بروز مشکلات تنها نیستید، آرامش خاطر بیشتری پیدا می کنید. انعطاف پذیر باشید: گاهی اوقات اتفاقات غیرمنتظره ای رخ می دهد که برایتان پذیرفتنی نیست. در چنین شرایطی بهتر است خود را برای مدیریت شرایط جدید آماده و سعی کنید با پیدا کردن راهکارهای مناسب، مشکلات را از جلوی پای خود بردارید.

تا ۱۰ بشمارید: زمانی که تصور می کنید تمام درها به روی شما بسته شده، کمی استراحت کنید و با نگاهی متفاوت به شرایط بنگرید. تا ۱۰ بشمارید، این کار به شما فرصت کافی می دهد تا طرز فکر تان را تغییر دهید. بعد از انجام این کار ممکن است متوجه شوید، موضوعی که باعث ناراحتی و ناامیدی شما شده، قابل حل است.

هر پایان، شروعی دیگر است

بروز مشکلات و سختی ها در زندگی، امری طبیعی و گاهی از اختیار ما خارج است. با این حال کمتر کسی است که نداند دست و پنجه نرم کردن با مشکلات، ما را قوی تر می کند و فرصت هایی بهتر در آینده برایشان رقم می زند. گواه این ادعا هم شروعی فوق العاده است، آن هم زمانی که فکر می کنید همه چیز برایتان تمام شده است. پس از یاد نبرید که هر پایان، شروعی دیگر است.

که اصلا اینطور نیست. بهتر است در شرایط سخت به چیزهایی که دارید فکر کنید، نه آنچه از دست داده اید. فکر کردن به داشته ها، به ما انگیزه می دهد و همین موضوع برای عبور از سختی ها کافی است.

واقعیت زمان حال را بپذیرید: همه چیز راهمانگونه که هست، بپذیرید. روبه رو شدن با واقعیت، شما را مقاوم تر می کند. اگر بتوانید واقعیت های رخ داده را بپذیرید، می توانید تصمیمات درستی بگیرید. بیش از حد واکنش نشان ندهید: عکس العمل های بیش از حد، کنترل زندگی را از دستتان خارج و گره مشکلات را کور می کند. پس به جای اینکه بیش از حد واکنش نشان دهید و با این کار انرژی تان را از دست بدهید، با مشکلات منطقی برخورد کنید و از گرفتن تصمیمات احساساتی و بدون فکر خودداری کنید.

به سمت جلو حرکت کنید: برای گذر از دوره بحران بهتر است به سمت جلو حرکت کنید. اگر انرژی تان را روی حل مشکلات پیش آمده متمرکز کنید، ناخودآگاه افکار منفی و ناامیدکننده از بین می رود و افکار مثبت و امیدوارکننده به ذهن تان خطور می کند. پس به عقب برنگردید و رو به جلو حرکت کنید.

بیش از حد تجزیه و تحلیل نکنید: فکر کردن بیش از حد در خصوص یک وضعیت یا یک واقعه باعث می شود اوقات سختی را سپری کنید و در همان ابتدا ناامید شوید. درست است که در زمان سختی ها نمی توان تظاهر کرد که مشکلی پیش نیامده و همه چیز خوب است، اما تجربه و تحلیل بیش از حد مشکلات هم کار شما را برای گذر از بحران سخت خواهد کرد.

خودتان را دست بالا بگیرید: شما بزرگ تر از مشکلات هستید، به حدی که می توانید اتفاقات ناگوار زندگی را پشت سر بگذارید و سختی های پیش آمده را با درایت حل کنید. این یعنی اینکه شما توانایی هر کاری را دارید. پس خودتان را

همه ما در زندگی روزهایی را تجربه کرده ایم که باعث از دست دادن روحیه و اعتماد به نفس مان شده است. شرایطی که گاهی کنترل زندگی را از دستمان خارج کرده و باعث ناامیدی مان شده است.

زندگی دو رو دارد؛ روی خوش و روی ناخوش؛ پس بهتر است آن زمان که روی دور خوش زندگی هستیم، به بهترین شکل ممکن از لحظاتم لذت ببریم و زمانی هم که سختی ها و مشکلات، خواسته یا نخواست، محاصرمان کرده، روحیه مان را از دست ندهیم تا بتوانیم اتفاقات ناگوار رخ داده را پشت سر بگذاریم.

برای مقابله با سختی ها و مشکلات زندگی راهکارهایی وجود دارد که شاید دانستن آنها به کارتان بیاید.

از افکار منفی دوری کنید: معمولا همه افراد در شرایط سخت، به بدترین چیزها فکر می کنند، در حالی که می توان از قدرت تجسم به جای از دست دادن روحیه، برای حل مشکلات پیش آمده، استفاده کرد.

دست به کار شوید: می گویند در شرایط سخت باید کاری انجام داد تا ذهن درگیر شود. در این مواقع پرهیز از مواجهه، تنها به اضطرابها دامن می زند. پس دست به کار شوید و خود را مشغول کاری کنید. همین دست به کار شدن ها به شما قدرت مبارزه خواهد داد.

به چیزهایی فکر کنید که دارید، نه آنهایی که از دست داده اید: بیشتر افراد وقتی زندگی روی ناخوش خود را به آنها نشان می دهد، همه چیزشان را از دست رفته می بینند، در حالی

وادکارهایی
که به کارتان می آید

گذر از مشکلات

سختی های

زندگی

■ تربیت کودک

بیداری با آرامش

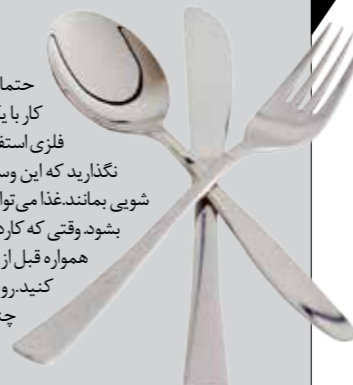
یکی از اشتباه های رایج بزرگ ترها برای بیدار کردن بچه ها در ساعات های اولیه روز، بیدار کردن آنها با عجله و سر و صدای زیاد است. بچه ها با شنیدن صدای بالا در ساعات های اولیه روز، بدخلق می شوند و این بدخلقی، اثر روانی منفی ای در تمام طول روز روی روان آنها می گذارد. به همین دلیل هم به تمام والدین توصیه می شود برای بیدار کردن بچه ها، ابتدا در اتاق آنها را با آرامش باز و سپس یک چراغ با نور کم روشن کنند. در نهایت هم بچه ها را با نوازش و الفاظ زیبا و محبت آمیز، تشویق به بیدار شدن برای خوردن یک صبحانه دسته جمعی و آغاز روزی شاد کنند.

■ مراقبت از وسایل

نگهداری از قاشق و چنگال

حتما غذا را قبل از پیش شویی از وسایل جدا کنید، شما می توانید این کار با یک اسفنج یا اسکاچ انجام دهید. به هیچ وجه از پدهای خورنده یا فلزی استفاده نکنید چرا که سطح کارد و چنگال های تان را خراش می اندازند. نگذارید که این وسایل شما بدون تمیز کاری برای حتی یک شب در سینک ظرف شویی بمانند. غذا می تواند به وسایل شما آسیب بزند و به مرور زمان باعث خوردگی آنها بشود. وقتی که کارد و چنگال فوری خشک شود، لکه و خوردگی روی آن کم می شود. همواره قبل از قرار دادن کارد و چنگال در جای مخصوص به خود آنها را خشک کنید. روغن ها و دودهای آشپزخانه می توانند باعث خوردگی کارد و چنگال های شما بشوند. پس حتما این وسایل خود را از دود و روغن و غیره دور نگه دارید تا وسایل شما عمر بیشتری پیدا کنند.

■ آراستگی

لکه گیری فوری و صحیح از کیف

لکه غذا و روغن: کمی گچ سفید تخته سیاه روی محل لکه بکشید و اجازه دهید تا صبح روی آن باقی بماند سپس با یک دستمال تمیز آن را پاک کنید.

لکه جوهر: این روش برای لکه خاک و گل هم کاربرد دارد، اگر لکه هنوز تازه است، یک پاک کن سفید بردارید و روی آن بکشید تا جایی که جوهر از آن جدا نشود. اما اگر لکه قدیمی و خشک است، باید کیف را به خشکشویی بدهید.

لکه آب: قطرات آب خشک شده روی کیف لکه های ناخوشایندی به جا می گذارند که برای پاک کردن آن بهتر است از یک دستمال مرطوب کمک بگیرید و اجازه دهید خشک شود.

لکه عطر: برای این که بوی عطر ریخته شده داخل یا روی کیف از بین برود یک کیسه پلاستیکی کوچک را از جوش شیرین پر کنید و دو روز داخل کیف نگه دارید. حوله کاغذی هم می تواند در جذب بوی موثر باشد.

نفتی ها به دنبال حفظ تمام سهمیه خود در لیگ برتر فوتبال

بقا یا سقوط؟

اینکه می‌گویند هر بازی روزهای پایانی تیم‌های جدول، حکم یک فینال را دارد، خیلی هم بیراهه نگفته‌اند. از دست دادن امتیاز در این هفته‌ها شاید دیگر فرصت جبران را باقی نگذارد. شش هفته به پایان فصل هجدهم لیگ برتر باقی مانده؛ اما هنوز سقوط هیچ تیمی قطعی نشده است؛ چرا که آنها روی کاغذ همچنان شانس بقا در لیگ برتر را دارند. در این میان چند تیمی هم خیالشان راحت است. این چند تیم نه شانس قهرمانی و کسب سهمیه دارند نه اینکه

کاندیدای سقوط هستند، مثل پارس جنوبی جم و نفت آبادان که برای بقا مشکلی ندارند و حداقل دو سهمیه نفت در لیگ را حفظ خواهند کرد. اما با نگاهی به برنامه بازی‌های شش هفته پایانی لیگ برتر به نکات قابل تامل و توجهی دست پیدا می‌کنیم که می‌تواند تکلیف برخی تیم‌ها را تا قبل از هفته پایانی لیگ مشخص کند. تیم نفت مسجدسلیمان یکی از این تیم‌هاست.

فاکتورهای مهم تیم علیرضا مرزبان، میزبانی از دو تیم انتهایی جدول است. اتفاقی که می‌تواند کمک زیادی به آنها کند؛ اما دو تیم دیگر نه تنها این شانس را ندارند؛ بلکه بازی‌های سختی را در خانه حریفان دارند.

سپیدرود و استقلال خوزستان هر دو تا پایان فصل باید در تهران با استقلال روبه‌رو شوند؛ البته آبی‌های اهوازی باید یک بار هم برای بازی با سپاهان به اصفهان بروند، ضمن اینکه بازی همین هفته سپیدرود با تراکتورسازی هم اهمیت فوق‌العاده‌ای دارد. سپیدرود رشت برای بقا باید پیروز شود و تراکتورسازی برای بیشتر نشدن فاصله امتیازی‌اش با پرسپولیس باید امتیاز بگیرد. همین برای سخت شدن بازی برای دو تیم کافی است.

اینکه می‌گویند هر بازی روزهای پایانی، برای تیم‌های جدول حکم یک فینال را دارد، خیلی هم بیراهه نگفته‌اند. از دست دادن امتیاز در این هفته‌ها شاید دیگر فرصت جبران را باقی نگذارد. اصلا هم بعید نیست که تکلیف حداقل یکی از تیم‌های سقوط کننده به لیگ یک تا یکی دو هفته مانده به پایان فصل مشخص شود.

البته در این بین پارس جنوبی جم با پیروزی مقابل سپیدرود می‌تواند به نفت مسجدسلیمان کمک

تیم فوتبال نفت مسجدسلیمان در حال حاضر با ۱۹ امتیاز و بالاتر از تیم‌های سپیدرود و استقلال خوزستان قرار دارد. شاید فاصله چهار امتیازی با سپیدرود حاشیه امن مناسبی برای شاگردان علیرضا مرزبان نباشد، اما آنچه این تیم و باز یکنانش را امیدوار به بقا کرده، دو موضوع مهم است. اول میزبانی از دو تیم انتهایی جدول و دوم تفاضل گل بهترشان نسبت به آن دو تیم.

این جدول نشان می‌دهد که تیم نفت مسجدسلیمان بعد از بازی با پدیده در مشهد برای سه بازی بعدی‌اش از مسجد سلیمان و خوزستان خارج نمی‌شود. طبق برنامه آنها باید از دو تیم استقلال خوزستان و سپیدرود پذیرایی کنند که هر دو مسابقه شش امتیازی است. نفتی‌ها در هفته بیست و هفتم مهمان نفت آبادان هستند. همانطور که اشاره شد، هنوز چیزی قطعی نشده و تیم‌ها شانس بقا دارند؛ اما تیم مرزبان اگر در همین دو بازی رودررو با تیم‌های نه جدولی استقلال خوزستان و سپیدرود رشت به پیروزی برسد، چه بسا در پایان هفته بیست و هشتم بقایش در لیگ قطعی شود؛ چرا که تیم سپیدرود در بازی‌های پیش رو

با صعود پتروشیمی بندرامام و پالایش نفت آبادان از پلی آف

نیمه‌نهایی لیگ برتر بسکتبال نفتی شد

مرحله پلی آف لیگ برتر بسکتبال باشگاه‌های ایران برگزار شد و دو تیم نفتی حاضر در این رقابت‌ها موفق شدند با برتری مقابل حریفان خود، به مرحله نیمه‌نهایی لیگ برتر بسکتبال باشگاه‌های ایران صعود کنند.

در پایان دور گروهی لیگ برتر بسکتبال باشگاه‌های ایران، تیم بسکتبال پتروشیمی بندر امام با ۳۱ امتیاز در صدر جدول قرار گرفت و تیم پالایش نفت آبادان با ۲۷ امتیاز رتبه چهارم را به دست آورد. با توجه به جایگاهی که دو تیم در دور گروهی در جدول کسب کردند، در مرحله پلی آف حریفان خود را شناختند.

پتروشیمی بندرامام در مرحله پلی آف باید به مصاف نیروی زمینی می‌رفت که در جایگاه هشتم قرار داشت و تیم پالایش نفت آبادان، حریف ذوب آهن اصفهان رده پنجمی شد.

طبق قانون در مرحله پلی آف هر تیم باید ۲ پیروزی از ۳ بازی کسب می‌کرد تا به نیمه‌نهایی صعود کند که دو تیم نفتی حاضر در این مرحله موفق شدند در دیدار ابتدایی حریفان خود را شکست دهند تا کار به دیدار سوم کشیده نشود و در واقع در دو دیدار رفت و برگشت، کار حریفان خود را یکسره کردند.

تیم بسکتبال پتروشیمی بندر امام ابتدا در تهران به مصاف نیروی زمینی رفت و موفق شد با نتیجه قاطع ۱۰۲ بر ۴۹ حریف خود را شکست

دهد تا گام بلندی برای صعود برداشته باشد. شاگردان مهران حاتمى در دیدار دوم هم به راحتی حریف خود را در ماهشهر شکست دادند تا با کسب دومین پیروزی برابر نیروی زمینی، راهی مرحله نیمه‌نهایی لیگ برتر شوند.

در این دیدار تیم پتروشیمی با ترکیب اصغر کاردوست، فرید اصلانی، بهنام یخچالی، ارسلان کاظمی و هروه پولکو به مصاف تیم نیروی زمینی رفت که در پایان توانست با نتیجه ۱۱۴ بر ۶۱ برای دومین بار، حریف نه چندان قدرتمند خود را بر احثی شکست داده باشد.

پتروشیمی بندر امام در کوارتر اول با نتیجه ۲۲ بر ۱۹، در کوارتر دوم با نتیجه ۲۷ بر ۱۱، در کوارتر سوم با نتیجه ۳۲ بر ۱۳ و در کوارتر چهارم با نتیجه ۲۳ بر ۱۸ حریف خود را شکست داد. اما در دیگر دیدار این مرحله، پالایش نفت آبادان مانند پتروشیمی موفق شد در دودیدار رفت و برگشت، کار حریف اصفهانی خود را یکسره کند تا کار به دیدار سوم کشیده نشود. شاگردان هماد سامری در دیدار نخست که در اصفهان برگزار شد، موفق شدند با نتیجه نزدیک ۶۹ بر ۶۵ حریف سرسخت خود را شکست دهند تا گام بلندی برای صعود برداشته باشند.

در دیدار دوم هم نفتی‌ها در خانه به مصاف تیم ذوب آهن رفتند که موفق شدند با ارائه یک بازی برتر در سالن ۱۷ شهریور آبادان با نتیجه

شایسته صعود بودیم

سرمربی تیم بسکتبال پتروشیمی بندرامام معتقد است، این تیم با شایستگی به نیمه‌نهایی صعود کرده و حتی این استحقاق را دارد که به فینال و حتی قهرمانی برسد.

مهران حاتمى، سرمربی تیم بسکتبال پتروشیمی بندرامام بعد از پیروزی برابر نیروی زمینی و صعود به نیمه‌نهایی گفت: خوشحالم که با صعود به دیدار نیمه‌نهایی لیگ بسکتبال، بچه‌ها به حق خود رسیدند، البته باید بگویم تیم نیروی زمینی هم حریف خوبی بود و تلاش خود را برابر ما انجام دادند، اما بچه‌های ما در این بازی سنگ تمام گذاشتند. ما در این مدت تمرین‌های بسیار سختی را پشت سر گذاشتیم.

بازیکتان پتروشیمی بندرامام از لحاظ بدنی در بهترین شرایط قرار دارند و با آمادگی کامل به دیدار پالایش نفت آبادان می‌رویم. شانس هم باید بگویم که دو تیم به اندازه یکسان شانس صعود دارند.

سرمربی تیم بسکتبال پتروشیمی بندرامام معتقد است، این تیم با شایستگی به نیمه‌نهایی صعود کرده و حتی این استحقاق را دارد که به فینال و حتی قهرمانی برسد.

مهران حاتمى، سرمربی تیم بسکتبال پتروشیمی بندرامام بعد از پیروزی برابر نیروی زمینی و صعود به نیمه‌نهایی گفت: خوشحالم که با صعود به دیدار نیمه‌نهایی لیگ بسکتبال، بچه‌ها به حق خود رسیدند، البته باید بگویم تیم نیروی زمینی هم حریف خوبی بود و تلاش خود را برابر ما انجام دادند، اما بچه‌های ما در این بازی سنگ تمام گذاشتند. ما در این مدت تمرین‌های بسیار سختی را پشت سر گذاشتیم.

بازیکتان پتروشیمی بندرامام از لحاظ بدنی در بهترین شرایط قرار دارند و با آمادگی کامل به دیدار پالایش نفت آبادان می‌رویم. شانس هم باید بگویم که دو تیم به اندازه یکسان شانس صعود دارند.

سامری: قدرت شکست پتروشیمی و فینالیست شدن را داریم

سرمربی تیم بسکتبال پالایش نفت آبادان معتقد است با توجه به روحیه جنگندگی که بازیکتان دارند، موفق شدند با پیروزی در مرحله پلی آف صعود کنند. هماد سامری، سرمربی تیم بسکتبال پالایش نفت آبادان پس از پیروزی تیمش مقابل تیم ذوب آهن اصفهان و صعود به مرحله نیمه‌نهایی گفت: نیمه‌اول، بازی پایایی بود، البته در جاهایی در هنگام دفاع اشتباهاتی داشتیم؛ اما سعی کردیم آن را برطرف کنیم؛ ولی در نیمه دوم به نظرم تیم ذوب آهن قدری به لحاظ روحیه دچار مشکل شد و بازی خوبی ارائه نکرد. آنها در نیمه نخست درخشش‌تر عمل کردند. سامری سپس با اشاره به کیفیت خوب بازیکتان در ادامه گفت: بازیکتان ما با تلاش، کوشش و روحیه جنگندگی توانستند با ارائه یک بازی خوب و تماشاگر پسند،

کند و به قول معروف یک نفتی دست نفتی دیگر را بگیرد.

علیرضا مرزبان هم قول داده که نفت سقوط نمی‌کند؛ چون شاگردانش از انگیزه مضاعفی برخوردارند و به دنبال دومین حضور متوالی خود در سطح اول فوتبال ایران هستند.

۹۸ را با یک شکست و تساوی شروع کردند.

آنها در اصفهان به سپاهان باختند و در خانه؛ اما بازی برده مقابل ماشین‌سازی را با تساوی عوض کردند و همین، کار آنها را کمی سخت کرد؛ اما همانطور که اشاره کردیم، برگ برنده مرزبان و شاگردانش، دو بازی خانگی مقابل تیم‌های قعر جدولی است که پیروزی در آنها ضامن بقای نفت خواهد بود.

01

رویارویی ورزشکاران گاز در هرمزگان

دوم و نسیبه خورشیدزاده مقام سوم رازان خود کردند. ره‌گوی عنوان کرد: مسابقات تنیس روی میز نیز با حضور فرزندان و کارکنان آقاب‌ه صورت مشترک برگزار شد که در این بخش عرفان صالحی، بهراد بازگیر و نوید زبیاپور به ترتیب در مقام‌های اول تا سوم جای گرفتند.

مسئول ورزش شرکت گاز استان هرمزگان با اشاره به مسابقات شنای بانوان تصریح کرد: مسابقات شنا نیز در بخش فرزندان و به صورت مشترک با پالایشگاه گاز سرخون و قشم و منطقه ۶ عملیات انتقال گاز برگزار و نفرت برتر شناخته شدند.

ره‌گوی در ادامه با اشاره به استقبال خوب همکاران در دو رشته فوتسال و والیبال گفت: مسابقات فوتسال پارسال با حضور شش تیم از واحدهای فناوری اطلاعات، حراست، بهره‌برداری و حمل و نقل به صورت دوره‌ای برگزار شد که در نهایت تیم‌های فناوری اطلاعات، حمل و نقل و حراست به ترتیب مقام‌های اول تا سوم را به خود اختصاص دادند.

02

جشنواره فوتسال بسیج خلوما لوله و مخابرات منطقه خوزستان

منطقه در مجموع ۱۱ تیم در سه گروه با هم به رقابت پرداختند که در پایان این رقابت‌ها به ترتیب تیم حراست (الف) منطقه مقام اول، مرکز انتقال نفت شهید شمعونی (عبدالخان) مقام دوم و تیم مکانیک نیز جایگاه سومی این دوره از رقابت‌ها را کسب کردند.

یک دوره جشنواره ورزشی فوتسال به نام جام زنده‌یاد شهید دفاع حرم داوود نریمسیا به همت بسیج شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران (منطقه خوزستان) برگزار شد که تیم حراست (الف) منطقه خوزستان بر سکوی برتری ایستاد. فرمانده پایگاه بسیج شهدای منطقه خوزستان با اعلام این خبر گفت: در این رویداد ورزشی طبق فراخوان همه واحدها و مراکز انتقال نفت

04

یکه تازی نفتی‌ها در لیگ برتر گلف

برابر هم صف‌آرایی کردند که این دیدار با نتیجه ۵ بر یک به سود تیم گلف نفت مسجدسلیمان خاتمه یافت.

تیم ملی حفاری با ۹ امتیاز در پایان این هفته از رقابت‌ها صدرنشین لیگ برتر است و تیم‌های سورت‌مه اهواز و نفت مسجدسلیمان هر یک با ۶ امتیاز به ترتیب در جایگاه دوم و سوم جدول رده‌بندی قرار دارند.

منطقه فارس که در مسابقات اورآسیایی سبک‌های آزاد کاراته به میزبانی استان فارس شرکت کرده بود در رشته کاتا با پشت سر گذاشتن رقبای موفق شد ضمن کسب مقام نخست به مدال طلا دست پیدا کند. امیر محمد اورنگی در رده سنی خردسالان در رشته کاتا با مربیگری شیپان احمد فرهادی موفق به کسب این عنوان شد.

بایپروزی در دو دیدار دیگر می‌توانیم جزو دوتیم صعودکننده بلشیم

نفت و گاز گچساران در آستانه صعود به لیگ یک

مشعل | تیم فوتبال نفت و گاز گچساران که در لیگ دسته دوم فوتبال باشگاه‌های ایران حضور دارد، در بازی معوقه از هفته ۲۴ لیگ دسته دوم موفق شد با شکست تیم فوتبال بعثت کرمانشاه، همچنان مدعی صعود باقی بماند. شاگردان یوسف نادیان که برای این دیدار به کرمانشاه رفته بودند، موفق شدند با ارائه یک بازی زیبا، هجومی و پر گل در زمین بعثت کرمانشاه کار حریف را در خانه‌اش با زدن سه گل یکسره و سه امتیاز شیرین از ۹ امتیاز لازم تا صعود را کسب کنند.

نفتی‌های گچساران که با توجه به حوادث اخیر سیل آن منطقه، راه سختی را تا رسیدن به کرمانشاه پیموده بودند، با این پیروزی به بازی‌های بعدی خود امیدوارتر شدند. تیم فوتبال نفت و گاز گچساران با این پیروزی ۳۵ امتیازی شد و در رتبه چهارم جدول قرار گرفت تا شانس صعود به لیگ یک را داشته باشد.

در این دیدار محمد رضا فلاحیان (۲۳)، سهیل صالحی (۴۱)، اسماعیل هاشمی (۳+۹۰) برای نفت و گاز گچساران گلزنی کردند.

تیم فوتبال نفت و گاز گچساران با این پیروزی ۳۵ امتیازی شد و در رتبه چهارم جدول قرار گرفت تا شانس صعود به لیگ یک را داشته باشد

چراکه فیلم‌های بازی این تیم را خوبی در این مدت آنالیز کرده بودیم و به نقاط ضعف و قوت تیم شناخت کافی داشتیم.

از سوی دیگر تیم ما از سوم فروردین در گچساران تمرین‌های خود را شروع کرده بود و یک آمادگی خوب برای پیروزی و کسب سه امتیاز داشتیم که خدا را شکر این اتفاق شیرین رخ داد و دل مردم و هواداران گچسارانی را شاد کردیم.

وی درباره اینکه چقدر شانس صعود دارند، گفت: با کسب این ۳ امتیاز، ما در فاصله ۳ امتیازی تیم دوم قرار داریم و حالا نتایج آنها هم برای ما مهم است. اگر شانس ما با یار باشد، با پیروزی در دو دیدار دیگر می‌توانیم جزو دو تیم صعودکننده باشیم؛ چراکه تیم‌های اول، دوم و سوم با هم بازی رودرو دارند و همین باعث می‌شود امتیاز از دست بدهند تا ما هم در مقابل با کسب امتیاز لازم به هدفمان برسیم؛ البته راه سختی داریم و قول ۱۰۰ درصد به هواداران نمی‌دهیم، ولی تمام سعی خودمان را می‌کنیم که بتوانیم جزو صعودکننده‌ها باشیم.

لرستان بازی ما با تاخیر برگزار شد که این موضوع از لحاظ فنی کار تیم ما را سخت کرد. ما به دلیل عقب افتادن بازی در طول هفته‌ای که گذشت، برنامه‌ریزی دقیقی برای نگه داشتن آمادگی تیم انجام دادیم و در ادامه نیز به سختی، خودمان را به کرمانشاه رساندیم.

نادریان درباره شناخت از تیم حریف گفت: شناخت خوبی از تیم بعثت کرمانشاه داشتیم، بازی خوب و هجومی به هدفمان برسیم. بازیکنان ما انگیزه بالایی برای صعود دارند که همین مساله ما را به کسب ۶ امتیاز باقیمانده امیدوار کرده است.

وی در ادامه با اشاره به شرایط جوی و مشکلات به وجود آمده ناشی از سیل گفت: ابتدا باید بگویم امیدوارم مشکلات مردم هر چه زودتر حل شود و به شرایط عادی زندگی برگردند؛ اما با توجه به بحران ناشی از باران‌های سیل‌آسا در کرمانشاه و

آمده بودیم که موفق شدیم با ارائه یک بازی خوب و هجومی به هدفمان برسیم. بازیکنان ما انگیزه بالایی برای صعود دارند که همین مساله ما را به کسب ۶ امتیاز باقیمانده امیدوار کرده است.

وی در ادامه با اشاره به شرایط جوی و مشکلات به وجود آمده ناشی از سیل گفت: ابتدا باید بگویم امیدوارم مشکلات مردم هر چه زودتر حل شود و به شرایط عادی زندگی برگردند؛ اما با توجه به بحران ناشی از باران‌های سیل‌آسا در کرمانشاه و

انگیزه بالای بازیکنان

نفت و گاز گچساران با پیروزی پرگل برابر تیم فوتبال بعثت کرمانشاه، شانس صعود خود به لیگ یک را افزایش داد. سرمربی این تیم از انگیزه بالای شاگردانش برای صعود می‌گوید و اعتقاد دارد که آنها می‌توانند با صعود به لیگ یک، دل هواداران نفت را شاد کنند.

یوسف نادیان، سرمربی تیم فوتبال نفت و گاز گچساران بعد از پیروزی پرگل مقابل بعثت کرمانشاه گفت: تیم ما از انگیزه بالایی برای صعود برخوردار است. ما برای موفقیت از هیچ تلاشی در این مدت کوتاهی نکرده‌ایم. از سوی دیگر برای کسب سه امتیاز به کرمانشاه

05

والیبال‌بست‌های گاز گلستان بر سکوی سوم

تیم والیبال گاز گلستان که در مسابقات ورزشی بسیج کارمندان ادارات کل استان گلستان شرکت کرده بود، موفق شد به مقام سوم دست پیدا کند.

مسابقات والیبال بسیج کارمندان ادارات کل استان گلستان با حضور ۱۲ تیم از ادارات کل استان برگزار شد که در پایان این مسابقات، در نهایت تیم پایگاه بسیج شهید گرزین شرکت گاز استان موفق شد مقام سوم این دوره از مسابقات را از آن خود کند. در مراسم اختتامیه این بازی‌ها که با حضور مهندس رحیمی، مدیرعامل گاز گلستان و چند تن از مسؤولان مربوطه برگزار شد، از تیم‌های برتر تجلیل شد. روابط عمومی پایگاه بسیج شهید گرزین و هماهنگی امور ورزشی گاز گلستان، ضمن تقدیر از تلاش‌های ارزنده مسؤولان و اعضای تیم والیبال شرکت، کسب این مقام ارزشمند را تبریک گفتند.

منطقه فارس که در مسابقات اورآسیایی سبک‌های آزاد کاراته به میزبانی استان فارس شرکت کرده بود در رشته کاتا با پشت سر گذاشتن رقبای موفق شد ضمن کسب مقام نخست به مدال طلا دست پیدا کند. امیر محمد اورنگی در رده سنی خردسالان در رشته کاتا با مربیگری شیپان احمد فرهادی موفق به کسب این عنوان شد.

هفته سوم و پایانی دور رفت از مرحله نهایی رقابت‌های لیگ برتر باشگاه‌های گلف کشور در شهرهای اهواز و مسجدسلیمان پیگیری شد که با برتری تیم‌های نفتی همراه بود.

در هفته سوم و پایانی دور رفت از مرحله نهایی رقابت‌های لیگ برتر باشگاه‌های گلف کشور که در اهواز و مسجدسلیمان برگزار شد، جدال دیدنی تیم‌های ملی حفاری اهواز و سورت‌مه اهواز، به سود

ملی حفاری اهواز به پایان رسید. نفت مسجدسلیمان دیگر تیم نفتی که در این مرحله حضور دارد، موفق شد حریف خود را شکست دهد.

دو تیم اهوازی سورت‌مه و ملی حفاری در زمین گلف اهواز به مصاف هم رفتند که این دیدار با نتیجه ۴ بر یک به سود ملی حفاری به پایان رسید. در ادامه دیدارها، تیم‌های تاراز و نفت مسجدسلیمان دو تیم دیگر حاضر در این مرحله

منطقه فارس که در مسابقات اورآسیایی سبک‌های آزاد کاراته به میزبانی استان فارس شرکت کرده بود در رشته کاتا با پشت سر گذاشتن رقبای موفق شد ضمن کسب مقام نخست به مدال طلا دست پیدا کند. امیر محمد اورنگی در رده سنی خردسالان در رشته کاتا با مربیگری شیپان احمد فرهادی موفق به کسب این عنوان شد.

داستانک

سنگ تراش

روزی، سنگ تراشی که از کار خود ناراضی بود و احساس حقارت می کرد، از جلوی خانه بازرگانی رد می شد. در باز بود و او خانه مجلل، باغ و نوکران بازرگان را دید و به حال خود غبطه خورد و با خود گفت: این بازرگان چقدر قدرتمند است! او آرزو کرد که مانند بازرگان باشد.

در یک لحظه، او به بازرگانی با جاه و جلال تبدیل شد. تا مدت ها فکر می کرد که از همه قدرتمندتر است. تا این که یک روز حاکم شهر از آنجا عبور کرد، او دید که همه مردم به حاکم احترام می گذارند، حتی بازرگانان. مرد با خودش فکر کرد: کاش من هم یک حاکم بودم، آن وقت از همه قوی تر می شدم! در همان لحظه، او به حاکم مقتدر شهر تبدیل شد. در حالی که روی تخت نشسته بود، مردم همه به او تعظیم می کردند. احساس کرد که نور خورشید او را می آرزوید. با خودش فکر کرد که خورشید چقدر قدرتمند است. او آرزو کرد که خورشید باشد و به خورشید تبدیل شود و با تمامی نیرو سعی کرد که به زمین بتابد و آن را گرم کند. پس از مدتی ابری بزرگ و سیاه آمد و جلوی تابش او را گرفت. پس با خود اندیشید که نیروی ابر از خورشید بیشتر است و به ابری بزرگ تبدیل شد. کمی نگذشته بود که بادی آمد و او را به این طرف و آن طرف هل داد. این بار آرزو کرد که باد شود و به باد تبدیل شده اما وقتی به نزدیکی صخره سنگی رسید، دیگر قدرت تکان دادن صخره را نداشت. با خود گفت که قوی ترین چیز در دنیا، صخره سنگی است و به سنگی بزرگ و عظیم تبدیل شد. همان طور که با غرور ایستاده بود، ناگهان صدایی شنید و احساس کرد که دارد خرد می شود. نگاهی به پایین انداخت و سنگ تراشی را دید که با چکش و قلم به جان او افتاده است!

چه بخوانیم؟

سلوک سیدارت ها

کتاب تاثیر گذار «سیدارت ها» رمانی معنوی از هرمان هسه، نویسنده آلمانی است که بعدها تابعیت کشور سوئیس را گرفت. کسی که راه خویش را بدون هیچ سستی تا به آخر دنبال کرد. کتاب سیدارت هادر دو بخش اصلی نوشته شده است و سر فصل های این کتاب شامل «پسر برهنه»، «در سلوک شمنان»، «گوتلما»، «بیداری»، «کمالا»، «در میان جاهلان»، «ساناسارا»، «در کنار رود»، «رودیان»، «پسر»، «ام» و «گویندا» می شود.

سروش حبیبی، مترجم این کتاب در مقدمه خود درباره کتاب می نویسد: «سیدارت ها، تلاشی دیگر و دیگرگون است در راه خرمندی، سرکشی هسه علیه پارسایی خانوادگی این بار در صحنه ای هندی، آن هم صحنه ای افسانه ای، نمود می یابد. این داستان، شرحی است بر عقیده ای فردیابور و رذیله ای بر هر گونه مکتب حکم طرد جهان قدرت و ثروت و ستایش نامه زندگی تأمل مدار. هسه این داستان را با نثری ساده انشا کرده است. سادگی فرزانه وارش یادآور زبان کهن است. جوانان آن را همچون اثری انگیزه بخش در عرصه ادب خوانده اند، همچون متنی مقدس». در قسمتی از کتاب آمده است: «گوش به رود سپرد، آوای بسیار آهنگ رود به نرمی به گوش می رسید. سیدارت هادر آب روان نگر نیست و پیش چشمش صورت هایی نقش بست. صورت پدرش را دید که تنها بود، در ماتم پسرش پیر شده و صورت خود را دید که تنها بود، او نیز در بند اشتیاقی فرزند دور شده اش اسیر. پسرش را دید که او نیز تنها بود و با شوری بسیار بر راه گدازان امیال جوانی خویش می شتلیبید. هر یک از آنها روی به سوی مقصود داشتند و مقهور آن بودند و هر یک در رنج، رود با آوای رنج می نالید.»

پس از ساعتی شخصی دیگری گفت: این پیر را مکش که به خون پهای او یک کیسه کاه تو را خواهم داد. شیخ فرمود: بفروش که بیش از این نمی ارزم. مغول از گفته او خشمناک شد و او را از پای در آورد. سخن و اشعار عطار ساده و گیر است. او برای بیان مقاصد عرفانی خود از کلام ساده و بی پیرایه و خالی از هرگونه آرایش استفاده می کند: اما از تمثیلات و بیان داستان ها و حکایات مختلف هم استفاده می کند و می توان او را سرمشق عرفای نامی بعد از خود همچون مولوی و جامی دانست. چنانکه مولوی گفته است: «عطار روح بود و سنایی دو چشم او / ما از بی سنایی و عطار آمدیم.» همچنین مولوی در جای دیگری گفته است: «هفت شهر عشق را عطار گشت / ما هنوز اندر خم یک کوچه ایم.» از میان آثار منظوم و منثور عطار می توان به دیوان اشعار که شامل غزلیات، قصاید و رباعیات است و مثنویات که شامل الهی نامه، اسرار نامه، مصیبت نامه، وصال نامه، بلبل نامه، بی سرنامه، منطق الطیر، جواهر الذات، حیدر نامه، مختار نامه، خسرو نامه، اشتر نامه و مظهر العجایب اشاره کرد: اما از میان همه این آثار «منطق الطیر» است که با صحبت درباره داستان پرندهای نامه سیمیرغ، داستان سالکان راه حق را می گوید. عطار در این منظومه با نیروی تخیل خود و به کار بردن رمزهای عرفانی به زیباترین وجه سخن می گوید که این منظومه، یکی از شاهکارهای زبان فارسی است. درباره هفت شهر عشق که عطار آن را روایت کرده و مولوی هم درباره آن سخن رانده است، گفتنی های زیادی وجود دارد. اما عطار در منطق الطیر خود آنها را اینگونه بیان می کند:

گفت ما را هفت وادی در ره است
هست وادی طلب آغاز کار
پس سیم وادی است آن معرفت
هست پنجم وادی توحید پاک
هفتمین، وادی فقر است و فنا
در کسش افتی، روش گم گرددت

تحولاتی

در وئی شد. معروف است: روزی عطار در دکان خود مشغول به معامله بود که درویشی به آنجا رسید و چند بار با گفتن جمله چیزی برای خدا بدهید، از عطار کمک خواست: اما او به درویش چیزی نداد. درویش به او گفت: ای خواجه! تو چگونه می خواهی از دنیا بروی؟ عطار گفت: همانگونه که تو از دنیا می روی. درویش گفت: تو مانند من می توانی بمیری؟ عطار گفت: بله. درویش کاسه چوبی خود را زیر سر نهاد و با گفتن کلمه «الله» از دنیا رفت. عطار چون این را دید، بشدت متعجب و از دکان خارج شد و راه زندگی خود را برای همیشه تغییر داد. او سال های بعد را به ریاضت و مجاهدت نفس و سلوک پرداخت و به رسم سالکان طریقت در سفر بود و از مکه تا ماوراءالنهر به مسافرت پرداخت و در این سفرها بسیاری از مشایخ و بزرگان زمان خود را از یارت کرد. در مورد چگونگی مرگ او نیز گفته شده که در هنگام بورش مغولان به شهر نیشابور، از سوی یک سرباز مغول به شهادت رسیده است. مقبره شیخ عطار در نزدیکی شهر نیشابور قرار دارد. ماجرای مرگ عطار از غم انگیزترین روایات روزگار است که در روان خواننده اثری دردناک به جای می گذارد. تذکره نویسان در این خصوص نگاهشانه اند: پس از تسلط چنگیز خان مغول بر بلاد خراسان، شیخ عطار نیز به دست لشکر مغول اسیر شد. گویند مغولی می خواست او را بکشد، شخصی گفت: این پیر را مکش که به خون پهای او هزار درهم بدهم. عطار گفت: مفروش که بهتر از این مرا خواهند خرید.

مشعل- فریدالدین ابو حامد محمد بن ابوبکر ابراهیم بن اسحاق عطار نیشابوری، یکی از شعرا و عارفان نام آور ایران در اواخر قرن ششم و اوایل قرن هفتم هجری قمری است. او در قریه کدکن یا شادباخ که در آن زمان از توابع شهر نیشابور بود به دنیا آمد و شغل پدرش که عطاری یا همان دارو فروشی بود را ادامه داد و همزمان طباطباعت را هم فرا گرفت؛ ولی از زمانی به بعد دچار

بیهوشی بزرگ داشت عطار نیشابوری چون گذشته هفت وادی در گه است

چه ببینیم؟

تختی

غلامرضا تختی، فیلمی خوش ساخت از زندگی سخت و دوران تلاش و قهرمانی های غلامرضا تختی، کشتی گیر نام آور ایرانی است. بهرام توکلی و سعید ملکان به طور مشترک کارگردانی، نویسندگی و تهیه کنندگی این فیلم را به عهده دارند. این فیلم در سه و هفتمین جشنواره فیلم فجر در ۱۰ بخش کاندیدای سیمیرغ بلورین شد و در بخش سیمیرغ بلورین را از آن خود کرد. تختی از ۲۵ اسفند ۹۷ در سینماهای ایران اکران شده و می توانید این فیلم دیدنی را همین روزها در سینماها ببینید.

شاعرانه ها

یاد ایامی

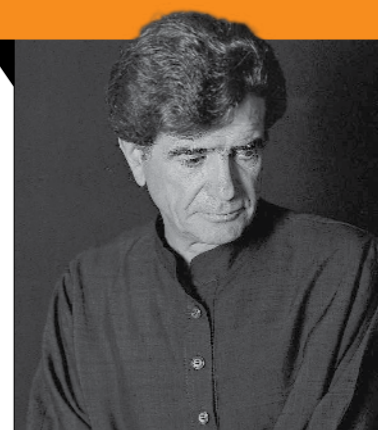
در میان لاله و گل آشیانی داشتم
پای آن سرو روان اشک روانی داشتم
عشق را از اشک حسرت ترجمانی داشتم
چون غبار از شکر سر بر آستانی داشتم
در زمین با ماه و پروین آسمانی داشتم
داشتم آرام تا آرام جانی داشتم
نغمه ها بودی مرا تا همزبانی داشتم

رهی معیری

یاد ایامی که در گلشن فغانی داشتم
گرد آن شمع طرب می سوختم پروانه وار
آتشم بر جان ولی از شکوه لب خاموش بود
چون سرشک از شوق بودم خاکبوس در گهی
در خزان با سرو و نسرینم بهاری تازه بود
درد بی عشقی ز جانم برده طاقت ورنه من
بلبل طبعم رهی باشد ز تنهایی خاموش

چه بشنویم؟

آسمان عشق تو

آسمان عشق، نام آلبومی قدیمی است با صدای محمدرضا شجریان و با همنوای داریوش بیریاناکان که در دستگاه سه گاه و همراه با گروه آوا در سال ۱۳۷۰ تهیه شده است. اشعار این آلبوم هم از عطار نیشابوری است. در این آلبوم همایون شجریان با محمدرضا شجریان همراهی می کند.

اپلیکیشن‌های کاربردی سفر

App in the air

این برنامه مناسب دوستداران سفر است و به آنها کمک می‌کند که هنگام سفر، نه دیر به فرودگاه برسند و نه زودتر، تا در فرودگاه معطل نشوند. این برنامه، مسیر سفر را دنبال می‌کند، تعداد پرواز و زمان حرکت هواپیما، همراه با زمان انتظار هنگام «چک این»، امنیت و تعداد مسافران را برای شما نمایش می‌دهد. همچنین قابلیت ارائه راهنمایی‌های جست‌وجو از سایر مسافران برای یافتن بهترین کالی شاپ فرودگاه که در ساعت پنج‌صبح باز باشد و یا پیدا کردن مکان‌های مناسب شارژ تلفن را برای شما فراهم می‌آورد. گامشمار این برنامه، تمام جزئیات پرواز را در یک قالب نمایش می‌دهد. این اپلیکیشن را می‌توانید به حساب ایمیل خود وصل و اعلان‌های مربوطه را از تقویم و ایمیل چک کنید. اطلاعات مربوط به پروازهای آینده نیز روی تلفن شما نمایش داده می‌شود. این اپ را می‌توانید در زمان پرواز چک کنید، هزینه‌های خود را ثبت کرده و اطلاعات مربوط به سالن‌های فرودگاه را ببینید و هزینه حمل بار را در قسمت یادآوری ذکر کنید. در این آب امکان نمایش پروازهای مجاور و زمان پروازها وجود دارد. همچنین می‌توانید از قابلیت بازی این برنامه در طول سفر لذت ببرید.

Culture Trip

هر کس می‌خواهد با یک دوست چابک سفر کند، می‌تواند این آب را نصب کرده و از امکانات آن لذت ببرد. اپلیکیشن مسافرتی Culture Trip اطلاعات فرلوفنی از مناطق مختلف دنیا، صرف‌نظر از محل سفر شما، در اختیار کاربران قرار می‌دهد. در این نرم‌افزار یک پروفایل برای خود ساخته و اقدام به مطالعه داستان‌های جذاب دیگر کاربران کنید، ضمن اینکه جست‌وجوی هوشمند این اپلیکیشن، می‌تواند بر اساس موقعیت مکانی کاربر، بهترین جاذبه‌های گردشگری را به او معرفی کند. این آب بیش از هزار مقاله کوتاه را در هر ماه منتشر می‌کند که شامل موضوعاتی مانند هنر، فیلم و فرهنگ است. در این برنامه می‌توانید یک لیست دلخواه از شهرهایی را که می‌خواهید در مورد آنها بدانید، ایجاد کنید و Culture Trip همه چیز را از هتل‌های توکیو تا مسیرهای دوچرخه سواری در ایالات متحده ارائه خواهد داد.

نباید‌های مجازی برای کودکان

مشعل | همانطور که ما با پدرها و مادرهایمان تفاوت‌های زیادی متناسب با دوران مان داشتیم، کودکان ما هم نسبت به مادورانی جدید را تجربه می‌کنند و دیگر نمی‌توان کودکان نسل امروز را با یک دهه یا قبل تر از آن مقایسه کرد. به همین نسبت اطلاعات و آموزش‌هایی که برای کودکان یک دهه قبل لازم بود، دیگر برای کودکان نسل امروز جوابگو نیست. سرعت تحولات در جامعه و تغییرات اجتماعی، اقتصادی، تکنولوژیکی و فناوری سریع شده که گاه پدرها و مادرها از فرزندان شان جا می‌مانند و فرزندان بسیار سریع‌تر و بیشتر از والدین در دنیای اطلاعات و ارتباطات پیش می‌روند و این پیشروی می‌تواند گاه همراه با آسیب باشد. کودکان امروز با یک کلیک می‌توانند دنیایی از اطلاعات را به دست بیاورند و دیگر نیازی به سوال کردن از بزرگترها و یا در انتظار پاسخ ماندن از سوی آنها ندارند. آنها می‌توانند همانطور که یک بازی کامپیوتری را دانلود می‌کنند، یک فیلم، یک برنامه تلویزیونی و یا تصاویر متعددی از موضوعی که درباره آن کنجکاوی دارند را هم در همان لحظه دانلود کنند و والدین شان اصلاً متوجه نشوند. بسیاری از والدین نسبت به این تحولات و افزایش دامنه دسترسی فرزندان شان به اطلاعات و فضای مجازی حساسیت دارند و آن را هوشمندانه کنترل می‌کنند. بسیاری دیگر فرزندان را محدود و از این فناوری‌ها محروم می‌کنند و بسیاری دیگر ممکن است اصلاً توجهی به این موضوع نداشته باشند. نوع واکنش‌ها و دامنه این رفتارها می‌تواند روی توجه و رفتارهای کودک اثر بگذارد و کودک را به فضای مجازی حریص تر کرده یا کاملاً بی‌تفاوت کند، به همین دلیل لازم است که درباره این واکنش‌ها و نیز موارد مهمی که باید در مورد امنیت کودکان در دنیای جدید و دنیای مجازی بدانیم و به آنها بگوییم، بیشتر حرف بزنیم.

1 در وهله اول استفاده از کامپیوتر و اینترنت برای کودک و نوجوان مان باید با قانونمندی همراه باشد و والدین به فرزندان خود یاد بدهند که اجازه چه فعالیت‌هایی را با کامپیوتر و اینترنت دارند و از چه فعالیت‌هایی باید به دور باشند. برای بچه‌های دبستانی باید قوانین مشخص و محکمی برای استفاده از اینترنت تعریف، تفهیم، اجرا و عوارض عدم رعایت قوانین نیز به آنها گوشزد شود. با ورود به دوران نوجوانی جنگ و جدال‌های استقلال طلبانه فرزندان با والدین بر سر موضوعات مختلف شروع می‌شود که یکی از این موضوعات، درخواست استفاده از ادانه، دلخواه و بدون نظارت از اینترنت است. این دوره، سن هشدار است و ضمن مذاکره و توافق با فرزندان، اصول توافقی بسیار روشن و صریحی باید اجرا شود. فرزندان تحت نظارت کامل می‌توانند به تحقیق و فعالیت اینترنتی محدود و مشخص چه از نظر حجم ساعات مورد استفاده و چه موضوع مورد استفاده بپردازند؛ البته همه اینها منوط به آن است که والدین به عنوان الگوی کودک همین موارد را رعایت کنند.

2 کودک خود را به استفاده از رایانه با سقف زمانی مشخص عادت دهید. مثلاً اگر در کارها کمک کرد، اجازه دارد ۲ ساعت از کامپیوتر استفاده کند. برنامه‌هایی روی کامپیوتر نصب کنید تا از میزان و نحوه استفاده کودک از کامپیوتر و کارهایی که انجام داده، به شما گزارش دهد. برخی کودکان روی تخت دراز می‌کشند و لپ‌تاپ را روی شکمشان می‌گذارند. یا به پشت می‌خوابند و از لپ‌تاپ استفاده می‌کنند. این کار موجب مشکلات استخوانی می‌شود. فاصله بین مانیتور و چشم کودک بیش از ۴۵ سانتی متر توصیه شده است. فاصله کمتر از این مقدار برای کودکان مضر است.

3 استفاده زیاد و کنترل نشده از کامپیوتر موجب افزایش وزن، رکود عملکرد اجتماعی - ارتباطی، گوشه‌گیری، انزوا و غمگینی می‌شود. همچنین بازی‌های خشن کامپیوتری، کودکان و نوجوانان را مستعد مشکلات رفتاری و پرخلبگری می‌کند و اولی اگر از برنامه‌های صحیح آموزشی استفاده شود، خلاقیت افزایش می‌یابد و فرصتی برای اکتشاف و جست‌وجوی در اختیار او قرار می‌گیرد.

4 ایجاد بلوغ زودرس در نوجوانان، یکی از موارد مهمی است که در نسل جدید رخ داده و به عنوان یکی از نگرانی‌ها مطرح شده است که دلیل اصلی آن یادگیری بسیاری از آموزش‌ها و موضوعات بزرگسالان در سنین پایین است. کودک با مراجعه به اینترنت بر راحتی می‌تواند به مطالبی که در جامعه قبح محسوب می‌شود، دسترسی پیدا و از طریق شبکه‌های اجتماعی به راحتی تصاویر و فیلم‌هایی را ببیند و یا با برخی افراد ارتباطاتی ناسالم برقرار کند.

5 لازم است به کودکان یاد بدهیم و یادآوری کنیم که ارتباط برقرار کردن در فضای مجازی درست مانند صحبت کردن با یک غریبه است و باید همان احتیاط‌هایی را که در این زمینه به کار می‌برد، باز هم رعایت کند و نباید اطلاعات شخصی و خانوادگی را در اینترنت در اختیار دیگران قرار داده یا ملاقات واقعی ترتیب دهد. در عین حال باید به کودکان مراقبت‌های اخلاقی و جنسی را خوب بیاموزیم تا گرفتار سودجویان نشوند.

داستان عکس:
رضاتفنگچی رفت
جمشیدمشایخی، بازیگر پیشکسوت
سینما، تئاتر و تلویزیون، شامگاه ۱۳
فروردین و در سن ۸۵ سالگی
درگذشت. پیکر جمشیدمشایخی ۱۷
فروردین ماه زیر بارش باران و با
حضور جمعی از هنرمندان و مردم
علاقه‌مند در محدوده تالار وحدت
تشییع شد.
هادی زند / ایستا